

RAPORT
Z MONITORINGU
STRATEGII ROZWOJU MIASTA POZNANIA 2020+
ZA 2019 ROK

Wstęp	3
I. Analiza wartości wskaźników	4
1. Cel strategiczny	4
2. Priorytet: „Silna Metropolia”	10
3. Priorytet: „Nowoczesna przedsiębiorczość”	15
4. Priorytet: „Zielone, mobilne miasto”	20
5. Priorytet: „Przyjazne osiedla”	25
6. Priorytet: „Wspólnotowość i dialog społeczny”	31
II. Poziom zaawansowania realizacji zadań kluczowych	35
1. Priorytet: „Silna Metropolia”	35
2. Priorytet: „Nowoczesna przedsiębiorczość”	40
3. Priorytet: „Zielone, mobilne miasto”	43
4. Priorytet: „Przyjazne osiedla”	52
5. Priorytet : „Wspólnotowość i dialog społeczny”	58
III. Nakłady budżetu Miasta na realizację zadań kluczowych i projektowych.....	63
Podsumowanie	65
Mapy	68
Benchmarking jednostek pomocniczych Miasta Poznania	68
Benchmarking gmin Metropolii Poznań	75

Wstęp

Raport z monitoringu Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+ odnosi się do działań realizowanych w 2019 r. Opracowany został zgodnie z Zarządzeniem nr 562/2018/P Prezydenta Miasta Poznania z 2 sierpnia 2018 r. w sprawie Systemu monitoringu Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+. Wprowadzony ww. aktem, system monitoringu ma na celu:

- dostarczenie informacji na temat sytuacji społeczno-gospodarczej miasta Poznania i jego pozycji konkurencyjnej w kraju jako podstawy do podejmowania decyzji zarządczych w zakresie ustalania priorytetów rozwojowych i alokacji środków na rozwój i inwestycje
- zapewnianie zgodności realizowanej w Poznaniu polityki rozwoju (podejmowanych działań i inwestycji) z celami rozwoju miasta
- obserwację występujących trendów i zjawisk zachodzących w otoczeniu zewnętrznym tak, aby móc przygotować właściwe narzędzia i instrumenty wspierające rozwój miasta
- identyfikację i analizę ryzyka celu głównego i priorytetów Strategii

W systemie monitoringu wyodrębniono moduły: analityczny, rzeczowy oraz trendów rozwojowych, przy czym dwa pierwsze uwzględniane są w monitoringu corocznym, a ostatni – nie rzadziej niż raz na 5 lat.

Moduł analityczny obejmuje analizę porównawczą wybranych wskaźników określających sytuację społeczno-gospodarczą w kluczowych obszarach funkcjonowania Poznania w porównaniu z wybranymi miastami. Pozwala określić pozycję konkurencyjną i stopień atrakcyjności Poznania wobec tych miast.

Źródłem danych statystycznych jest Główny Urząd Statystyczny (GUS), Urząd Miasta Poznania (UMP), Stowarzyszenie Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna (PLOT), Związek Międzygminny „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” (GOAP) (WIOŚ) oraz Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Wartość wskaźników statystycznych określono w oparciu o dane opublikowane do 9 kwietnia 2020 r. W przypadku, gdy do tego dnia nie zostały opracowane dane za 2019 r., wskaźniki analizowane są w ujęciu ostatnich lat, za które dostępne są dane. Ponieważ oficjalna statystyka GUS nie ujmuje w swoich badaniach pełnego spectrum niektórych zjawisk, w tych przypadkach podano dla Poznania także wielkości wyliczone na podstawie baz danych Urzędu Miasta Poznania. GUS jest natomiast jedynym źródłem danych dla benchmarkingu Poznania na tle wybranych miast, który jest integralną częścią systemu monitoringu Strategii.

Moduł rzeczowy obejmuje analizę poziomu zaawansowania realizacji zadań kluczowych, nakładów budżetu Miasta na realizację priorytetów i działań strategicznych, odnosi się również do analizy powiązania efektów realizowanych programów sektorowych ze Strategią Rozwoju Miasta Poznania 2020+.

I. Analiza wskaźników strategicznych

1. Cel strategiczny

Cel Strategii został zdefiniowany w następujący sposób: „Podniesienie jakości życia wszystkich mieszkańców i znaczenia Poznania na arenie międzynarodowej”.

Stopień realizacji celu mierzony jest w oparciu o wartości poniższych wskaźników i analizę zmian zachodzących w obszarach, które te wskaźniki obrazują.

Wskaźniki statystyczne

Indeks jakości życia mieszkańców Poznania

Wartość tego wskaźnika ustalona została na podstawie wyników badań ankietowych przeprowadzonych na zlecenie Miasta Poznania w grudniu 2019 r.

W 2019 r. wartość indeksu jakości życia mieszkańców Poznania wyniosła 73,6%. Oznacza to, że prawie trzy czwarte mieszkańców Poznania zauważa istotne zmiany w rozwoju miasta. Ponad połowa mieszkańców (56%) oczekuje na ich kontynuację.

Wskaźniki dla celu strategicznego

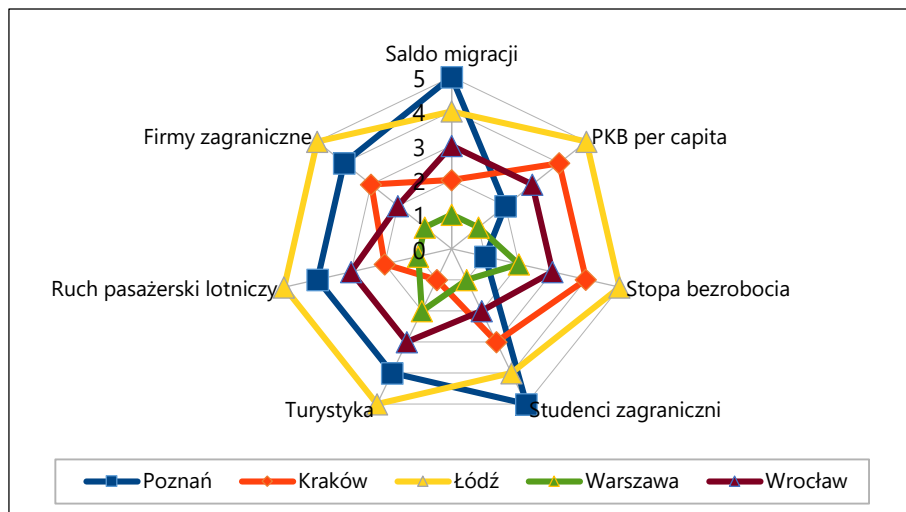
Wskaźnik	Wartość
Dynamika salda migracji w 2018 (2010=100)	63%
Dynamika PKB na mieszkańca w 2017 (2010=100)	139%
Stopa bezrobocia w 2019	1,1%
Dynamika wpływów do budżetu Miasta z udziałów w podatku PIT oraz CIT w 2019 (2010=100)	178%
Udział studentów zagranicznych w liczbie studentów ogółem w 2018	5,1%
Dynamika liczby noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w 2019 (2010=100)	154%
Dynamika liczby pasażerów w Porcie Lotniczym Poznań - Ławica w 2019 (2010=100)	168%
Dynamika liczby podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego w 2019 (2010=100)	117%

Źródło danych: GUS, Port Lotniczy Poznań - Ławica Sp. z o.o., UMP

Benchmarking Poznania dla wybranych wskaźników tematycznych celu strategicznego

Wskaźnik	Poznań	Kraków	Łódź	Warszawa	Wrocław
Saldo migracji na 1000 mieszkańców w 2018	-3,5	6,1	-1,7	6,2	2,3
PKB na mieszkańca w tys. zł w 2017	103,4	86,7	64,1	153,6	87,0
Stopa bezrobocia w % w 2019	1,1	2,0	4,7	1,3	1,6
Udział studentów zagranicznych w liczbie studentów ogółem ¹ w % w 2018	4,9	5,7	5,6	11,3	6,3
Noclegi w turystycznych obiektach noclegowych na 1000 mieszkańców w 2018	2760	7251	1696	3608	3206
Pasażerowie w regionalnych portach lotniczych na 1000 mieszkańców w 2018	4621	8736	321	13975	5147
Podmioty z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. mieszkańców w 2019	60	62	23	151	64

Źródło danych: GUS, Port Lotniczy Poznań - Ławica Sp. z o.o., UMP

**Pozycja miast w benchmarkingu
dla wybranych wskaźników tematycznych celu strategicznego**

1 Dane dla regionów.

Analiza

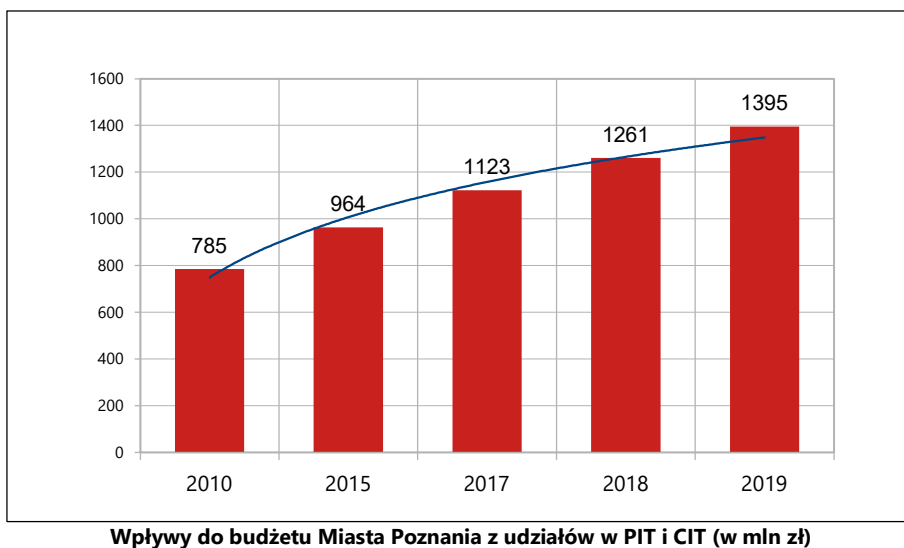
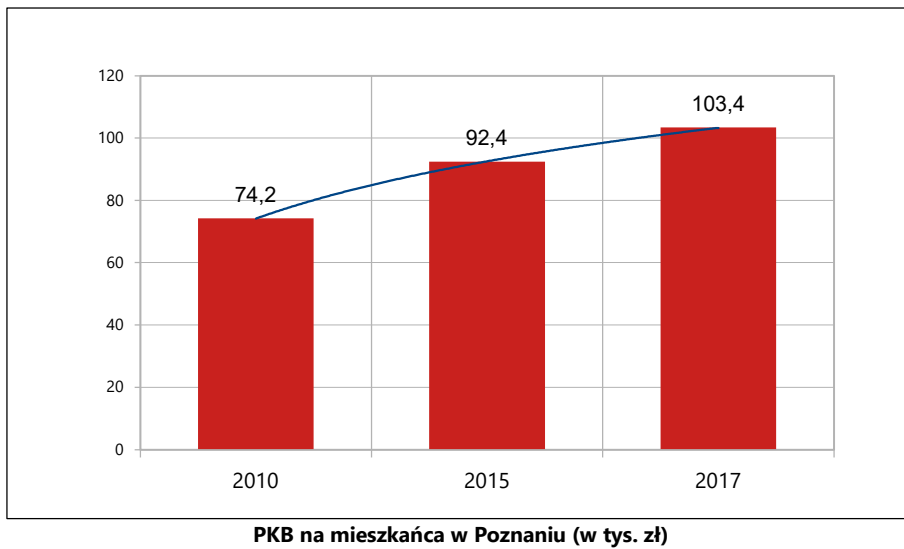
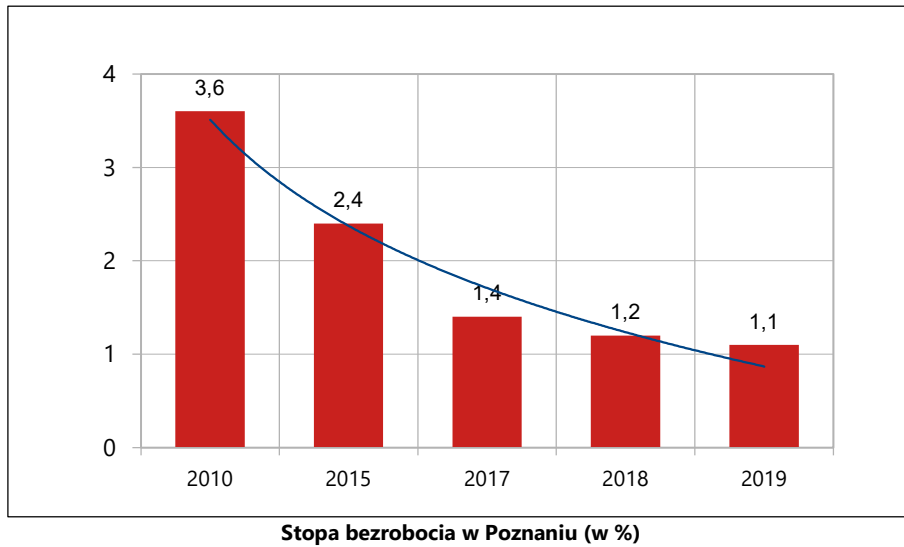
Analiza realizacji celu strategicznego wskazuje na prawidłowy kierunek rozwoju Poznania. Wszystkie wskaźniki gospodarki powiązanej z rynkiem międzynarodowym osiągnęły dodatnią dynamikę w porównaniu z 2010 r., zmniejszył się poziom migracji i stopa bezrobocia, zwiększył się poziom umiędzynarodowienia studiów.

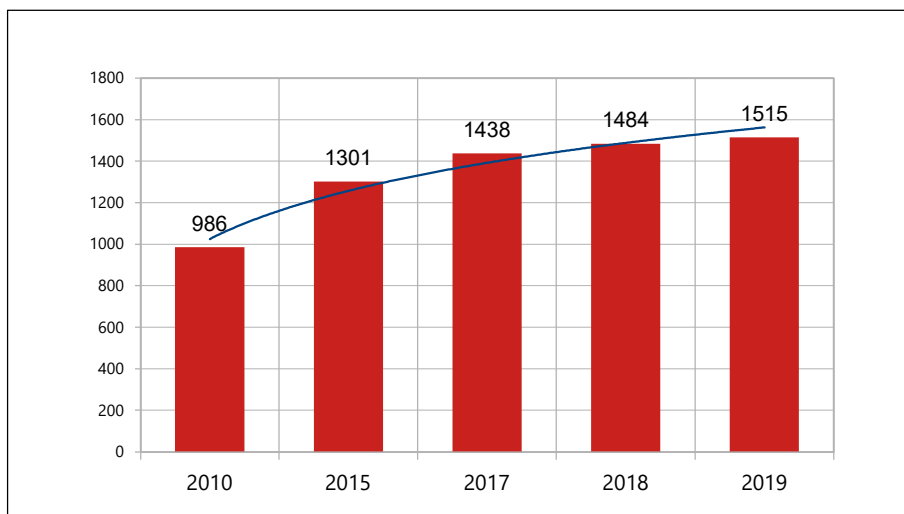
W Poznaniu lokalna gospodarka wypracowuje 2-krotnie większy Produkt Krajowy Brutto na mieszkańca niż w kraju. Zagraniczni przedsiębiorcy lokują w Poznaniu swoje firmy. Stopa bezrobocia utrzymuje się na najniższym poziomie w Polsce. Dobra kondycja lokalnej gospodarki wpływa na wzrost dochodów budżetu Miasta z wpływów z udziału w podatkach PIT i CIT odprowadzanych w Poznaniu. W 2019 r. wpływy te stanowiły ponad jedną trzecią dochodów budżetowych. Dobre zarządzanie budżetem Miasta oraz silna lokalna gospodarka i rynek pracy wpływają na wysokie oceny wiarygodności kredytowej nadawane Poznaniowi przez największe międzynarodowe agencje ratingowe Fitch Ratings (A- z prognozą stabilną) i Moody's Investors Service (A3 z prognozą stabilną).

Poznań jest coraz bardziej atrakcyjnym miastem dla cudzoziemców. Wyniki badań pokazały, że w Poznaniu przebywa ponad 50 tys. obywateli Ukrainy. Większość z nich to pracownicy tymczasowi pracujący przede wszystkim w przemyśle, transporcie, handlu i budownictwie. Wzrasta liczba studentów zagranicznych, którzy decydują się na edukację w poznańskich szkołach wyższych. Największy ich odsetek stanowią obywatele Ukrainy. Uatrakcyjniana oferta turystyczna powoduje, że w mieście zwiększa się liczba zagranicznych turystów korzystających z poznańskich obiektów noclegowych. Coraz większa liczba połączeń lotniczych wpływa na wzrost liczby pasażerów korzystających z poznańskiego lotniska.

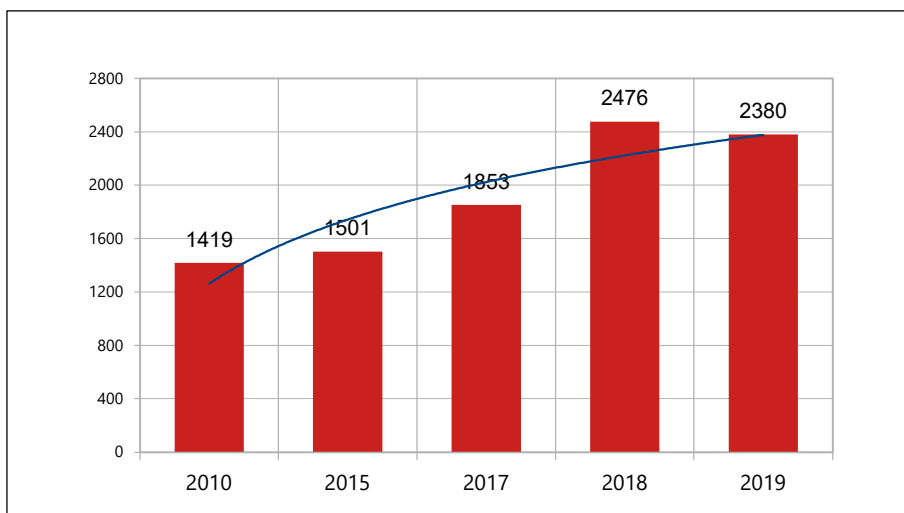
Pomimo, iż saldo migracji dla Poznania nadal jest ujemne, od 2016 r. ruch migracyjny wyhamowuje. Większość ruchu migracyjnego odbywa się między Poznaniem a sąsiednimi gminami powiatu poznańskiego co powoduje, że gospodarka nie ponosi negatywnych skutków przemieszczania się pracowników. Jednak saldo migracji nie pokazuje wszystkich zmian w liczbie osób faktycznie mieszkających w Poznaniu. Oficjalna statystyka GUS nie uwzględnia w liczbie mieszkańców około 100 tys. osób, głównie tymczasowych pracowników, przede wszystkim obcokrajowców, oraz studentów studiów dziennych spoza Poznania, którzy nie zameldowali się w mieście. Ich liczba nie tylko rekompensuje ujemne saldo migracji ale także zwiększa liczbę mieszkańców Poznania.

Analiza benchmarkingowa Poznania na tle największych polskich miast potwierdza bardzo silną pozycję lokalnej gospodarki i rynku pracy w skali kraju. Miasto powinno jednak zintensyfikować działania przyciągające kapitał zewnętrzny i nowych mieszkańców oraz działania wpływające na zwiększenie poziomu umiędzynarodowienia studiów.

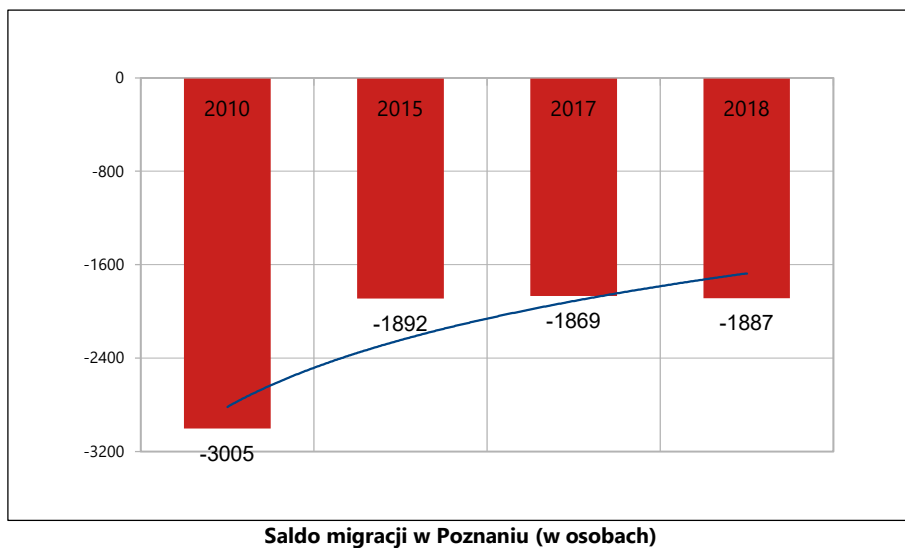
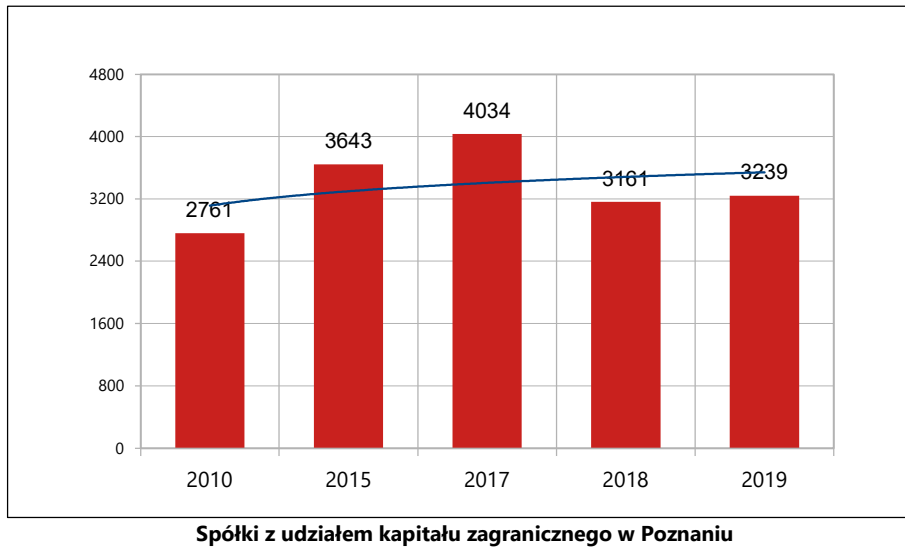

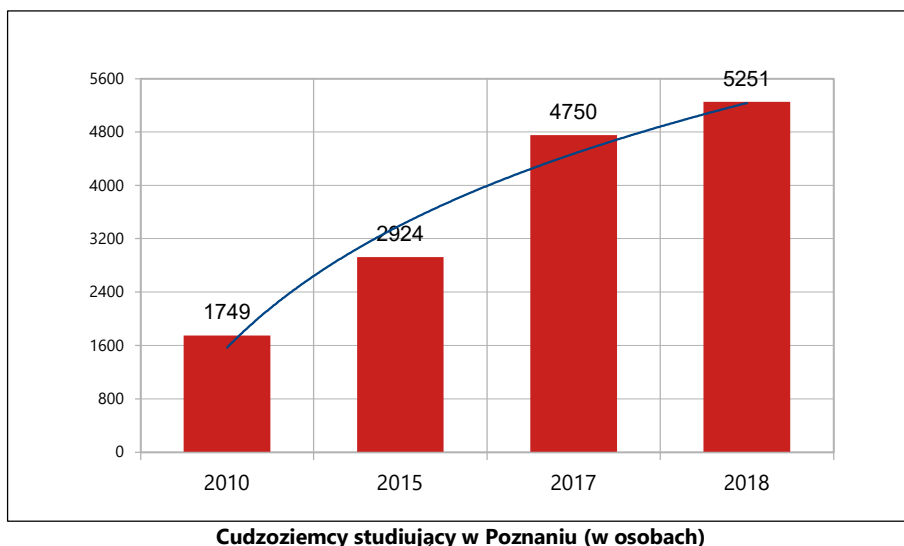

Noclegi w turystycznych obiektach noclegowych w Poznaniu (w tys.)

Ruch pasażerski w Porcie Lotniczym Poznań – Ławica (w tys.)

2. Priorytet: „Silna Metropolia”

Priorytet „Silna Metropolia” jest ukierunkowany na rozwój spójności Metropolii Poznań oraz zwiększenie jej roli na arenie międzynarodowej poprzez rozwój powiązań instytucjonalno-gospodarczych w sieciach regionalnych, krajowych i globalnych.

Na obszarze położonym w sąsiedztwie Poznania wykształciły się najsilniejsze w kraju cechy aglomeracyjne, jednak obszar metropolitalny nadal nie stanowi spójnego układu przestrzenno-funkcjonalnego. Na wizerunek Metropolii Poznań² na arenach krajowej i międzynarodowej wpływa atrakcyjność Poznania, będącego miastem – rdzeniem całego obszaru metropolitalnego. Potencjał miasta jest związany z jego tożsamością, zapisaną w bogatym dziedzictwie historycznym i kulturowym oraz cechach kojarzonych z jego mieszkańcami. Rozwój kultury, sportu i sektorów kreatywnych jest szansą na zwiększenie atrakcyjności Poznania dla biznesu i nauki, środowiska akademickiego oraz artystów, sportowców i turystów.

Rozwój spójności Metropolii Poznań i jej znaczenia na arenie międzynarodowej uwarunkowane jest realizacją następujących kierunków interwencji:

- Zwiększenie spójności Metropolii Poznań
- Rozwój współpracy na poziomie miast i regionów
- Intensyfikacja kontaktów i powiązań międzynarodowych
- Wzmocnienie pozycji Poznania jako silnego ośrodka biznesu i nowoczesnych technologii
- Wzmocnienie akademickich i naukowych funkcji Poznania

2 Metropolia Poznań obejmuje: gminy powiatu poznańskiego, w tym Miasto Poznań, Powiat Poznański oraz gminy spoza powiatu poznańskiego: Skoki, Szamotuły, Oborniki, Śrem.

- Wzmocnienie rozpoznawalności Poznania w kraju i za granicą w oparciu o potencjał dziedzictwa kulturowego, kultury, sportu i turystyki

Wskaźniki statystyczne

Wskaźniki dla Priorytetu „Silna Metropolia”

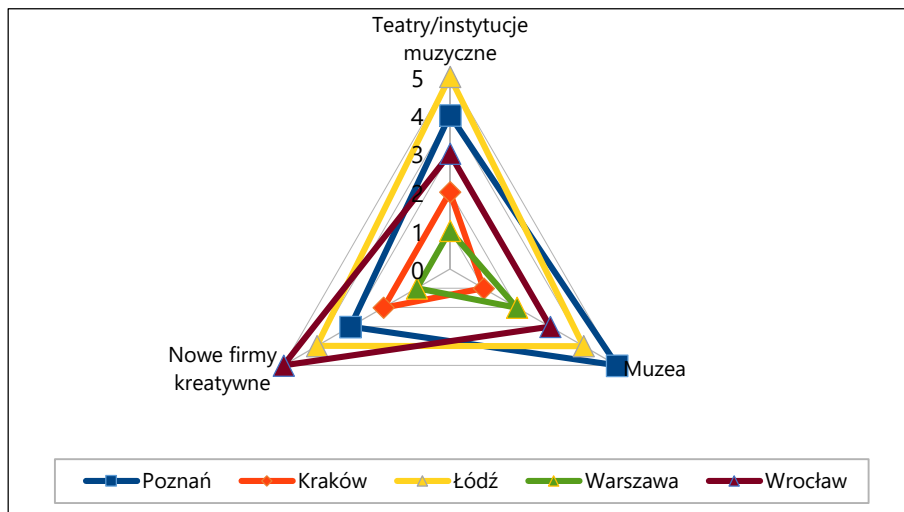
Wskaźnik	Wartość
Dynamika liczby mieszkańców Metropolii Poznań w 2018 (2010=100)	105%
Dynamika frekwencji w teatrach i instytucjach muzycznych w 2018 (2010=100)	66%
Dynamika liczby zwiedzających muzea w 2018 (2010=100)	146%
Dynamika liczby międzynarodowych imprez sportowych w 2018 (2010=100)	111%
Udział liczby nowo rejestrowanych podmiotów z sektorów kreatywnych do liczby nowo rejestrowanych podmiotów ogółem w 2019 (2010=100)	9,2%
Dynamika liczby konferencji i kongresów w 2018 (2015=100)	119%

Źródło danych: GUS, PLOT, UMP

Benchmarking Poznania dla wybranych wskaźników tematycznych Priorytetu „Silna Metropolia”

Wskaźnik	Poznań	Kraków	Łódź	Warszawa	Wrocław
Frekwencja w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 mieszkańców w 2018	712	931	685	1954	748
Zwiedzający muzea na 1000 mieszkańców w 2018	798	8473	834	6762	1672
Udział liczby nowo rejestrowanych podmiotów z sektorów kreatywnych do liczby nowo rejestrowanych podmiotów ogółem w % w 2019	9,2	10,0	9,1	10,6	8,8

Źródło danych: GUS

**Pozycja miast w benchmarkingu
dla wybranych wskaźników tematycznych Priorytetu „Silna Metropolia”**

Analiza

Analiza wskaźnikowa realizacji Priorytetu „Silna Metropolia” wskazuje na prawidłowy kierunek działań w tym zakresie. Wszystkie wskaźniki statystyczne osiągnęły dodatnią dynamikę w porównaniu z 2010 r., a wskaźnik rozwoju nowych firm sektorów kreatywnych się zwiększył. Ujemną dynamikę wykazuje jedynie frekwencja w teatrach i instytucjach muzycznych jednak dostępne źródła danych obejmują jedynie instytucje publiczne i nie obrazują w sposób pełnej oferty i poziomu uczestnictwa w kulturze wysokiej.

Poznań jest miastem – rdzeniem poznańskiego obszaru metropolitalnego. Liczne powiązania funkcjonalne z gminami ościennymi powodują, że w Poznaniu krzyżują się drogi mieszkańców miasta i gmin Metropolii pracujących, wypoczywających czy uczących się w mieście. Liczba mieszkańców Metropolii Poznań corocznie się zwiększa. Obszar ten przyciąga nowych mieszkańców zarówno z kraju jak i zza granicy, szczególnie z Ukrainy. Wg badań w Poznaniu i powiecie poznańskim przebywa tymczasowo do 100 tys. obywateli Ukrainy. Większość z nich pracuje tymczasowo.

Miasto Poznań współpracuje z Powiatem Poznańskim oraz sąsiednimi gminami w ramach Stowarzyszenia Metropolia Poznań. Realizowane są wspólne projekty transportowe, turystyczne, społeczne, edukacyjne, inwestycyjne, planowania przestrzennego i promocyjne. Rozwija się wspólny projekt Poznańska Kolej Metropolitalna, która łączy Poznań z wielkopolskimi miejscowościami. Miasto buduje także swoją pozycję jako silnego ośrodka metropolitalnego w oparciu o współpracę z innymi samorządami i instytucjami regionalnymi i zagranicznymi. W ramach współpracy międzynarodowej, Poznań prowadził współpracę z 15 zagranicznymi miastami partnerskimi i hrabstwem Nottinghamshire oraz jest członkiem międzynarodowych organizacji i sieci współpracy miast i regionów.

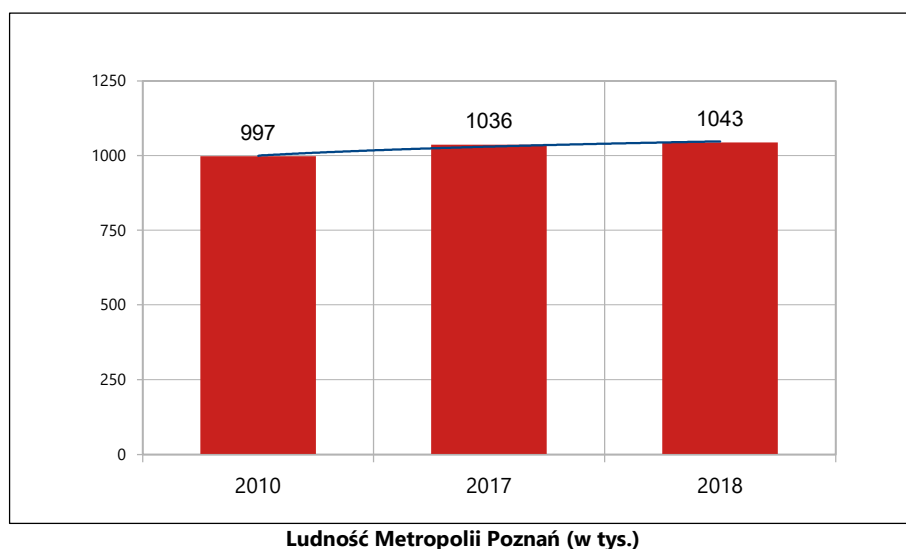
Poznań, jako jeden z największych ośrodków miejskich w kraju, pełni liczne funkcje metropolitalne. Jest centrum kulturalnym Metropolii, w którym w 2019 r. funkcjonowało 11 publicznych teatrów i instytucji muzycznych oraz 20 publicznych placówek muzealnych. Uwzględniając placówki prywatne i zakładowe, liczba placówek kulturalnych była 2-krotnie większa. Zwiększa się uczestnictwo w kulturze mierzone frekwencją w publicznych placówkach muzealnych, maleje natomiast frekwencja w publicznych teatrach i instytucjach muzycznych. Miasto jest miejscem organizacji dużych imprez sportowych, które przyciągają sportowców oraz kibiców z kraju i zza granicy.

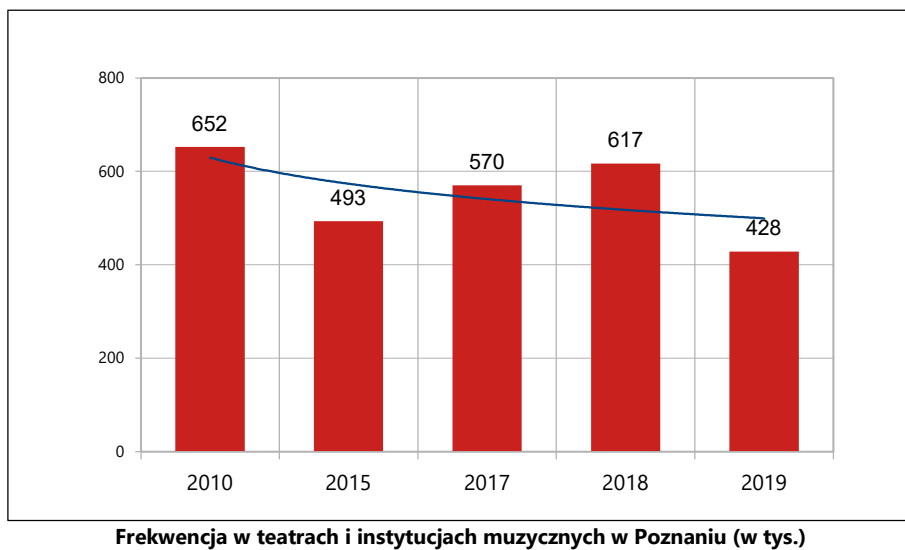
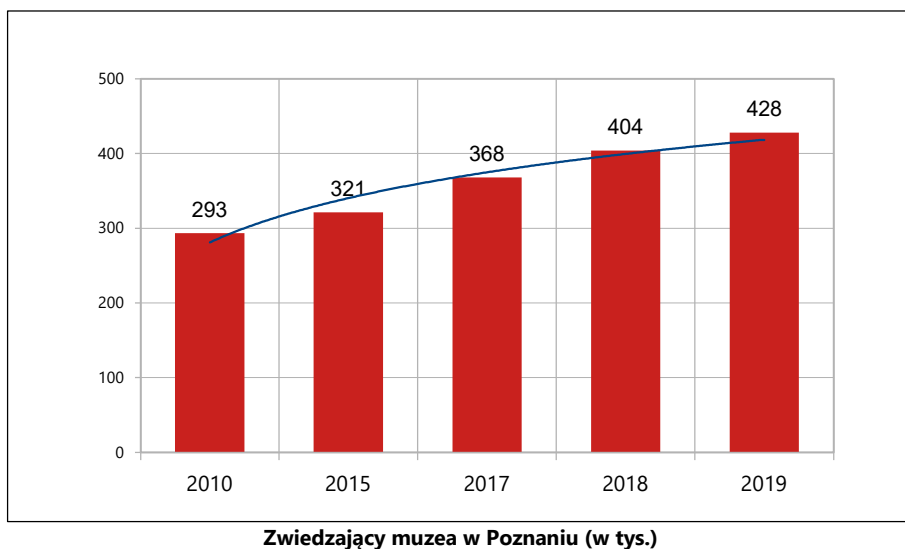
Poznań należy do najprężniej działających ośrodków przemysłu spotkań w Polsce. W mieście znajduje się ponad 130 obiektów z salami konferencyjnymi. Odbyna się w nich rocznie ponad 200 wydarzeń branży MICE dla różnych grup odbiorców.

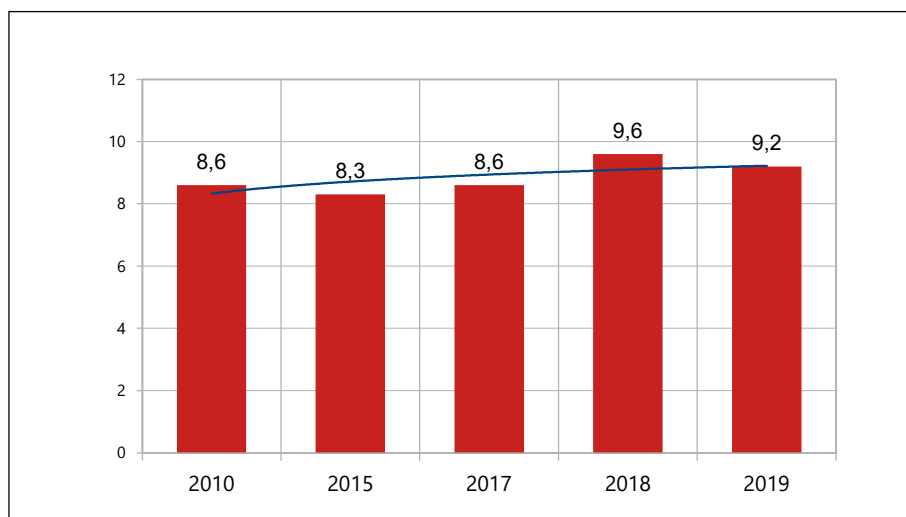
Poszerzająca się oferta kulturalna, sportowa i turystyczna, jak również duże konferencje i kongresy przyciągają turystów z kraju i zza granicy. Wpływa to na rozwój bazy noclegowej i wzrost liczby turystów korzystających z obiektów noclegowych w mieście.

Akademickość miasta i silne środowisko naukowe powodują, że w Poznaniu rozwija się gospodarka oparta na wiedzy a potencjał kultury korzystnie wpływa na rozwój sektorów kreatywnych. Rocznie w Poznaniu jest rejestrowanych 800 nowych firm sektorów kreatywnych.

Analiza benchmarkingowa Poznania na tle największych polskich miast wskazuje, że miasto powinno nadal intensyfikować rozwój działań uatrakcyjnających ofertę kulturalną dla mieszkańców i turystów. Jednocześnie rosnąca liczba nowych firm sektorów kreatywnych potwierdza, że w Poznaniu dobrze rozwijają się silne lokalne środowiska kultury, nowych technologii i innowacji.

Udział nowych firm sektorów kreatywnych w nowych firmach ogółem w Poznaniu (w %)

3. Priorytet: „Nowoczesna przedsiębiorczość”

Priorytet „Nowoczesna przedsiębiorczość” ukierunkowany jest na rozwijanie w Poznaniu zróżnicowanej, silnej i nowoczesnej gospodarki.

Poznań tradycyjnie kojarzony jest z oszczędnością, praktycznością, przedsiębiorczością i pracowitością mieszkańców oraz tradycjami akademickimi i targowymi. Miasto charakteryzuje się bardzo wysokim potencjałem wzrostu gospodarczego w skali kraju, wysoką aktywnością ekonomiczną i silnym lokalnym rynkiem pracy, który wymaga jednak uatrakcyjnienia oferty dla wysokokwalifikowanych pracowników. Zróżnicowana gospodarka jest oparta na działalności mikro, małych i średnich przedsiębiorstwach, charakteryzujących się elastycznością w dostosowywaniu się do reguł gry rynkowej, jednak w małym stopniu wykorzystującym nowoczesne rozwiązania innowacyjne. Duży potencjał środowiska akademickiego i naukowego jest szansą na rozwój firm innowacyjnych i sektorów kreatywnych, tworzących nowe produkty i usługi oraz atrakcyjne miejsca pracy.

Rozwój zróżnicowanej, silnej i nowoczesnej gospodarki w Poznaniu uwarunkowany jest realizacją następujących kierunków interwencji:

- Rozwój lokalnych małych i średnich firm w kierunku innowacyjności
- Rozwój i wsparcie lokalnych centrów innowacji i biznesu
- Wspieranie i promocja lokalnych start-upów i sektorów kreatywnych
- Współpraca edukacji, nauki i biznesu na rzecz wsparcia/wdrażania innowacji
- Rozwój przemysłów czasu wolnego, kultury, kongresów, targów
- Zwiększenie efektywności szkolnictwa zawodowego oraz kształcenia ustawicznego

Wskaźniki statystyczne

Wskaźniki dla Priorytetu „Nowoczesna przedsiębiorczość”

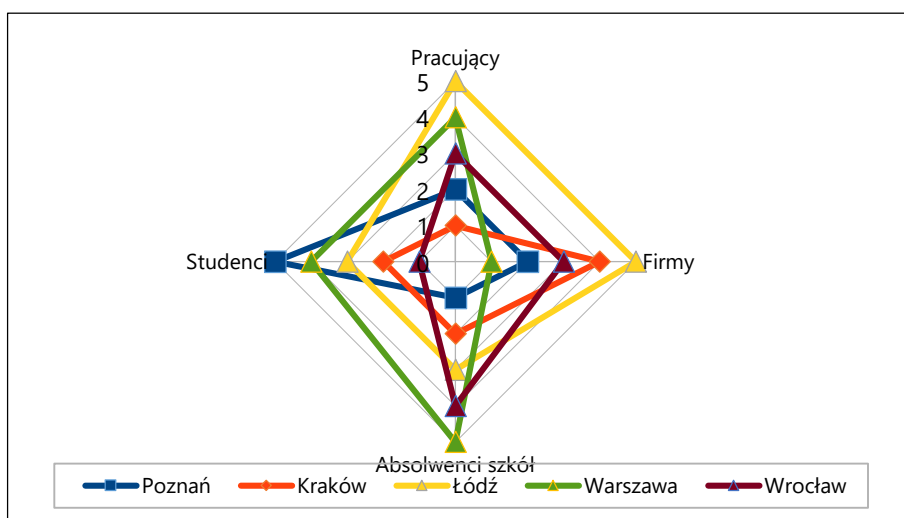
Wskaźnik	Wartość
Dynamika liczby pracujących w 2018 (2010=100)	108%
Dynamika zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2019 (2010=100)	118%
Udział absolwentów ponadgimnazjalnych szkół szkolnictwa zawodowego w liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych ogółem w 2018	36%
Udział studentów szkół wyższych na kierunkach technicznych i przyrodniczych w liczbie studentów ogółem ³ w 2018	20,7%
Dynamika liczby wystawców na Międzynarodowych Targach Poznańskich w 2019 (2010=100)	86%

Źródło danych: GUS, MTP

Benchmarking Poznania dla wybranych wskaźników Priorytetu „Nowoczesna Przedsiębiorczość”

Wskaźnik	Poznań	Kraków	Łódź	Warszawa	Wrocław
Pracujący na 1000 mieszkańców w 2018	461	459	369	405	438
Podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców w 2019	208	182	135	244	191
Udział absolwentów ponadgimnazjalnych szkół szkolnictwa zawodowego w liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych ogółem w 2018	36,0	35,8	32,2	29,4	31,8
Udział studentów szkół wyższych na kierunkach technicznych i przyrodniczych w liczbie studentów ogółem w % w 2018	20,7	28,4	22,4	21,1	28,8

Źródło danych: GUS

**Pozycja miast w benchmarkingu
dla wybranych wskaźników tematycznych Priorytetu „Nowoczesna przedsiębiorczość”**

Analiza

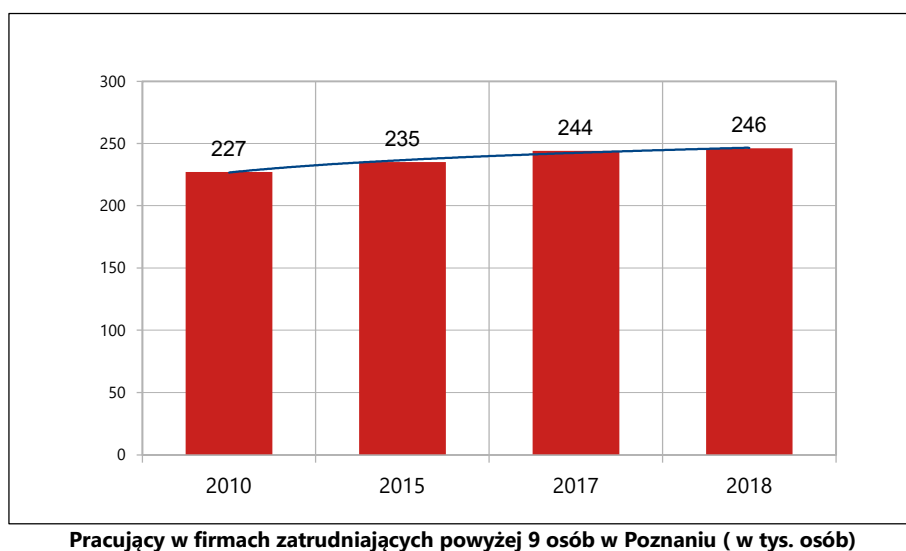
Analiza wskaźnikowa realizacji Priorytetu „Nowoczesna przedsiębiorczość” wskazuje na prawidłowy kierunek działań w tym zakresie. Wskaźniki statystyczne osiągnęły dodatnią dynamikę w porównaniu z 2010 r., a wskaźnik udziału absolwentów szkół zawodowych zwiększył się. Ujemną dynamikę wykazują: liczba wystawców targowych oraz liczba zameldowanych mieszkańców Śródmieścia. Jednak na obszarze tym zamieszkuje przynajmniej kilkutysięczna grupa niezameldowanych osób spoza Poznania, które w mieście tymczasowo pracują lub studiują.

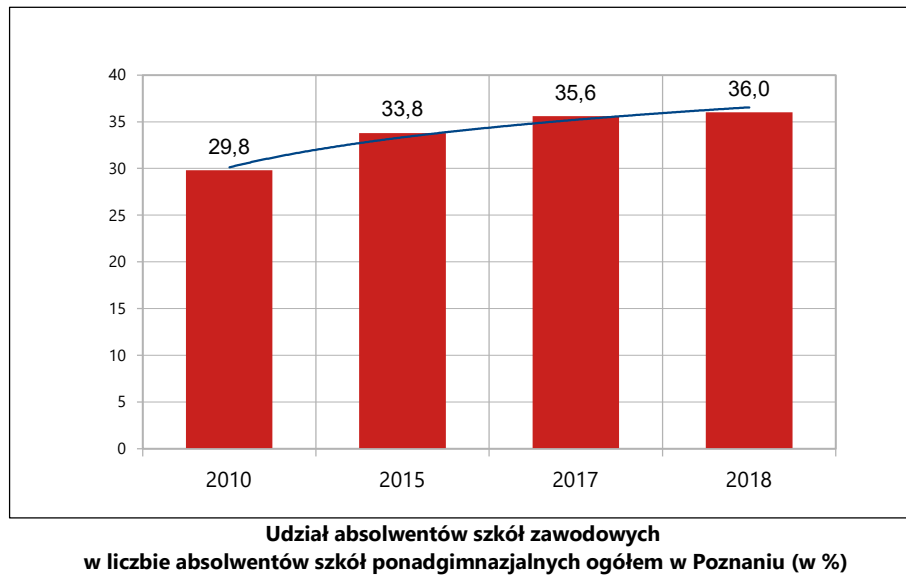
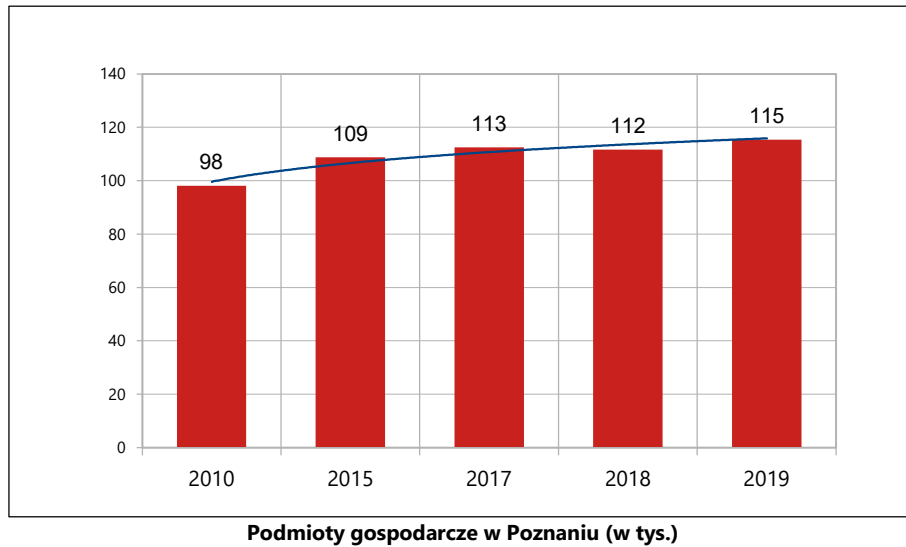
Poznań jest atrakcyjnym miejscem do prowadzenia działalności gospodarczej tworząc korzystne warunki do zakładania i prowadzenia własnych firm. Przeważająca liczba poznańskich przedsiębiorców to mikro- i mali przedsiębiorcy (łącznie 92%). Ich elastyczność w dostosowywaniu się do warunków rynkowych powoduje, że lokalna gospodarka łatwiej znosi cykliczne wahania koniunktury. W grupie MSP rozwija się silne środowisko startupów oraz przemysł gier, platformy i sieci współpracy wspierające rozwój klasteringu i high-tech. Rocznie w Poznaniu jest rejestrowanych prawie 900 nowych firm sektorów kreatywnych. W ciągu ostatnich 10 lat dynamika zatrudnienia w sektorze technologicznym wzrosła o 64%. Coraz większy jest także kapitał zewnętrzny angażowany w gospodarkę miejską.

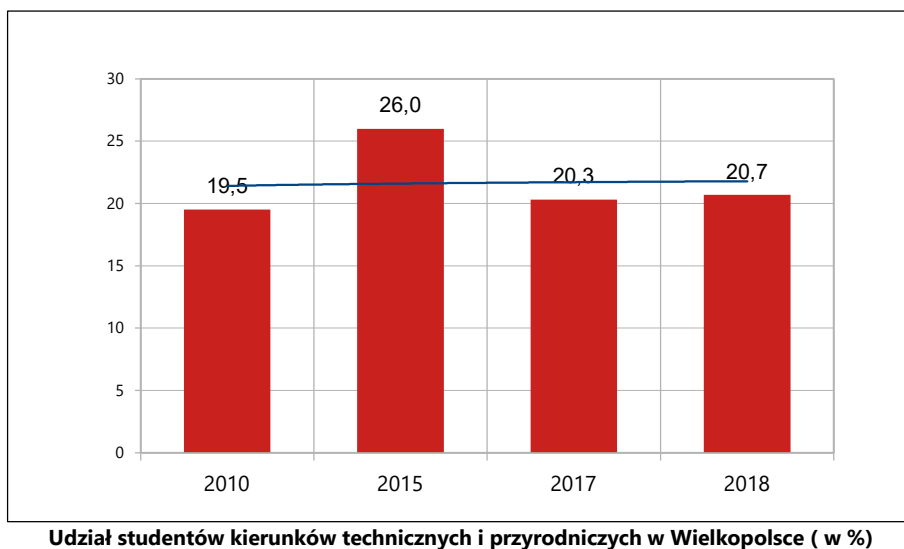
Liczba pracujących rośnie jednak lokalny rynek pracy wciąż poszukuje wykształconych i wykwalifikowanych pracowników. Największe zapotrzebowanie jest na specjalistów IT, inżynierów o specjalizacjach mechanicznych, elektrycznych i lądowych. Kierunkami, które zyskują na znaczeniu, są też: mikroelektronika czy nanotechnologia. W Poznaniu poszerza się oferta akademicka. Uruchamiane są nowe kierunki mające zachęcić młodzież do studiowania na poznańskich uczelniach.

Do kluczowych firm przemysłu spotkań należą Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o., które są własnością Miasta Poznania. Są największym organizatorem imprez i wydarzeń targowych w Europie Środkowo-Wschodniej oraz liderem wśród polskich wystawców, posiadając ponad połowę krajowego rynku powierzchni wystawienniczej i ponad jedną trzecią rynku wystawców. Działalność MTP jest ukierunkowana zarówno na współpracę z biznesem, jak i na ofertę dla społeczności lokalnej.

Analiza benchmarkingowa Poznania na tle największych polskich miast wskazuje, że miasto – wraz z Warszawą – charakteryzuje się wysoką aktywnością ekonomiczną. Jest także liderem pod względem zainteresowania młodzieży szkolnej kształceniem zawodowym. Miasto powinno nadal rozwijać współpracę ze szkołami wyższymi poszerzając swoją ofertę dla studentów oraz wspierając działania uczelni w kierunku uatrakcyjnienia oferowanych kierunków technicznych i przyrodniczych.

4. Priorytet: „Zielone, mobilne miasto”

Priorytet „Zielone, mobilne miasto” ukierunkowany jest na uczynienie z Poznania „zielonego”, ekomobilnego miasta, które posiada łatwo dostępne dla wszystkich tereny zieleni oraz przyjazny dla środowiska zrównoważony transport.

Zwarty, multientryczny układ urbanistyczny miasta z klinami zieleni już dzisiaj czyni Poznań miastem zielonym, „kompaktowym i krótkich odległości”. Gęsta – w porównaniu z innymi dużymi miastami w Polsce – sieć ulic nie rozwiązuje problemu zatłoczenia z powodu nadmiernego wykorzystywania indywidualnego transportu samochodowego. Alternatywą jest transport publiczny, rowerowy lub pieszy. Ruch samochodowy i nieefektywne niskoemisyjne źródła ogrzewania powodują zanieczyszczenie powietrza i obniżają jakość życia w mieście, tym bardziej, że tereny zieleni są nierównomiernie rozłożone na mapie miasta.

Rozwój „zielonego”, ekomobilnego miasta, które posiada łatwo dostępne dla wszystkich tereny zieleni oraz przyjazny dla środowiska zrównoważony transport uwarunkowany jest realizacją następujących kierunków interwencji:

- Zachowanie, poprawa jakości i rozwój terenów zieleni, w szczególności systemu klinowo-pierścieniowego oraz zabytkowych założeń zieleni
- Wykorzystanie potencjału Warty i innych rzek oraz jezior do celów kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych, turystycznych i transportowych
- Zwiększenie atrakcyjności i efektywności transportu publicznego oraz wykorzystania możliwości transportowych miasta
- Uspokojenie ruchu samochodowego w mieście
- Rozwój ekomobilności
- Ograniczenie emisji zanieczyszczeń i wzrost efektywności energetycznej

- Racjonalne korzystanie z zasobów środowiskowych oraz ich odzyskiwanie
- Zapewnienie należytej czystości przestrzeni publicznej
- Rozwijanie form ochrony przyrody oraz edukacji przyrodniczej

Wskaźniki statystyczne

Wskaźniki dla Priorytetu „Zielone, mobilne miasto”

Najczęściej wybierany środek transportu	Wartość
Zachowania komunikacyjne mieszkańców Poznania ⁴	
Samochód osobowy	48,8%
Transport zbiorowy	40%
Rower	6,6%
Pieszko	4,8%

Wskaźnik	Wartość
Wskaźnik motoryzacji w 2018	725
Klasyfikacja strefy pod względem poziomu emisji PM10 w 2019	C
Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w 2018 (2010=100)	1119%
Dostępność zagospodarowanych terenów zieleni dla mieszkańców w 2018	68%
Udział terenów ogólnodostępnej zieleni w powierzchni miasta w 2018	3,8%
Poziom redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w 2018	0%
Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych, szkła w 2018	42,43%
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w 2018	89,06%

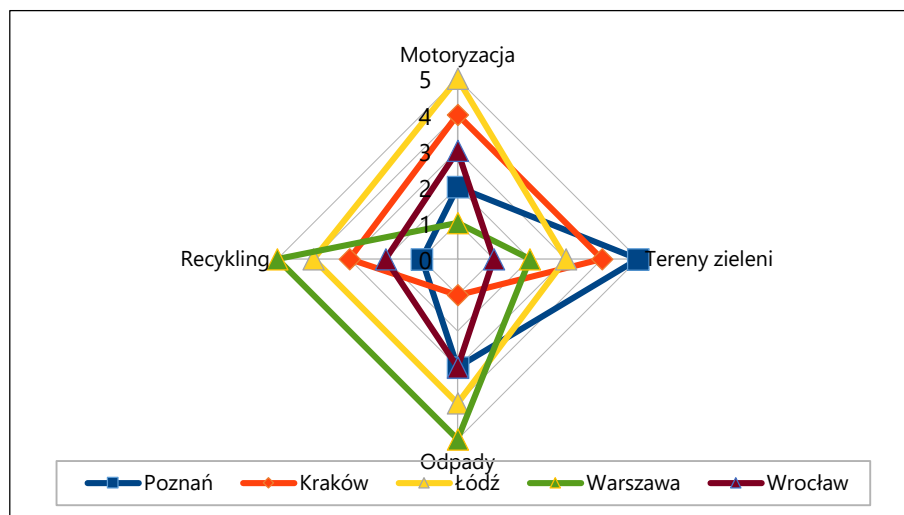
Źródło danych: GOAP, GUS, WIOŚ, UMP

4 bez zależności od dystansu od miejsca pracy/nauki

Benchmarking Poznania dla wybranych wskaźników tematycznych Priorytetu „Zielone, mobilne miasto”

Wskaźnik	Poznań	Kraków	Łódź	Warszawa	Wrocław
Wskaźnik motoryzacji w 2018	725	639	578	750	690
Udział terenów ogólnodostępnej zieleni w powierzchni miasta w % w 2019	3,8	5,5	5,7	6,4	7,0
Udział odpadów zebranych selektywnie w ilości odpadów ogółem w % w 2018	30,0	37,2	29,6	22,2	30,3
Udział zebranych selektywnie papieru, tekstury, metali, szkła i tworzyw sztucznych w ilości odpadów ogółem w % w 2018	14,1	3,8	2,1	2,0	10,9

Źródło danych: GUS

Pozycja miast w benchmarkingu dla wybranych wskaźników tematycznych dla Priorytetu „Zielone, mobilne miasto”

Analiza

Analiza wskaźnikowa realizacji Priorytetu „Zielone, mobilne miasto” wskazuje na prawidłowy kierunek działań w zakresie dostępności do terenów zieleni, gospodarki odpadami z systemem selektywnej zbiórki odpadów i recyklingu, wykorzystania energii odnawialnej i alternatywnych środków transportu. Wskaźniki statystyczne z tego zakresu osiągnęły dodatnią dynamikę w porównaniu z 2010 r., a wskaźniki poziomu recyklingu i biodegradacji odpadów spełniają przepisy prawa. Problemem jest rosnący wskaźnik motoryzacji powiązany z wciąż wysokim udziałem wykorzystywania indywidualnych pojazdów samochodowych jako podstawowego środka transportu w mieście.

Poznań należy do najbardziej zatłoczonych polskich dużych miast. Poziom motoryzacji jest wyższy jedynie w Warszawie. Prawie połowa mieszkańców przemieszcza się po mieście korzystając z własnego auta. Na wielkość ruchu samochodowego wpływają także codzienne dojazdy do miejsc pracy lub nauki osób mieszkających poza Poznaniem. Wysoki poziom motoryzacji powoduje konieczność budowy sieci parkingów typu Park&Ride, wprowadzanie stref ograniczonego ruchu oraz ograniczonego postoju.

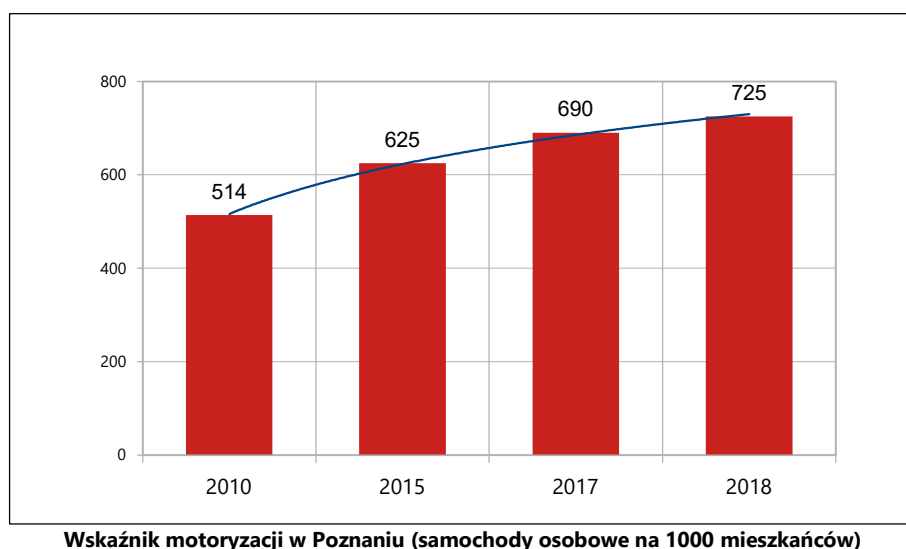
Oprócz samochodów prywatnych, mieszkańcy mogą korzystać z 8 komercyjnych sieci współdzielenia ekologicznych pojazdów silnikowych, w tym 4 sieci car-sharing, 2 sieci scooter-sharing i 2 sieci hulajnog-sharing. Rozwija się także infrastruktura dla pojazdów z napędem elektrycznym. Dynamicznie rozwija się system Poznański Rower Miejski, który stanowi alternatywę dla pojazdów samochodowych. Jako podstawowy środek transportu miejskiego jest promowany transport publiczny, z którego korzysta 40% mieszkańców.

Emisja spalin przez poruszające się po mieście pojazdy oraz wciąż duża liczba mieszkań opalanych węglem, przyczyniają się do zanieczyszczeń powietrza, z powodu których obszar aglomeracji poznańskiej zaklasyfikowano do najniższej klasy C pod względem poziomu emisji PM10 oraz benzo(a)pirenu. Poprawę tej sytuacji przynieść mogą działania systemowe, w ramach których promowany będzie transport nisko- i zeroemisyjny oraz oferowane mechanizmy wsparcia i promocji wymiany ogrzewania węglowego i podłączanie mieszkań do miejskiej sieci ciepłowniczej (program KAWKA BIS).

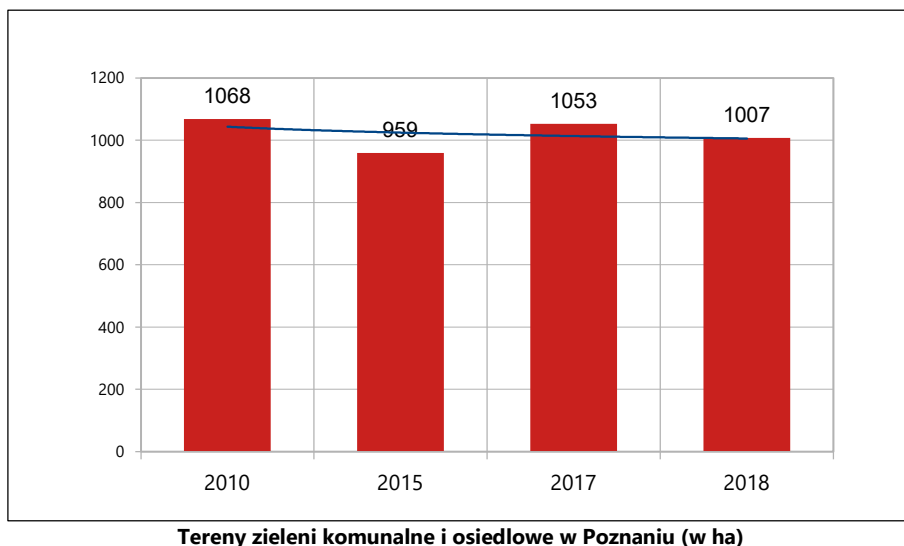
Jako korzystną należy uznać sytuację związaną z gospodarką odpadami. Instalacja Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (ITPOK) jest jednym z głównych elementów systemu gospodarowania odpadami zmieszanymi, zapewniając zrównoważony system przetwarzania odpadów. W 2019 r. dostarczono do spalania 210 tys. ton zmieszanych odpadów komunalnych, z których wyprodukowano 323 tys. GJ energii cieplnej oraz 114 GWh energii elektrycznej. Spalarnia pozwala na ograniczenie składowania odpadów, ograniczając przy tym znacznie zapotrzebowanie na nowe składowiska miejskie. Dzięki działającej infrastrukturze (IPTOK,

biokompostownia), w Poznaniu jest osiągany poziom recyklingu odpadów wyższy od minimalnego wyznaczonego w przepisach obowiązujących samorządy⁵.

Analiza benchmarkingowa Poznania na tle największych polskich miast wskazuje, że miasto posiada dobrze zorganizowany system selektywnej zbiórki odpadów i charakteryzuje się najwyższym poziomem recyklingu. Miasto powinno nadal wspierać rozwój alternatywnych środków transportu i udostępniać nowe miejskie otwarte tereny zieleni.

5 Zgodnie z przepisami prawa, gminy są zobowiązane do osiągnięcia do dnia 31 grudnia 2020 r. odpowiednich poziomów: odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w wysokości nie większej niż 35% w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. (tendencja malejąca); recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50% wagowo (tendencja rosnąca); recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych (innych niż niebezpieczne) w wysokości co najmniej 70% wagowo (tendencja rosnąca).

5. Priorytet: „Przyjazne osiedla”

Priorytet „Przyjazne osiedla” jest ukierunkowany na zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości życia w ramach osiedli posiadających własny, wyjątkowy charakter.

Poznań ma historycznie ukształtowany, szczególny układ przestrzenny z wieloma rynkami i lokalnymi centrami, unikatowymi przestrzeniami o różnorodnym charakterze, którym towarzyszy silna tożsamość lokalna. Niedobór dostępnych dla wszystkich mieszkańców zasobów mieszkaniowych o odpowiednim standardzie przyczynia się do odpływu stałych mieszkańców z Poznania.

Zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości życia w ramach osiedli posiadających własny, wyjątkowy charakter uwarunkowane jest realizacją następujących kierunków interwencji:

- Wzmocnienie relacji społecznych i poczucia tożsamości na poziomie osiedli
- Zapewnienie wysokiej jakości lokalnej oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej, usług społecznych i oświatowych na osiedlach
- Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego
- Wspieranie rewitalizacji i tworzenia nowych otwartych przestrzeni publicznych
- Wspieranie zróżnicowania przestrzennego miasta dla zwiększenia jego atrakcyjności turystycznej
- Zapewnienie dostępności mieszkań dla wszystkich grup społecznych
- Ochrona lokalnego rzemiosła, gastronomii, sklepów i punktów usługowych

Wskaźniki statystyczne

Wskaźniki dla Priorytetu „Przyjazne osiedla”

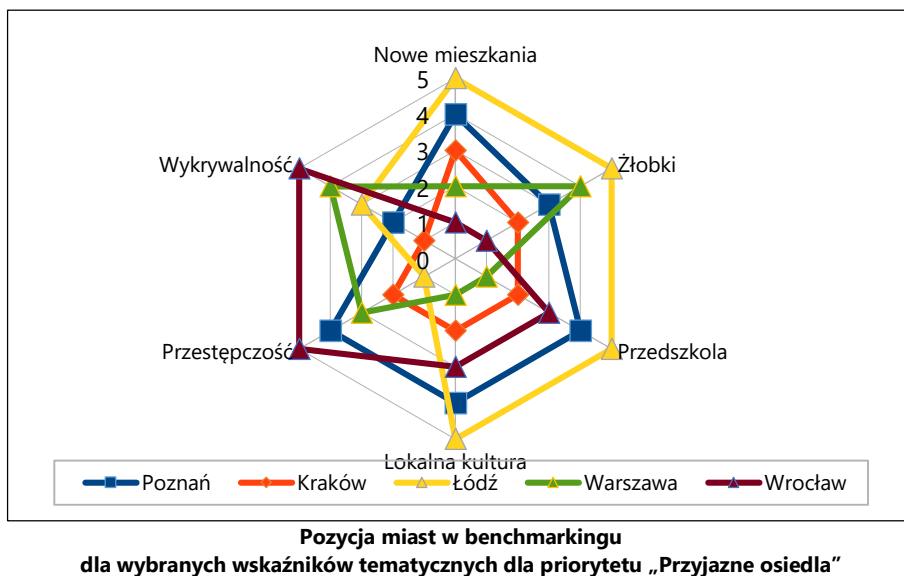
Wskaźnik	Wartość
Dynamika liczby mieszkańców Śródmieścia w 2019 (2010=100)	88%
Dynamika liczby oddanych do użytku mieszkań komunalnych i społeczno-czynszowych w 2019 (2010=100)	1339%
Udział liczby dzieci objętych opieką żłobkową do liczby dzieci ogółem w tej grupie wiekowej w 2018	21,1%
Udział liczby dzieci objętych opieką przedszkolną do liczby dzieci ogółem w tej grupie wiekowej w 2018	97,7%
Dynamika liczby uczestników imprez organizowanych przez lokalne instytucje kultury w 2018 (2011=100)	212%
Dynamika nakładów na zadania Rad Osiedli finansowane z budżetu Miasta w 2019 (2014=100)	145%
Wskaźnik przestępczości w 2018	29

Źródło danych: GUS, UMP

Benchmarking Poznania dla wybranych wskaźników tematycznych Priorytetu „Przyjazne osiedla”⁶

Wskaźnik	Poznań	Kraków	Łódź	Warszawa	Wrocław
Mieszkania oddane do użytku na 10 tys. mieszkańców	75	125	41	132	148
Udział liczby dzieci objętych opieką żłobkową do liczby dzieci ogółem w tej grupie wiekowej w %	21,1	26,2	17,2	19,0	28,0
Udział liczby dzieci objętych opieką przedszkolną do liczby dzieci ogółem w tej grupie wiekowej w %	97,7	102,3	96,1	104,0	98,7
Uczestnicy imprez organizowanych przez lokalne instytucje kultury na 1000 mieszkańców	793	1086	354	1224	1013
Wskaźnik przestępczości	29	23	22	26	31
Wskaźnik wykrywalności przestępstw w %	53,7	59,4	49,9	49,4	46,0

Źródło danych: GUS

Analiza

Analiza wskaźnikowa realizacji Priorytetu „Przyjazne osiedla” wskazuje na prawidłowy kierunek działań w zakresie mieszkalnictwa, usług społecznych i bezpieczeństwa publicznego. Wszystkie wskaźniki statystyczne z tego zakresu osiągnęły dodatnią dynamikę w porównaniu z 2010 r., a wskaźnik przestępczości zmniejszył się. Ujemną dynamikę wykazuje jedynie liczba zameldowanych mieszkańców Śródmieścia, jednak na obszarze tym zamieszkuje przynajmniej kilkutysięczna grupa niezameldowanych osób spoza Poznania, które w mieście tymczasowo pracują lub studiują.

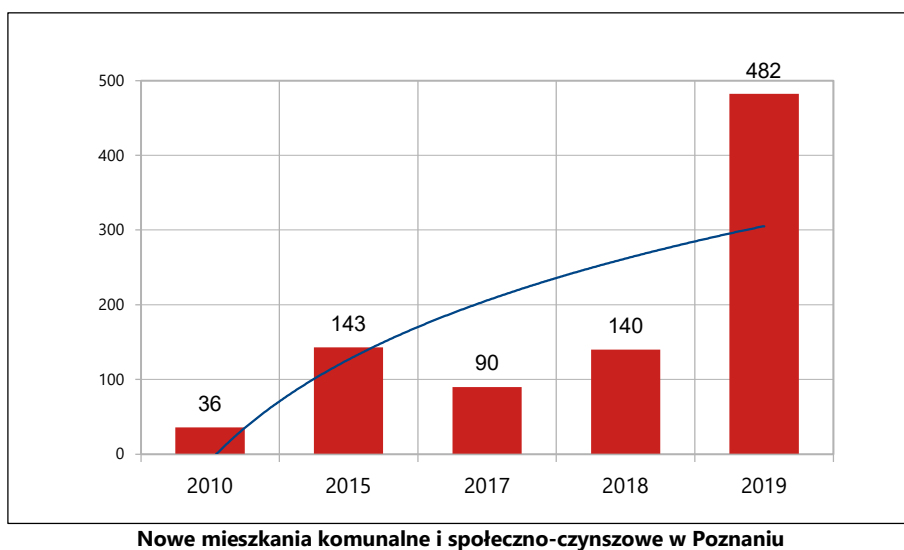
W Poznaniu funkcjonują 42 jednostki pomocnicze Miasta – osiedla. Obszar 5 osiedli: Jeżyce, Ostrów Tumski-Śródka-Komandoria-Zawady, Stare Miasto, św. Łazarz, Wilda stanowi strefę centralną – Śródmieście, z największą koncentracją funkcji metropolitalnych i miastotwórczych. Ta część jest także najbardziej zaludnionym obszarem miasta. Realizacja w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji kompleksowego Programu dla Śródmieścia powoduje, że wyhamowuje trend spadkowy liczby zameldowanych na pobyt stały lub czasowy mieszkańców tego obszaru jednak dynamika jest wciąż ujemna. W ramach otrzymywanych z budżetu Miasta środków finansowych, rady osiedli realizują działania mające na celu polepszenie warunków życia mieszkańców. W 2019 r. największe nakłady rady przeznaczyły na drogi, chodniki, infrastrukturę rowerową, oświatę oraz tereny zieleni. Projekty zmian w lokalnym otoczeniu oraz wspólnej przestrzeni publicznej są także inicjowane przez mieszkańców. Społeczne projekty są finansowane w ramach Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego, Centrów Inicjatyw Lokalnych, miejskich konkursów małych grantów. Nowe formy zagospodarowania przestrzeni miejskiej powodują, że mieszkańcy osiedli coraz częściej uczestniczą w wydarzeniach lokalnych i angażują się w działania na rzecz lokalnej społeczności oraz uczestniczą w lokalnych wydarzeniach i imprezach.

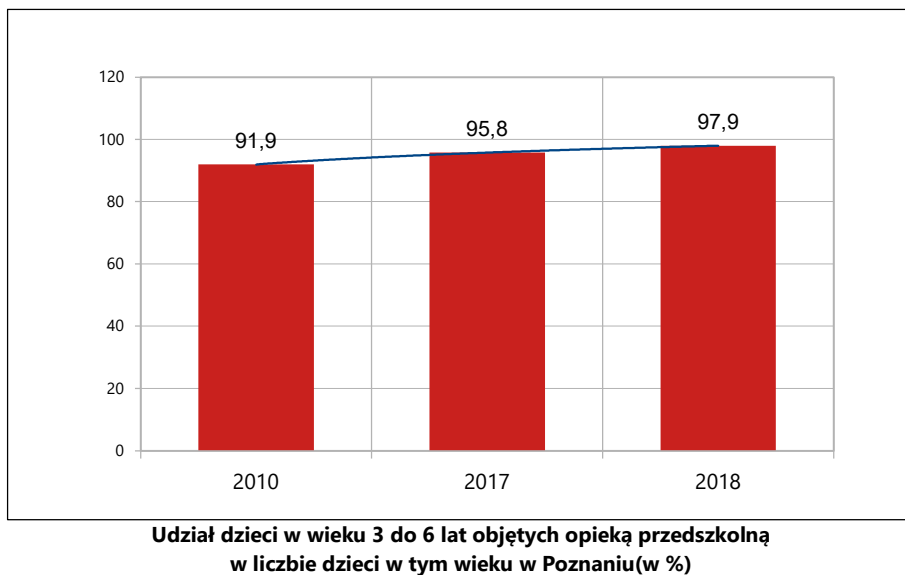
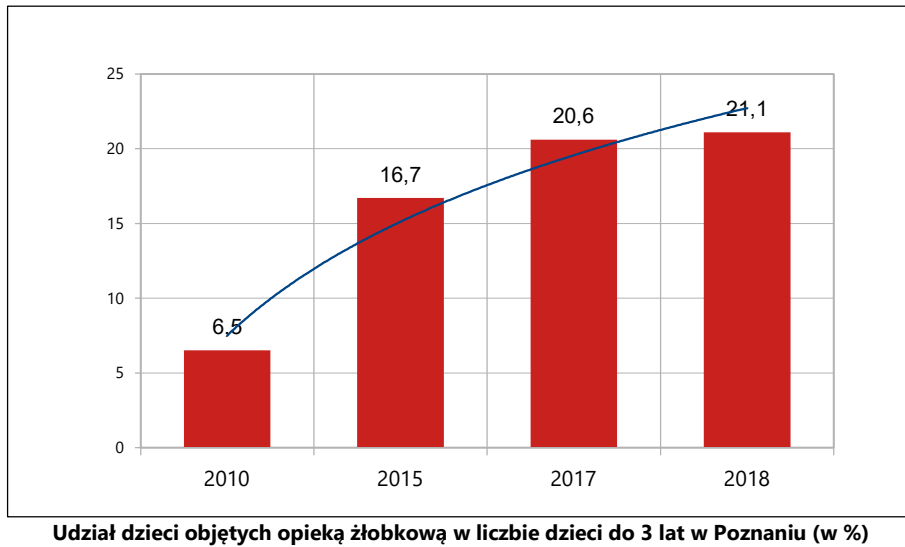
Zwiększa się liczba budowanych mieszkań. Duży program budowy mieszkań komunalnych i socjalnych realizuje Miasto. Realizowany jest także miejski program budowy mieszkań społeczno-czynszowych, z których część jest przeznaczona na realizację miejskiego programu „Mieszkanie z wynajem z dojściem do własności”.

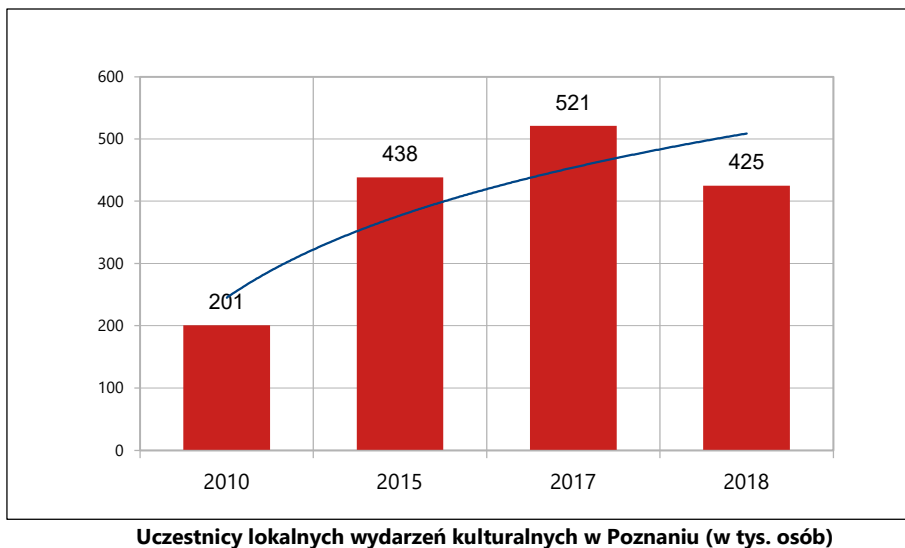
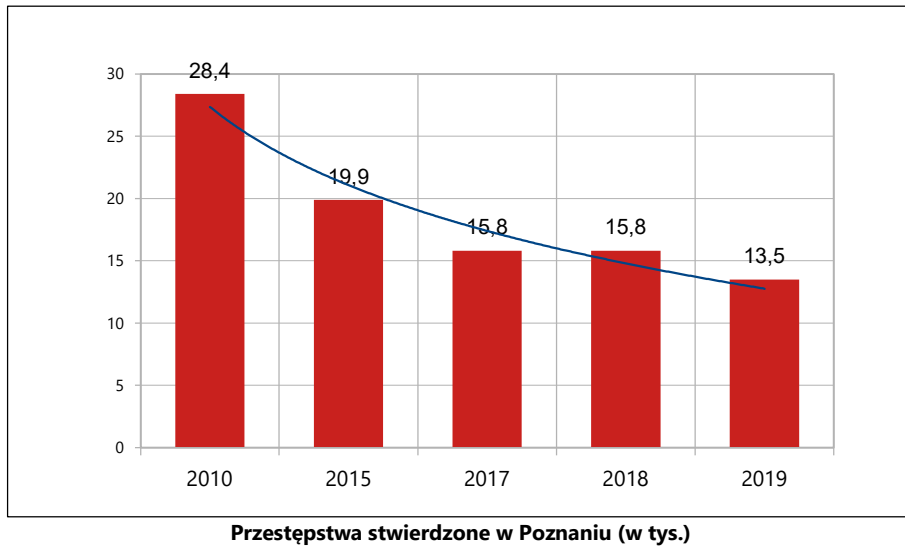
Zwiększa się liczba dzieci korzystających z różnych form opieki żłobkowej i przedszkolnej. Zgodnie z normami unijnymi docelowy poziom wskaźników udziału liczby dzieci objętych opieką żłobkową i liczby dzieci objętych opieką przedszkolną ma wynosić w 2030 r. odpowiednio 30% i 100%. Udział ten w Poznaniu systematycznie rośnie. Miasto jest zobowiązane zapewnić miejsca opieki dla wszystkich dzieci dlatego też, oprócz rozbudowy własnej bazy, dofinansowuje miejsca dla dzieci w placówkach komercyjnych.

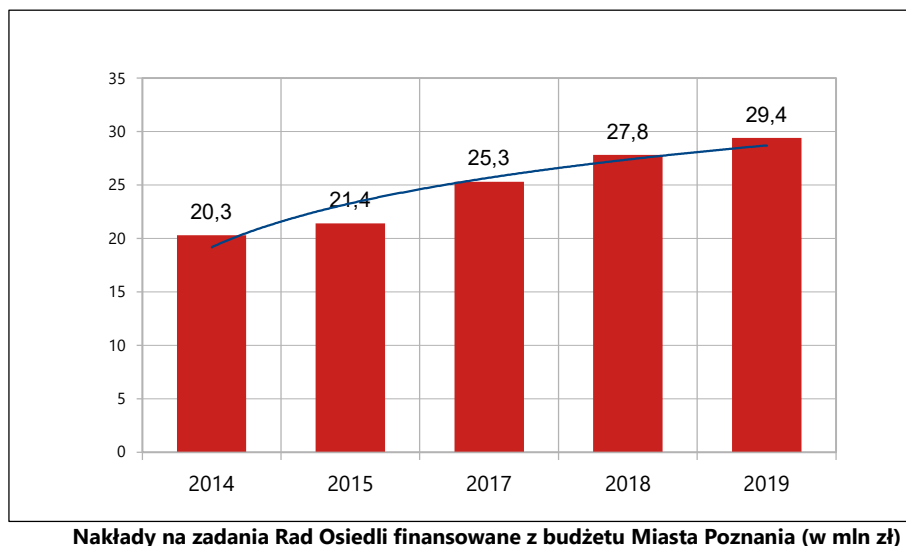
Zmniejszająca się liczba stwierdzonych przestępstw przy wysokim wskaźniku wykrywalności potwierdza, że polepsza się poziom bezpieczeństwa publicznego. Wśród stwierdzonych przestępstwa nadal jednak najwięcej jest przestępstw o charakterze kryminalnym, które najbardziej wpływają na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.

Analiza benchmarkingowa Poznania na tle największych polskich miast wskazuje, że Miasto powinno wspierać rozwój opieki żłobkowej i przedszkolnej oraz oferty lokalnych ośrodków kultury. Ważne jest także tworzenie warunków do rozwoju oferty nowego budownictwa mieszkaniowego. Poznań – wraz z Warszawą - charakteryzują się wysokim wskaźnikiem wykrywalności przestępstw jednak nadal potrzebne są działania ukierunkowane na ciągłe zwiększanie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców.

6. Priorytet: „Wspólnotowość i dialog społeczny”

Priorytet „Wspólnotowość i dialog społeczny” ukierunkowany jest na tworzenie nowych i rozwijanie istniejących mechanizmów, form wsparcia i działań pozwalających mieszkańcom na odpowiedzialne współdecydowanie o rozwoju miasta.

Wysoki kapitał społeczny opiera się na dużej aktywności instytucjonalnej organizacji pozarządowych i społecznych, radach osiedli, najsilniejszych w Polsce ruchach miejskich oraz niesformalizowanych inicjatywach społecznościowych. Coraz bardziej przyjazna i dostępna przestrzeń publiczna sprzyja dialogowi społecznemu. Jednak wciąż osoby z grup problemowych, o trudnej sytuacji życiowej nie włączają się do współdecydowania o rozwoju miasta.

Tworzenie nowych i rozwijanie istniejących mechanizmów, form wsparcia i działań pozwalających mieszkańcom na odpowiedzialne współdecydowanie o rozwoju miasta uwarunkowane jest realizacją następujących kierunków interwencji:

- Miasto przyjazne rodzinom i seniorom
- Budowanie szerokiej integracji społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych wykluczeniem
- Zwiększenie współuczestnictwa mieszkańców w życiu miasta
- Wspieranie działań kulturalnych i sportowych na rzecz rozwoju społecznego
- Kształtowanie zachowań prozdrowotnych mieszkańców Poznania
- Unowocześnienie oraz zwiększenie dostępności wysokiej jakości usług publicznych
- Usprawnienie systemu komunikacji z mieszkańcami
- Wspieranie organizacji pozarządowych oraz zwiększenie aktywności obywatelskiej

Wskaźniki statystyczne

Wskaźniki dla Priorytetu „Wspólnotowość i dialog społeczny”

Wskaźnik	Wartość
Udział beneficjentów pomocy społecznej poniżej kryterium dochodowego w ogólnej liczbie beneficjentów w 2019	1,7%
Dynamika liczby imprez masowych w 2019 (2012=100)	247%
Dynamika liczby konsultacji społecznych w 2018 (2010=100)	156%
Dynamika liczby projektów organizacji pozarządowych uzyskujących dofinansowanie z budżetu Miasta w 2018 (2010 = 100)	128%
Dynamika liczby e-usług administracji lokalnej w 2019 (2017=100)	196%

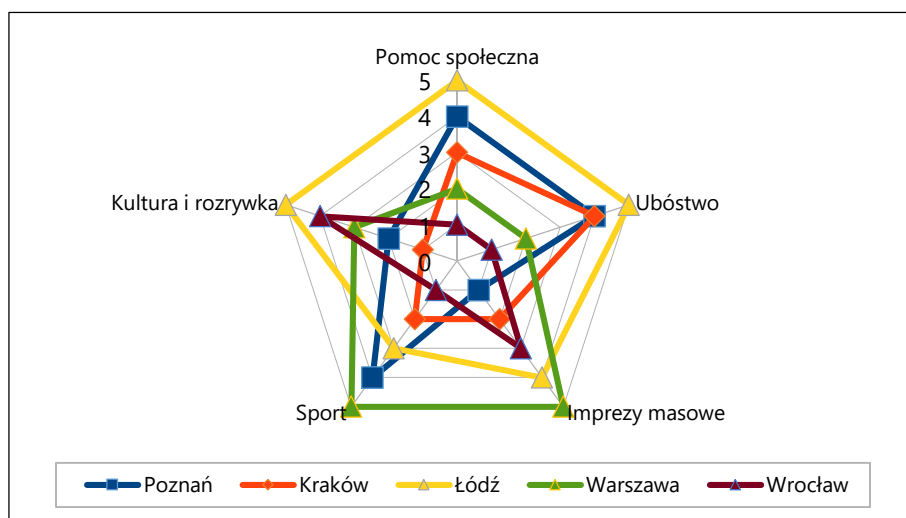
Źródło danych: GUS, UMP

Benchmarking Poznania dla wybranych wskaźników tematycznych Priorytetu „Wspólnotowość i dialog społeczny”⁷

Wskaźnik	Poznań	Kraków	Łódź	Warszawa	Wrocław
Beneficjenci pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	366	268	496	223	149
Udział beneficjentów pomocy społecznej poniżej kryterium dochodowego w ogólnej liczbie beneficjentów w %	1,7	1,2	3,7	1,1	0,9
Imprezy masowe na 100 tys. mieszkańców	40	34	27	19	33
Uczestnicy sportowych imprez masowych na 1000 mieszkańców	1049	1249	1090	721	1385
Uczestnicy artystyczno-rozrywkowych imprez masowych na 1000 mieszkańców	833	982	538	783	546

Źródło danych: GUS

7 Dane za 2018.

**Pozycja miast w benchmarkingu
dla wybranych wskaźników tematycznych Priorytetu „Wspólnotowość i dialog społeczny”**

Analiza

Analiza wskaźnikowa realizacji Priorytetu „Wspólnotowość i dialog społeczny” wskazuje na prawidłowy kierunek działań w tym zakresie. Wszystkie wskaźniki statystyczne osiągnęły dodatnią dynamikę w porównaniu z 2010 r., a powiązany z wykluczeniem społecznym wskaźnik ubóstwa zmniejszył się.

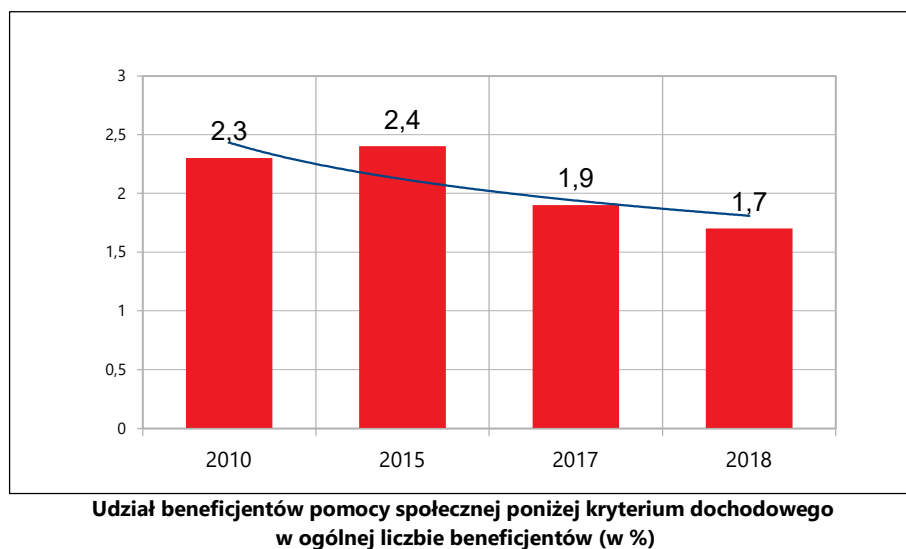
Poznań charakteryzuje się najwyższym w Polsce (po Warszawie) poziomem kapitału ludzkiego i społecznego, który charakteryzuje jakość, zasięg i cel relacji społecznych. Wysoki poziom kapitału społecznego pozytywnie wpływa na rozwój społeczno-gospodarczy miasta oraz jakość życia mieszkańców sprzyja aktywności organizacji pozarządowych (NGOs), fundacji i stowarzyszeń zakładanych przez mieszkańców, którzy pragną udzielać się na rzecz i w życiu miasta. Wiele z nich realizuje zadania własne samorządu w ramach uzyskanych dotacji i grantów. NGOs aktywnie współpracują z Miastem przy realizacji zadań publicznych ukierunkowanych na społeczność lokalną oraz należą do miejskich zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym: Poznańska Rada Działalności Pożytku Publicznego, Miejska Rada Seniorów, Miejska Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych, Rada Rodziny Dużej, Młodzieżowa Rada Konsultacyjna przy Prezydencie Miasta Poznania oraz komisje dialogu obywatelskiego.

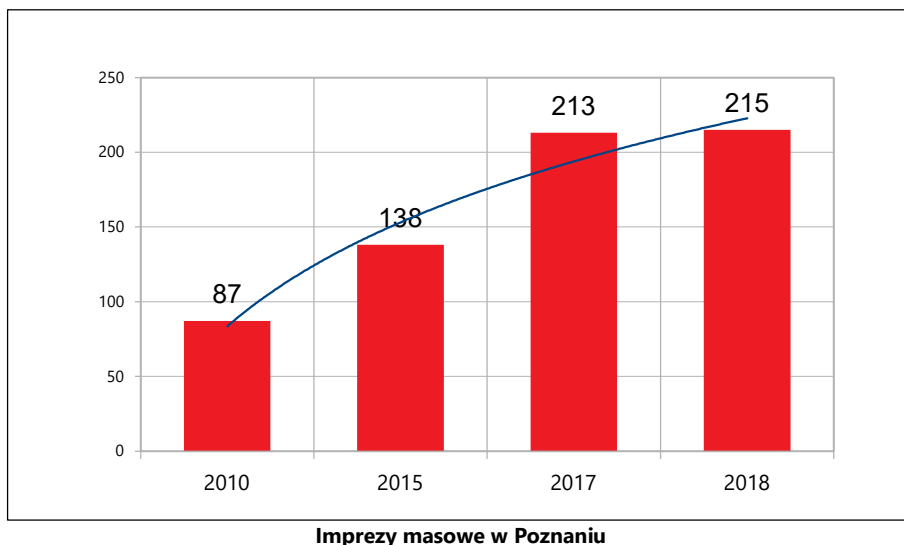
Mieszkańcy, poza udzielaniem się w organizacjach społecznych, uczestniczą także we współdecydowaniu o mieście poprzez udział w formie tradycyjnej lub internetowej w konsultacjach społecznych poświęconych różnym aspektom funkcjonowania miasta. Dla usprawnienia kanałów komunikacji oraz załatwiania spraw urzędowych funkcjonują serwisy informacyjne: Miejski Informator Multimedialny i Biuletyn Informacji Publicznej, udostępniające

także e-usługi miejskie. Mieszkańcy mają do dyspozycji następujące cyfrowe rozwiązania: e-administracja, elektroniczny system rezerwacji wizyt, skrzynka na ePUAP, system obsługi procedowania zadań dotacyjnych WITKAC. Miasto oferowało również możliwość skorzystania z SMS-owego systemu informowania o zagrożeniach. Miejski system otwartego dostępu do informacji i danych miasta obejmuje miejskie API, serwis internetowy BaDaM Poznań, System Informacji Przestrzennej z Modelem 3D Miasta Poznania.

W pracy administracji lokalnej są wprowadzane nowe rozwiązania zapewniające lepszy kontakt ze wszystkimi grupami mieszkańców. Miasto wspiera i uaktywnia także grupy społeczne z wykluczeniami oraz rodziny z dziećmi. Wspólnotowość jest także budowana przez różne działania integracyjne. Funkcję taką pełnią także organizowane w mieście imprezy masowe o charakterze sportowym oraz kulturalno-rozrywkowym.

Analiza benchmarkingowa Poznania na tle największych polskich miast wskazuje, że Miasto powinno nadal wspierać działania ukierunkowane na uaktywnianie i włączanie społecznie osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej oraz wspierać grupę osób dotkniętych ubóstwem. Poznań jest liderem pod względem organizowanych imprez masowych, a największym zainteresowaniem uczestników cieszą się masowe imprezy sportowe.

II. Poziom zaawansowania realizacji zadań kluczowych

W ramach wdrażania priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+ realizowane są zadania kluczowe obejmujące przede wszystkim przedsięwzięcia inwestycyjne. **Strategia określa 55 zadań kluczowych.** W ich realizację są lub będą zaangażowane różne podmioty i jednostki. Efekty ich działań mają i będą miały znaczący wpływ na wdrażanie Strategii. Pomimo, iż zadania kluczowe zostały przyporządkowane do poszczególnych priorytetów strategicznych, ich realizacja – podobnie jak wszystkich przedsięwzięć wynikających ze Strategii – wpływa na poziom wdrażania wszystkich priorytetów. Wynika to z oparcia Strategii na systemie poczwórnej helisy obejmującej wzajemnie powiązane ze sobą społeczność lokalną, biznes, naukę i administrację publiczną.

1. Priorytet: „Silna Metropolia”

W ramach priorytetu przewiduje się rozwój funkcji metropolitalnych Poznania przy uwzględnieniu procesu metropolizacji w aspekcie przestrzennym, funkcjonalnym i sieciowym. Proces ten wpływa na sąsiadującą przestrzeń obszaru metropolitalnego oraz na cały region. Zgodnie ze Strategią, prowadzone są działania mające na celu rozwój funkcji biznesowych, akademickich, targowych, turystycznych, konferencyjnych, kulturalnych, sportowych Poznania i coraz lepszą rozpoznawalność Poznania w skali globalnej. Rozwijana jest współpraca

regionalna i metropolitalna oraz wykorzystywane są możliwości jakie daje współpraca międzynarodowa.

Proces metropolizacji jest związany z rozbudową powiązań transportowych. Poznań należy do miast o dużej krajowej i międzynarodowej dostępności transportowej, jest miastem – węzłem łączącym różne środki transportu i platformy multimodalne, leżącym na skrzyżowaniu dwóch korytarzy transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T: Bałtyk-Adriatyk i Morze Północne-Bałtyk. Pozwala to na rozwój dostępności międzynarodowej, a w skali lokalnej, także na rozwój zrównoważonego transportu w mieście i gminach sąsiednich oraz budowę brakujących odcinków tzw. „ostatniej mili” z wykorzystaniem unijnego instrumentu finansowego CEF.

W 2019 r. w ramach zadań kluczowych realizowano:

w zakresie transportu

- **rozbudowę infrastruktury portu lotniczego Poznań – Ławica**, który należy sieci TEN-T. W celu zapewnienia sprawnej i komfortowej obsługi pasażerów w 2019 r. rozbudowano: stanowiska odpraw pasażerskich (do 26), stanowiska kontroli paszportowej w hali odlotów dla pasażerów udających się do strefy Non-Schengen (o 4 nowe), zwiększono liczbę bramek kontroli kart pokładowych. Oddano do użytku trzygwiazdkowy hotel Moxby by Marriott ze 120 pokojami znajdujący się obok terminali lotniczych. Parking hotelu będzie zintegrowany z parkingiem lotniskowym. W 2019 r. Zgromadzenie Wspólników Spółki Port Lotniczy Poznań-Ławica Sp. z o.o. podjęło decyzję o jej dokapitalizowaniu kwotą 47 mln zł w celu sfinansowania inwestycji w infrastrukturę lotniskową oraz bezpieczeństwa pasażerów. Miasto Poznań na dokapitalizowanie Spółki Port Lotniczy Poznań-Ławica sp. z o. o. wydatkowało 17,4 mln zł.
- **rozwój Poznańskiej Kolei Metropolitalnej (PKM)**. Miasto Poznań partycypuje w PKM poprzez dofinansowanie połączeń oraz realizację miejskich inwestycji infrastrukturalnych. W 2019 r. podpisane zostały kolejne porozumienia dotyczące wydłużenia połączeń PKM z Poznania do Kostrzyna Wlkp., Wrześni, Gniezna i Rogoźna Wlkp. W 2019 r. kontynuowane były modernizacje linii Poznań – Szczecin oraz Poznań – Piła. W ramach projektu budowy zintegrowanych węzłów przesiadkowych kontynuowano prace nad przygotowaniem dokumentacji projektowej na utworzenie węzłów „Grunwaldzka” (projekt realizowany wraz z gminą Komorniki, przy stacji kolejowej Poznań Junikowo) oraz „Strzeszyn” (przy stacji kolejowej Poznań Strzeszyn). Miasto Poznań podjęło współpracę z Grupą PKP SA w ramach projektu pn. „Poprawa bezpieczeństwa na skrzyżowaniach linii kolejowych z drogami – etap III” (budowa skrzyżowań bezkolizyjnych z linią kolejową nr 354 w ciągu ul. Gołęcińskiej oraz w ciągu ul. Lutyckiej) oraz zadania pn. „Budowa trzeciego toru na odcinku Poznań Główny – Poznań Wschód” (dobudowa dwóch dodatkowych torów na odcinku pomiędzy stacjami Poznań Główny a Poznań Wschód).

- **rozbudowę układu transportowego miasta o znaczeniu ponadlokalnym**, ważnego dla rozwoju wszystkich gmin Metropolii Poznań. Realizowano prace na drodze krajowej nr 92 (przebudowa Mostu Lecha) oraz projektowe dla zadań: budowa skrzyżowania bezkolizyjnego z linią kolejową nr 354 w ciągu ulic Lutyckiej i Gołęcińskiej. Trwały przygotowania do rozbudowy układu transportowego wokół węzła Rondo Rataje. Kontynuowano integrację systemów transportowych we wszystkich gminach Metropolii.

w zakresie kultury i dziedzictwa kulturowego

- projekty: „**Renowacja i adaptacja Fortu VII w Poznaniu dla zachowania dziedzictwa Kulturowego**”, „**Tu się wszystko zaczęło**” - **ekspozycja świadectw początków państwowości polskiej na Ostrowie Tumskim**”. Kontynuowano prace projektowe i przygotowawcze: muzeum **Centrum Szyfrów „Enigma”** w dawnym budynku Uniwersytetu im. A. Mickiewicza przy ul. Święty Marcin, siedzib dla Nowego Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 oraz Teatru Muzycznego. Wybrane zostały lokalizacje i koncepcje architektoniczne nowych obiektów.
- zasady zagospodarowania przestrzeni publicznej ulic Starego Miasta w oparciu o uchwałę Rady Miasta Poznania o utworzeniu „**Parku Kulturowego Stare Miasto**”, w tym związanych z kampanią informacyjno-promocyjną „**Jak legalnie umieścić szyld na budynku w parku kulturowym**”. Przedsiębiorcy wyróżniający się w swoich działaniach reklamowych zgodnością z zasadami uchwały, wysoką dbałością o estetykę elewacji, aranżacji witryny oraz otoczenia lokalu otrzymali certyfikaty wzór dobrych praktyk.

w zakresie przemysłu spotkań

- **rozwój wydarzeń targowych** – w 2019 r. zorganizowano 9 nowych wydarzeń targowych, w tym w Poznaniu: XXXVI Olimpiadę Gołębi Poczтовых FCI oraz największe w Polsce Targi Gołębi Pocztowych i Akcesoriów, targi paliw alternatywnych Alternative Fuels Technology, Bike Show, Targi EKO FLOTA.
- **organizację kongresów i konferencji** na terenach targowych – w 2019 r. zorganizowano 8 nowych wydarzeń. Część z nich towarzyszyła wydarzeniom targowym takim jak Budma - Forum Build4Future oraz Forum D&A, Gardenia - Kongres Liderów Branży Ogrodniczej KLBO, Poznań Motor Show - Kongres MOVE. W 2019 r. Miasto Poznań przekazało MTP miejską halę widowiskowo-sportową „Arena”. Pozwoli to na modernizację obiektu ze środków spółki i organizację dużych imprez międzynarodowych.

Etapy realizacji zadań kluczowych przypisanych do priorytetu „Silna Metropolia”

Kluczowe zadania przewidziane do realizacji w ramach priorytetu		Lata planowanej realizacji			Etap/ zaawansowanie
Nazwa zadania	Koordynator	2020	2025	2030	
Rozbudowa systemu kolei metropolitalnej wraz z węzłami przesiadkowymi i przystankami kolejowymi	Województwo Wielkopolskie, Koleje Wielkopolskie sp. z o.o., PKP Polskie Linie Kolejowe SA, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Zarząd Transportu Miejskiego, Zarząd Dróg Miejskich	X	X	X	Partycypacja Miasta w projekcie, uruchomienie połączeń z Poznania do Kostrzyna Wlkp., Wrześni, Gniezna i Rogoźna Wlkp.
Zagospodarowanie obszaru Wolnych Torów	Miejska Pracownia Urbanistyczna, Wydział Urbanistyki i Architektury, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Zarząd Dróg Miejskich, Zarząd Transportu Miejskiego, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Miejski Konserwator Zabytków	X	X	X	Etap uzgodnień, przygotowanie koncepcji zagospodarowania
Budowa nowych siedzib Teatru Muzycznego i Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Wydział Kultury	X	X		Wybrane zostały lokalizacje i koncepcje architektoniczne nowych obiektów. Trwają prace projektowe
Utworzenie Centrum Szyfrów/ Muzeum/ Enigma	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta	X			W trakcie realizacji. W 2019 r. trwały prace przygotowawcze i realizacyjne projektu, w tym m.in.: przygotowanie założeń ekspozycji stałej, planowanej w ramach budowy Muzeum Enigmy, wykonanie ekspertyzy technicznej, określającej nośność stropów i ścian parteru i 1 piętra budynku Collegium Martineum, wykonanie kompleksowej analizy dokumentacji Projektu Funkcjonalno-Użytkowego (PFU) Muzeum Enigmy, remont wraz z wykonaniem

					niezbędnej modernizacji "przestrzeni wspólnych" budynku Collegium Historicum , prezentacja wystawy w Szyfrokontenerze Enigma.
Renowacja poznańskich fortyfikacji dla zachowania dziedzictwa kulturowego	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Wydział Kultury	X			Prace projektowe, dokumentacja, zagospodarowanie otoczenia, prace nad strategią dla fortyfikacji
Utworzenie parku kulturowego i podjęcie starań o wpisanie centrum Poznania na listę UNESCO	Wydział Kultury, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków	X	X	X	Wdrażane są zasady zagospodarowania przestrzeni publicznej ulic Starego Miasta w oparciu o uchwałę Rady Miasta Poznania o utworzeniu „Parku Kulturowego Stare Miasto”.
Realizacja projektu „Tu się wszystko zaczęło”	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta Projekt realizowany w partnerstwie z Archidiecezją Poznańską i Muzeum Archeologicznym w Poznaniu	X			W trakcie realizacji. W 2019 r. zaktualizowano dokumentację projektową dla inwestycji polegającej na ekspozycji relikwii Palatium Mieszka I i jego żony Dobrawy na Ostrowie Tumskim oraz wykonano przestrzenną instalację (rzeźby) inspirowanej przekrojem wałów obronnych Mieszka I na Ostrowie Tumskim w Poznaniu
Budowa nowej hali widowiskowo-sportowej	Wydział Sportu, Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji	X	X		Przygotowania do prac koncepcyjnych. W pierwszej kolejności podjęte zostały prace nad modernizacją HWS Arena
Rozbudowa i przebudowa układu komunikacyjnego miasta o znaczeniu ponadlokalnym (układ komunikacyjny ronda Rataje, druga nitka ul. Dolna Wilda od ul. Hetmańskiej do autostrady A2, zintegrowany węzeł komunikacyjny w ul. Grunwaldzkiej przy granicy miasta,	Zarząd Dróg Miejskich, Zarząd Transportu Miejskiego	X	X		Ul. Lechicka/ Węzeł Koszalińska/ Al. Solidarności/ ul. Gołęcińska – prace koncepcyjne, konsultacje społeczne Ul. Gdyńska – analiza kosztów, Węzeł Grunwaldzka – prace koncepcyjne, Most Lecha – rozstrzygnięcie

węzeł Wola i węzeł Koszalińska, ul. Gdyńska, ul. Obornicka, most Lecha)					przetargu, prace budowlane, Rondo Rataje – rozstrzygnięcie przetargu na prace projektowe i budowlane, ul. Dolna Wilda – zmiana koncepcji zadania
Utworzenie połączenia kolejowego z Portem Lotniczym Poznań-Ławica	Województwo Wielkopolskie, Koleje Wielkopolskie sp. z o.o., PKP Polskie Linie Kolejowe SA, Port Lotniczy Poznań-Ławica sp. z o. o.	X	X		Planowane do realizacji po 2025 r.
Rozbudowa infrastruktury Portu Lotniczego Poznań-Ławica	Port Lotniczy Poznań-Ławica sp. z o. o.	X			Realizacja sukcesywnie. Zgromadzenie Wspólników Spółki Port Lotniczy Poznań-Ławica podjęło decyzję o jej dokapitalizowaniu kwotą 47 mln zł co pozwoli na realizację kolejnych planów: modernizację terminalu, drogi startowej oraz drogi kołowania poznańskiego lotniska
Organizacja nowych wydarzeń o randze międzynarodowej (np. Targi Technologii Jutra; Kongres Miast Partnerskich; światowe targi najbardziej promujące eksportowe branże Polski oraz imprezy w 100. rocznicę PeWuKi)	Międzynarodowe Targi Poznańskie sp. z o. o.	X	X	X	Realizacja sukcesywnie. Corocznie kalendarz imprez wzbogacany jest o nowe wydarzenia targowe

Źródło: opracowanie UMP

2. Priorytet: „Nowoczesna przedsiębiorczość”

Realizacja priorytetu zakłada rozwój w Poznaniu zróżnicowanej, silnej i nowoczesnej gospodarki przy wykorzystaniu dużego potencjału gospodarczego, biznesowego, akademickiego, naukowego i innowacyjnego miasta oraz zasobów lokalnego rynku pracy, który korzysta także z pracowników spoza Poznania. Zgodnie ze Strategią, prowadzone są działania wspierające innowacyjność, rozwój sektorów kreatywnych i start-upów, inteligentne specjalizacje regionalne, przemysł spotkań i lokalny rynek pracy, w tym szkolnictwo zawodowe.

W gospodarce Poznania coraz większą rolę odgrywa silne środowisko start-upów oraz przemysł gier, platformy i sieci współpracy wspierające rozwój klasteringu i high-tech. Zapleczem dla działalności biznesowej, szczególnie sektorów kreatywnych, jest kultura, która jest niezbędna do rozwoju konkurencyjnej gospodarki w skali globalnej. Dla rozwoju potencjału gospodarki miasta ważne są inwestycje zewnętrzne, szczególnie w branżach wytwarzających wysoką wartość dodaną.

W ramach zadań kluczowych w 2019 r. realizowano:

w zakresie rozwoju działalności biznesowej

- **rozbudowę miejskiego Poznańskiego Parku Technologiczno-Przemysłowego**, którego celem jest wspieranie lokalnego biznesu, w tym start-upów i działalności zaawansowanej technologicznie.
- **rozwój oferty** m.in. inkubatora przedsiębiorczości, **Strefy Pracy Wspólnej +jeden**.
- **wspieranie nowych aktywności i współpracy biznesowej** oraz różnych lokalnych inicjatyw przez spółkę Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o. W 2019 r. MTP prowadziły inwestycje polegające na unowocześnianiu infrastruktury wystawienniczo-kongresowej, jak m.in. modernizację i rozbudowę pawilonów targowych nr 4, 5, i 10, wymianę opraw LED w pawilonach 1, 2, 3, 5A, 5G, 6A, 6BC, 7, 8, 8A, przygotowanie dokumentacji technicznej dla montażu turbin wiatrowych na dachu pawilonu 8A, modernizację sali Oregano w pawilonie PCC – Garden City oraz zadania z zakresu rozbudowy infrastruktury i usług IT. MTP zorganizowały 12 wystąpień zagranicznych, w tym w Niemczech (Berlin, Dusseldorf, Hanower, Kolonia), Wielkiej Brytanii (Londyn), Stanach Zjednoczonych (Las Vegas), Japonii (Jokohama), Rosji (Moskwa).
- **organizację wydarzeń konferencyjno-kongresowo-eventowych** – w 2019 r. zorganizowano 254 wydarzenia. Do największych należały: Szczyt Bałkanów Zachodnich, Kongres Optyków KRIO, Pyrkon 2019, XXXVI Olimpiada Gołębi Poczтовых, CEDE, Imperial Tobacco, ESST/VDZ Conference. Do wydarzeń skierowanych do mieszkańców należała organizacja siódmej edycji Lata na Targach oraz całorocznych obchodów 90-lecia Powszechnej Wystawy Krajowej.

w zakresie wspierania rozwoju edukacji

- **rozbudowę Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego**. W 2019 r. zakończono roboty budowlane polegające na modernizacji i dostosowaniu pomieszczeń w ramach projektu, jak również zakupiono pomoce dydaktyczne – sprzęt specjalistyczny do pracowni Mechatronika, Chłodnictwa i Klimatyzacji, Elektryka/Elektronika oraz meble szkolne.
- projekty: „**Uczeń z pasją – kompleksowe wsparcie uczniów szkół podstawowych i gimnazjów w wyborze optymalnych ścieżek edukacyjnych i zawodowych**”, „**Wyposażenie placówek oświatowych w nowoczesny i wysokospecjalistyczny**

sprzęt technologiczny na terenie MOF Poznania”, „Modernizacja wraz z wyposażeniem Zespołu Szkół Zawodowych Nr 6 im. Joachima Lelewela w Poznaniu”, „Kwalifikacje zawodowe kluczem do sukcesu - wspieramy rozwój kształcenia zawodowego w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Poznania”, „Podwyższenie kompetencji z zakresu matematyki i informatyki przez licealistów Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Poznania”. Część z nich jest finansowana w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

- **rozbudowę bazy uczelnianej** - Miasto przekazuje na ten cel na preferencyjnych warunkach grunty miejskie, udziela stypendia dla studentów i absolwentów, dotacje i granty na przedsięwzięcia naukowe, organizuje konkursy dla studentów, absolwentów i naukowców. W ramach miejskiego programu „Study in Poznan” rozwijane są działania skierowane do studentów zagranicznych.

Etapy realizacji zadań kluczowych przypisanych do priorytetu „Nowoczesna Przedsiębiorczość”

Kluczowe zadania przewidziane do realizacji w ramach priorytetu		Lata planowanej realizacji			Etap/ zaawansowanie
Nazwa zadania	Koordinator	2020	2025	2030	
Uzbrojenie terenów objętych Kostrzyńsko-Słubicką Specjalną Strefą Ekonomiczną w Poznaniu	Wielkopolskie Centrum Wspierania Inwestycji sp. z o. o.	X	X		Promocja terenów inwestycyjnych
Rozbudowa Poznańskiego Parku Technologiczno-Przemysłowego	Wielkopolskie Centrum Wspierania Inwestycji sp. z o. o.	X			Zmodernizowano budynek Łazienek Rzecznych. Inwestycja stanowi wsparcie IOB-PPTP poprzez rozszerzenie oferty o nowe powierzchnie biurowe w postaci inkubatora dla perspektywicznych firm z branży ICT oraz powierzchni biurowych w części technologicznej dla firm o ugruntowanej pozycji na rynku. Część powierzchni biurowej udostępniana będzie jako biura coworkingowe
Program akceleracji start-upów na terenach MTP	Międzynarodowe Targi Poznańskie sp. z o. o.	X	X	X	Rozwój oferty skierowanej do start-upów, np. organizacja wydarzenia StartUp Poznań! , organizacja Dni

					Przedsiębiorczości Poznań
Rozbudowa infrastruktury targowej i kongresowej MTP Międzynarodowe Targi Poznańskie	Międzynarodowe Targi Poznańskie sp. z o. o.	X	X	X	Realizacja sukcesywnie. W 2019 r. kontynuowano modernizację pawilonu nr 4, przygotowywano dokumentację techniczną do modernizacji pawilonu nr 8A
Rozbudowa infrastruktury Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Wydział Oświaty	X			W 2019 r. zakończono roboty budowlane polegające na modernizacji i dostosowaniu pomieszczeń w ramach projektu, zakupiono pomoce dydaktyczne – sprzęt specjalistyczny do pracowni Mechatronika, Chłodnictwa i Klimatyzacji, Elektryka/Elektronika oraz wszystkie meble szkolne przewidziane w projekcie

Źródło: opracowanie UMP

3. Priorytet: „Zielone, mobilne miasto”

Zgodnie ze Strategią, prowadzone są działania wspierające rozwój ekomobilności i promujące transport publiczny, ruch rowerowy, pieszy oraz systemy współdzielenia pojazdów. Realizacja priorytetu zakłada zachowanie klinów zieleni oraz uzupełniającego je pierścieniowego układu zieleni, zapewniającego zapewnienie ciągłości ekologicznej z terenami zieleni aglomeracji poznańskiej. Racjonalne wykorzystanie tego potencjału jest kluczowe dla zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców i ochrony terenów cennych przyrodniczo. Sprzyja temu zagospodarowanie terenów nadbrzeżnych Warty. Ponadto, jest to ściśle powiązane z dbałością o jakość powietrza, wód oraz gospodarką odpadami. Oprócz dużych przedsięwzięć inwestycyjnych prowadzone są liczne działania polegające na kształtowaniu świadomości ekologicznej i promowaniu właściwych postaw i zachowań. Miasto Poznań prowadzi kampanie informacyjne i edukacyjne oraz tworzy warunki sprzyjające odbudowie biologicznej i odnowie ekosystemów na terenach pozbawionych dotychczas walorów przyrodniczych.

W ramach zadań kluczowych w 2019 r. realizowano:

w zakresie mobilności

- budowę **nowych tras tramwajowych**: w ul. Unii Lubelskiej, od pętli Wilczak do Naramowic. Opracowano koncepcje nowych tras: w ul. Ratajczaka (w ramach Programu Centrum II), na Naramowice – etap II, na os. Kopernika wzdłuż ul. Arciszewskiego i Rembertowskiej, rozwinięcie analizy technicznej trasy tramwajowej do zintegrowanego węzła transportowego Grunwaldzka. Trwały prace koncepcyjne dotyczące rozbudowy infrastruktury transportu publicznego w rejonie Strzeszyna i Strzeszyna Greckiego.
- **przebudowę tras tramwajowych** na Ratajach (os. Lecha – rondo Żegrze). Zakończono roboty budowlane z podstawowego zakresu dotyczącego rozbudowy ronda Żegrze oraz przebudowy torowiska w ul. Chartowo i Żegrze. W 2019 r. zakończono etap prac projektowych przebudowy układu transportowego na Wildzie (ulice Wierzbicice i 28 Czerwca 1956 r.), Jeźcach (ul. Dąbrowskiego) oraz w rejonie ronda Rataje.
- **program „Poznań Rataje-Franowo”** – w 2019 r. zakończono budowę ul. Folwarcznej.
- **unowocześnianie taboru transportu publicznego** - w 2019 r. spółka Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Poznań Sp. z o.o. (MPK) wprowadziła do eksploatacji **50 niskopodłogowych tramwajów** Moderus Gamma, 15 autobusów elektrycznych 18. metrowych Solaris Urbino 18 Electric oraz zrealizowano dostawę 19 autobusów Solaris Urbino 12. Stacje ładowania zostały zlokalizowane na pętli Sobieskiego, na pętli Garbary oraz w zajezdni autobusowej przy ul. Mogileńskiej.
- **rozbudowę infrastruktury rowerowej** – w 2019 r. sieć dróg rowerowych została rozbudowana o kolejne 6 km, w tym: w ciągu ul. Grunwaldzkiej (na odcinku od ul. Roosevelta do ronda Skubiszewskiego oraz na odcinku od ul. Stolarskiej do ul. Roosevelta), w ul. Dąbrowskiego na odcinku przy Instytucie Meteorologii i Gospodarki Wodnej, po północnej stronie ul. Bukowskiej przed ul. Polną. Wykonane zostały przejazdy dla rowerów na skrzyżowaniu ulic Murawa/Lechicha oraz Solna-Kulasa, Trwały prace projektowe dróg rowerowych m.in. w ulicach: Wyszyńskiego, Estkowskiego, Wolnica, Solna, Dolna Wilda, Półwiejska, Ługańskiej oraz Promenady Piatkowsko-Winogradzkiej.
- rozbudowę systemu **Poznański Rower Miejski (PRM)**, dofinansowywanego z budżetu Miasta. W 2019 r. w systemie funkcjonowało 109 stacji rowerowych 3G oraz dodatkowo 4 stacje sponsorskie, finansowane przez partnerów zewnętrznych. Uruchomiony został system 4G z 475 rowerami, w tym 30 elektrycznymi. Dokonano 1 076 937 wypożyczeń. Do systemu PRM zarejestrowało się 29,1 tys. nowych użytkowników zwiększając ich liczbę do 170 tys.
- **uspokojenie ruchu samochodowego w Centrum**. W 2019 r. trwały prace nad rozszerzeniem **Strefy Ograniczonej Prędkości „Tempo 30”** w ul. Mickiewicza na odcinku od ul. Dąbrowskiego do ul. Zwierzynieckiej. Na obszarze Strefy Płatnego Parkowania (SPP) przebudowano ulice: Orzeszkowej (na odcinku od ul. Matejki do ul.

Śniadeckich), Kwiatową, Hłakowiczówny. Kontynuowano opracowanie projektów organizacji ruchu i parkowania w związku z poszerzeniem SPP na obszar Wildy i Łazarza.

- **budowę systemu parkingów Park&Ride** - w 2019 r. opracowano wstępną koncepcję funkcjonalno-przestrzenną dot. realizacji parkingów Park&Ride w Poznaniu – etap IV, w lokalizacjach: Podolany, Poznań PKP Starołęka, Antoninek, Karolin i Os. Lecha/Piaśnicka. Kontynuowano realizację projektu „Budowa systemu parkingów Park&Ride w Poznaniu - etap II” w rejonie ul. św. Michała, ronda Starołęka i os. Strzeszyn. Parkingi pełnić mają funkcję zintegrowanych węzłów przesiadkowych, umożliwiających dogodną zmianę środka transportu z indywidualnego na publiczny zbiorowy (tramwaj, autobus, kolej) lub rower.

w zakresie rozwoju terenów zieleni

- kolejny etap budowy **Parku Rataje** ze skansenem Kolei Średzkiej i infrastrukturą parkową i zabawową dla dzieci. W 2019 r. wykonano m.in. odwodnienie terenu, oświetlenie, piargowiska i zimowiska dla ropsy zielonej.
- programy: „Renowacja parku im. Wodiczki”, „Rewaloryzacja zieleni parkowej w Śródmieściu”, „Budowa parku przy ul. Dolna Wilda”, „Rewaloryzacja Parku Drwęskich” oraz „Program ratowania starych, cennych drzew z przyrodniczego i społecznego punktu widzenia oraz nasadzenia nowych w aglomeracji poznańskiej”.
- **projekt „Health&Greenspace”** (Program URBACT III), którego tematem jest wykorzystanie terenów zielonych oraz błękitno-zielonej infrastruktury dla poprawy jakości życia w mieście i zdrowia mieszkańców.
- **projekt CONNECTING NATURE** (Program HORYZONT 2020), którego przedmiotem jest promowanie w Poznaniu wdrażania zintegrowanych małoskalowych rozwiązań opartych na przyrodzie w kontekście rewitalizacji przestrzeni, podnoszenia poziomu jakości życia mieszkańców oraz poprawy warunków środowiska w mieście. Do wdrożonych rozwiązań należą naturalne place zabaw i ogrody otwarte w poznańskich przedszkolach, pływające ogrody.

w zakresie aktywizacji terenów nadbrzeżnych

- rozbudowę **Wartostrady pieszo-rowerowej**, a także przygotowywano zagospodarowanie nowych przestrzeni do rekreacji na wolnym powietrzu. W 2019 r. kontynuowano prace związane m.in. z realizacją odcinka Wartostrady od Mostu Przemysła do Mostu Królowej Jadwigi oraz projektowaniem kolejnego odcinka ścieżki pieszo-rowerowej wraz z oświetleniem, monitoringiem i schodami na cyplu po północnej stronie Mostu Chrobrego w Poznaniu. Podpisano umowę na opracowanie koncepcji wydłużenia ścieżki pieszo-rowerowej Wartostrada w kierunku Dębiny do granic z Luboniem.
- projekt pn. **„Budowa profesjonalnego zaplecza socjalnego Przystani w Starym Porcie”**. W 2019 r. oddano do użytku zaplecze dla użytkowników przystani jachtowej

z ogólnodostępną częścią gastronomiczną. Trwa przygotowanie dokumentacji projektowej dla budowy przystani jachtowej jako kolejnego kroku do powstania na terenie miasta Poznania całorocznej przystani jachtowej oraz nurtowej.

- **rozbudowę infrastruktury nadbrzeżnej** – w 2019 r. wyremontowane zostały **schody przy moście Bolesława Chrobrego oraz przy ul. Wieżowej**, które umożliwiają bezpieczne zejście na tereny nadrzeczne. Kolejny rok nad rzeką funkcjonowała **tymczasowa przystań oraz 2 wypożyczalnie sprzętu wodnego. Tramwaj Wodny** w sezonie letnim pływał na stałej trasie pomiędzy przystankami Chwaliszewo-Politechnika-Rataje-Wilda-Katedra-Chwaliszewo. We współpracy z innymi instytucjami oraz lokalną społecznością zorganizowano także szereg działań o charakterze kulturalnym i sportowym. Tereny nadrzeczne objęte są stałym utrzymaniem czystości, kontenery umożliwiają segregację odpadów, a pojemniki na żar mają zapobiegać pożarom. Kontynuowano działania proekologiczne z udziałem organizacji społecznych.
- modernizację **Łazienek Rzecznych** - w 2019 r. zakończono modernizację budynku Łazienek Rzecznych, który będzie pełnić funkcję usługowo-biurową w ramach Poznańskiego Parku Technologiczno-Przemysłowego w formie idei parku rozproszonego. Powierzchnie biurowe i technologiczno-magazynowe przeznaczone są na potrzeby inkubatora dla perspektywicznych firm z branży ICT oraz powierzchni biurowych, w części technologicznej, dla firm o ugruntowanej pozycji na rynku. Aktualnie powierzchnię biurową inkubatora technologicznego przedsiębiorczości w budynku zajmuje 2 młode innowacyjne firmy z branży ICT. Część powierzchni biurowej udostępniana będzie jako biura coworkingowe. W sezonie letnim 2019 r. w sąsiedztwie Łazienek Rzecznych została zorganizowana i **plaża miejska na Wildzie**.
- rewitalizację **Dziecińca pod Słońcem** obejmującą remont głównej części budowli, przylegających do niej podcieni z przybudówkami oraz obiektu, w którym mieści się dyrekcja Młodzieżowego Domu Kultury nr 1 (MDK) oraz zagospodarowanie ogrodu jordanowskiego z funkcją plenerowej działalności kulturalnej. W północnej części ogrodu powstał plac zabaw, a od strony ul. Piastowskiej - boiska do siatkówki plażowej, w południowej części – fontanna.
- prace związane z retencją i gospodarką wodną w ciągu rzeki Cybiny oraz oczyszczaniem cieków wodnych.

w zakresie jakości powietrza i wód

- **Program „Kawka BIS”**, wspierający likwidację źródeł niskiej emisji z gospodarstw domowych indywidualnych. Realizowane były również projekty: „Termomodernizacja placówek oświatowych na terenie Miasta Poznania” oraz „Poprawa efektywności energetycznej placówek oświatowych na terenie Miasta Poznania”. W ramach projektów kompleksowym pracom termomodernizacyjnym poddano 13 szkół i Młodzieżowy Dom Kultury nr 2. Spółka Veolia Energia Poznań Sp. z o.o. realizuje wieloletni program rozbudowy miejskiej infrastruktury ciepłowniczej i przyłączania

nowych odbiorców z jednoczesną likwidacją nieefektywnych i przestarzałych lokalnych źródeł ciepła.

- rozbudowę systemu wodociągów i kanalizacji przez spółkę Aquanet SA.

w zakresie ochrony zwierząt

- prace projektowe i przygotowawcze do budowy nowego **Schroniska dla zwierząt** przy ul. Kobylepole. Obiekt będzie w stanie pomieścić 250 psów i 250 kotów.

w zakresie edukacji ekologicznej

- **projekty edukacyjne: „Projekt (NIE) chcę tak żyć”**, którego głównym założeniem jest uświadamianie dzieci, młodzieży i mieszkańców o przyczynach zanieczyszczonego powietrza, o metodach walki ze smogiem i jak reagować gdy stany alarmowe zostaną przekroczone; **Akcja „Zielona Wstążka dla Planety” 2019** - motywem przewodnim akcji w 2019 r. Światowego Dnia Środowiska jest przyjęte przez Program Narodów Zjednoczonych ds. Środowiska hasło **#BeatAirPollution**. W ramach Akcji Zielona wstążka **#DlaPlanety**, zostały podświetlone na kolor zielony najważniejsze miejskie budynki, aby zwrócić uwagę mieszkańców na problem segregacji śmieci; **Program „Ciepło dla miast 2019 – 2020”**, którego celem jest wypracowanie wraz z mieszkańcami, liderami i ekspertami rozwiązań odpowiadających na wybrane wyzwania ekologiczne stojące przed miastem Poznań. Zorganizowane zostały warsztaty i konkurs „Zbuduj zielony Poznań w Ecocraft”, których celem było zaprojektowanie propozycji przekształcenia fragmentów przestrzeni i wdrożenia nowoczesnych rozwiązań dla ekologicznego miasta.

Etapy realizacji zadań kluczowych przypisanych do priorytetu „Zielone, mobilne Miasto”

Kluczowe zadania przewidziane do realizacji w ramach priorytetu		Lata planowanej realizacji			Etap/ zaawansowanie
Nazwa zadania	Koordynator	2020	2025	2030	
Budowa nowych tras tramwajowych (na Naramowice, w ul. Unii Lubelskiej, w ul. Ratajczaka, na os. Kopernika, os. Dębina, węzeł Brama Zachodnia)	Zarząd Transportu Miejskiego	X	X	X	Naramowice etap I – przebudowano pętlę Wilczak, złożono wniosek o wydanie Zezwolenia na Realizację Inwestycji Drogowej (ZRID), rozpoczęto prace rozbiórkowe budynków i prace archeologiczne w Parku Kosynierów;; Naramowice etap II – trwają prace koncepcyjne i konsultacje społeczne projektu; Ul. Unii

					Lubelskiej – na odcinku rondo Żegrze – ul. Unii Lubelskiej trwa przebudowa kolizji uzbrojenia technicznego, układanie torowiska tramwajowego w rejonie pętli, zakończono budowę ul. Unii Lubelskiej do pętli; ul. Ratajczaka – trwają prace koncepcyjne i konsultacje społeczne; os. Kopernika- zakończenie prac nad PFU i wstępnym Studium Wykonalności os. Dębina – rozpoczęcie prac nad PFU
Przebudowa tras tramwajowych (ul. Kórnicka – os. Lecha – rondo Żegrze, ul. Wierzbicice i 28 Czerwca 1956 r., ul. Zwierzyniecka, ul. Dąbrowskiego	Zarząd Transportu Miejskiego	X	X	X	Zakończono roboty budowlane związane z rozbudową ronda Żegrze oraz przebudową torowiska w ul. Chartowo i Żegrze, trwa aktualizacja uzgodnień dokumentacji dla odcinka ul. Kórnicka – os. Lecha i ring Łacina; ul. Wierzbicice i 28 Czerwca 1956 r. – zakończono etap prac projektowych, uzyskano decyzję ZRID, trwa wybór Inżyniera Kontraktu, ul. Dąbrowskiego - zakończono etap koncepcyjny opracowano Studium Wykonalności, uzyskano ostateczną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach
Zakup nowych niskoemisyjnych pojazdów transportu publicznego	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne sp. z o.o., PKS Poznań SA, operatorzy gminni realizujący usługi lokalnego transportu zbiorowego w ramach porozumień międzygminnych w zakresie	X	X	X	Spółka MPK wprowadziła do eksploatacji 50 niskopodłogowych tramwajów Moderus Gamma. Wprowadzono do użytkowania 15 najnowszych

	organizacji przez Miasto Poznań lokalnego transportu zbiorowego				autobusów elektrycznych 18. metrowych Solaris Urbino 18 Electric oraz zrealizowano dostawę 19 autobusów Solaris Urbino 12. Jednocześnie wycofano z eksploatacji 54 szt. wagonów tramwajowych starych typów oraz najstarsze pojazdy autobusowe typu Jelcz, Neoplan, MAN oraz Solaris Urbino. Sukcesywniej wymiany taboru na nowsze hybrydowe dokonują również operatorzy gminni.
Utworzenie nowych połączeń komunikacyjnych (os. Świerczewo z centrum miasta, północnych osiedli miasta z trasą PST, usprawnienie ruchu komunikacyjnego do węzła Ogrody/ Brama Zachodnia)	Zarząd Transportu Miejskiego	X	X	X	Realizowano prace projektowe w zakresie rozbudowy infrastruktury publicznego transportu zbiorowego na obszarze Podolan, Strzeszyna i Strzeszyna Greckiego, w opracowaniu jest koncepcja zintegrowanego węzła przesiadkowego Druskiennicka oraz PFU nowych pętli autobusowych na Strzeszynie i Podolanach; Program Brama Zachodnia – przebudowa trasy tramwajowej w ul. Dąbrowskiego od ul. Botanicznej do ul. Żeromskiego wraz z węzłem – trwa okres gwarancyjny
Realizacja programu „Poznań Rataje – Franowo” w zakresie modernizacji układu drogowego	Zarząd Dróg Miejskich	X	X		Zakończono budowę ul. Folwarcznej
Rozbudowa Strefy Tempo 30	Zarząd Dróg Miejskich	X			Działania ciągłe, W 2019 r. opracowano projekt stałej organizacji ruchu w ul. Mickiewicza, przebudowano ulice na obszarze SPP:

					Orzeszkowej (na odcinku od ul. Matejki do ul. Śniadeckich), Kwiatową, Iłakowiczówny. Kontynuowano opracowanie projektów organizacji ruchu i parkowania w związku z poszerzeniem SPP na obszar Wildy i Łazarza.
Budowa systemu parkingów Park&Ride	Zarząd Dróg Miejskich, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta	X	X	X	Odebrano wstępną koncepcję funkcjonalno-przestrzenną dot. realizacji parkingów Park&Ride w Poznaniu – etap IV, w lokalizacjach: Podolany, Poznań PKP Starołęka, Antoninek, Karolin i Os. Lecha/Piaśnicka. Kontynuowano realizację projektu „Budowa systemu parkingów Park&Ride w Poznaniu - etap II”
Rozbudowa miejskiej sieci dróg rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Zarząd Dróg Miejskich, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta	X	X	X	Zadanie ciągłe. W 2019 r. zbudowano 6 km nowych dróg. Prace dotyczyły przede wszystkim budowy dróg rowerowych w ciągu ulicy Grunwaldzkiej: na odcinku od ul. Roosevelta do ronda Skubiszewskiego oraz na odcinku od ul. Stolarskiej do ul. Roosevelta. Trwały prace projektowe dla nowych odcinków.
Utworzenie parku Rataje	Zarząd Zieleni Miejskiej	X			W 2019 r. wykonano m.in. odwodnienie terenu, oświetlenie, piargowiska i zimowiska dla ropuchy zielonej, utrzymanie gwarancyjne zieleni.
Zagospodarowanie starego koryta Warty	Zarząd Zieleni Miejskiej, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Wydział Gospodarki Nieruchomościami	X	X	X	Działania ciągłe
Budowa i modernizacja obiektów	Biuro Koordynacji Projektów i	X	X		Kładka Piastowska – w opracowaniu jest

nad Wartą (kładka pieszo-rowerowa nad Wartą i Cybiną, Łazienki rzeczne, Dzieciniec Pod Słońcem)	Rewitalizacji Miasta, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Zarząd Dróg Miejskich, Zarząd Transportu Miejskiego				koncepcja architektoniczno-urbanistyczna; Kładka Berdychowska – zakończenie prac projektowych; zakończono prace rewaloryzacyjne Łazienek Rzecznych; kontynuowano prace rewaloryzacyjne kompleksu budynków i ogrodu "Dziecińca pod Słońcem"
Rozbudowa ciągu pieszo-rowerowego Wartostrada	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta	X	X		Zadanie ciągłe. W 2019 r. kontynuowano prace dot. odcinka Wartostrady od Mostu Przemysła do Mostu Królowej Jadwigi oraz projektowaniem kolejnego odcinka ścieżki pieszo-rowerowej wraz z oświetleniem, monitoringiem i schodami na cyplu po płn. stronie Mostu Chrobrego, trwa opracowanie koncepcji wydłużenia ścieżki Wartostrada w kierunku Dębiny do granic z Luboniem.
Unowocześnienie systemu gospodarki odpadami	Zakład Zagospodarowania Odpadów, Wydział Gospodarki Komunalnej, Związek Międzygminny GOAP, Wydział Kształtowania i Ochrony Środowiska	X	X	X	Działania ciągłe
Budowa nowego schroniska dla zwierząt	Zakład Usług Komunalnych	X			Trwały prace projektowe i przygotowawcze do budowy nowego schroniska

Źródło: opracowanie UMP

4. Priorytet: „Przyjazne osiedla”

Realizacja priorytetu zakłada coraz lepsze warunki i jakość życia w skali lokalnej, na obszarach osiedli posiadających własny, wyjątkowy charakter. Jest to związane z rozwojem, na tych obszarach, miejskich usług oraz tworzeniem przyjaznych i dostępnych dla wszystkich mieszkańców przestrzeni publicznych. Ważnym obszarem jest Śródmieście, które pełniąc funkcje miastotwórcze, metropolitalne i ponadregionalne, jednocześnie wymaga kompleksowych działań rewitalizacyjnych. Warunkiem efektywnej realizacji priorytetu jest włączenie mieszkańców poprzez tworzenie warunków do rozwoju aktywizacji społecznej i budowanie tożsamości lokalnej. Zgodnie ze Strategią, Miasto wspiera inicjatywy społeczne, stymulujące budowanie lokalnej oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i usług społecznych na osiedlach, dofinansowując projekty wskazane przez mieszkańców jako ważne dla lokalnej społeczności sąsiedzkiej. Coraz powszechniejsze staje się udostępnianie przestrzeni publicznej i lokali komunalnych na lokalne działania i inicjatywy społeczne, kulturalne, promujące zdrowy tryb życia i lokalne rzemiosło. W ramach zadań wynikających z przepisów prawa, Miasto Poznań stara się zapewnić lokalnym społecznościom dostęp do różnego rodzaju usług publicznych oraz kształtować warunki do rozwoju usług komercyjnych. Dynamiczny rozwój osiedli (zwłaszcza Naramowic i Strzeszyna) powoduje konieczność skumulowania działań inwestycyjnych, obok Śródmieścia, także w tych obszarach.

W ramach zadań kluczowych w 2019 r. realizowano:

- **rewitalizację obszaru Śródmieścia**
- **projekt „Centrum”** obejmujący rozwój i przebudowę infrastruktury tramwajowej, przebudowę ulic i chodników w dużej części Śródmieścia, a także wymianę infrastruktury podziemnej, poprawę bezpieczeństwa i priorytetowości ruchu pieszego i rowerowego oraz wielowymiarową aktywizację społeczną i gospodarczą tego obszaru. W 2019 r. został zakończony pierwszy etap inwestycji, obejmujący przebudowę ul. Św. Marcin na odcinku od ul. Gwarnej do ul. Ratajczaka. Wymieniono nawierzchnię, wybudowano nowe torowisko tramwajowe i przystanek oraz zmodernizowano infrastrukturę podziemną. Ponadto poszerzono chodniki, wyodrębniono nową drogę rowerową, a także zagospodarowano teren zielenią. W efekcie ul. Święty Marcin stała się szeroką, nowoczesną aleją spacerową, przyjazną pieszym, miejscem spotkań i wypoczynku. B podróżowanie po centrum. Trwały przygotowania do rozpoczęcia prac na kolejnym odcinku tej ulicy oraz prace projektowe II etapu projektu, obejmującego budowę nowej trasy tramwajowej w ul. Ratajczaka. Rozpoczęto prace nad koncepcję zagospodarowania dziedzińca CK Zamek od strony ul. Święty Marcin w zielone miejsce spotkań i inspiracji.
- **„Rewaloryzacja przestrzeni płyty Starego Rynku w Poznaniu wraz z przekształceniem fragmentu bloku śródrynkowego (ul. Jana Baptisty Quadro) w pasaż kultury”** - w 2019 r. zlecono wykonanie prac przedprojektowych,

obejmujących m.in. wykonanie aktualizacji Programu Funkcjonalno-Użytkowego. W ramach współpracy z ENEA Oświetlenie została przekazana Miastu koncepcja iluminacji obejmującą teren Starego Rynku.

- **„Rewitalizacja Plac Kolegiackiego”** - w 2019 r. kontynuowano badania archeologiczne, towarzyszące inwestycji, rozpoczęto wykonanie elementów rzeźbiarskich (Zegar Historii i elementy stalowe fontanny) oraz rozpoczęto roboty budowlane.
- **„Wolny Dziedziniec”** to projekt kontynuowany w 2019 r., polegający na udostępnieniu mieszkańcom atrakcyjnie zagospodarowanej przestrzeni wewnętrznego dziedzińca gmachu Urzędu Miasta Poznania przy placu Kolegiackim. W ramach cyklu wydarzeń **#NaWolnym** odbyły się seanse kina plenerowego, koncerty i spektakle.
- **„Przebudowa rynku Łazarskiego”** – w 2019 r. rozstrzygnięto przetarg na realizację inwestycji.

w zakresie budynków mieszkalnych

- **renowacja zabytkowych kamienic miejskich oraz obiektów zabytkowych o walorach turystycznych** - w 2019 r. Miasto dofinansowało prace w 10 zabytkowych kamienicach, 11 zabytkowych kościołach zlokalizowanych w Śródmieściu oraz zabytkowym dworze przy ul. Łopianowej w Poznaniu, Pałacu Mielżyńskich i budynku Psalterii na Ostrowie Tumskim. Zakończono remonty kamienic miejskich przy ulicach: Śniadeckich 6, 6A, Sikorskiego 24-25 w trakcie modernizacji są kamienice przy ulicach: Małeckiego 17, Rybaki 16, Wrocławskiej 20/Podgórnej 19,19A. Opracowywane są kolejne dokumentacje projektowe na budynki zlokalizowane m.in. przy ulicach: Kilińskiego 4, Kilińskiego 5, Jeżyckiej 6 oraz Łąkowej 13. Ponadto w opracowaniu jest kompleksowa dokumentacja projektowa na modernizację budynku Domu Tramwajarza, przy ul. Słowackiego 19/21.
- **120 mieszkań komunalnych** w 8 budynkach przy ul. Lirycznej oraz kontynuowano budowę 6 budynków wielorodzinnych, jednokondygnacyjnych z 50 lokalami mieszkalnymi przy ul. Darzyborskiej i 1 budynku wielorodzinnego czterokondygnacyjnego z 55 mieszkaniami przy ul. Hulewiczów. Obie inwestycje realizowane są wraz z zagospodarowaniem terenu (place zabaw, parkingi, drogi wewnętrzne, chodniki, oświetlenie).
- **„Miejskie Biuro Najmu”**, w którym spółka Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o. wynajmuje lokale mieszkalne od innych właścicieli niż Miasto Poznań i podnajmuje je z obniżonym czynszem beneficjentom projektu. W 2019 r. wynajęto w tym trybie 100 mieszkań.
- **„Mieszkania wspomagane – treningowe w Mieście Poznań”**. W ramach projektu utworzonych zostało 9 mieszkań treningowych (z tego 2 ostatnie w 2019 r.), z których wydzielono odrębne lokale socjalne. W ten sposób wsparciem objęto 250 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Oprócz zapewnienia miejsca w mieszkaniach treningowych, osobom tym zapewniono usługi treningowe,

opiekuńcze i sfinansowano koszty eksploatacji mieszkań treningowych. Działania skierowane są na wzrost samodzielności uczestników projektu, podniesienie kompetencji związanych z codziennym funkcjonowaniem, podniesienie poziomu umiejętności szeroko pojętej zaradności życiowej.

w zakresie rozwoju infrastruktury wychowawczo-oświatowej

- **program termomodernizacji i budowy/rozbudowy obiektów.** W 2019 r. rozbudowane zostały: **Szkoła Podstawowa nr 48**, przy ul. Sarmackiej o 4 sale lekcyjne, sale dydaktyczną, salki terapeutyczne oraz salę gimnastyczną wraz z szatniami i łazienkami; **Szkoła Podstawowa nr 46** na Osiedlu Warszawskie-Pomet-Maltańskie o 4 sale dydaktyczne, bibliotekę i pokój nauczycielski, **Szkoła Podstawowa nr 62** o świetlicę i powierzchnię na filię Biblioteki Raczyńskich, **Przedszkole nr 121** o dodatkowe 3 oddziały. Pobudowano sale gimnastyczną z częścią dydaktyczną przy Szkole Podstawowej nr 68, łącznik w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2. W planach jest budowa szkoły z 32 oddziałami i 10-oddziałowego przedszkola na Strzeszynie. **Nowe boiska lub sale gimnastyczne** realizowane były przy następujących placówkach oświatowych: Zespole Szkół z Oddziałami Sportowymi nr 1 i nr 5, Szkoły Podstawowe: nr 7, nr 11 oraz nr 59. Pracami rewitalizacyjnymi i termomodernizacyjnymi objętych zostało w 2019 r. 5 szkół i zespołów szkół: szkoły podstawowe z ulic: Prądyńskiego i Garbary, Zespół Szkół nr 5, Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1, III Liceum Ogólnokształcące. W opracowaniu jest projekt kompleksowej modernizacji Zespołu Szkół Specjalnych z ul. Dąbrowskiego.

w zakresie oferty czasu wolnego

- budowę **pływalni krytej na os. Piastowskim** zakończona w 2019 r. z basenem pływakim i rekreacyjnym.
- budowę **pływalni krytej na os. Zwycięstwa** z basenem pływakim i rekreacyjnym
- **modernizację pływalni w parku Kasprowicza** wraz z otoczeniem i zapleczem (wykonano ogrodzenie, kasy biletowe wraz z systemem informatycznym oraz zagospodarowanie terenu). Ponadto kontynuowano modernizację obiektów kompleksu Chwiałka, Toru Regatowego Malta, kompleksu Gołecin oraz stadionu przy ul. Harcerskiej.
- **projekt „Inkubator Kultury Pireus”.** W 2019 r. kontynuowane wydarzenia kulturalne, edukacyjne i społeczne, a także projekt „Akcja Inkubacja” skierowany do początkujących podmiotów, które planują założenie działalności w obszarze kultury. W ramach projektu odbyły się warsztaty, szkolenia, które miały na celu zdobycie przez uczestników praktycznej wiedzy w zakresie finansowania projektów, komunikacji w obszarze mediów społecznościowych, turkusowego zarządzania czy emisji głosu. W ramach cyklicznych działań przeprowadzono Konkurs „Twój Pireus”, wyłaniając 7 inicjatyw kulturalnych.

w zakresie bezpieczeństwa publicznego

- rozbudowę i modernizację **Systemu Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania.** W 2019 r. instalowano nowe kamery, wymieniano wyeksploatowane oraz prowadzono

budowę infrastruktury teletechnicznej dla potrzeb monitoringu. Trwały także prace przygotowawcze do dalszej rozbudowy systemu monitoringu na terenie miasta.

Etapy realizacji zadań kluczowych przypisanych do priorytetu „Przyjazne osiedla”

Kluczowe zadania przewidziane do realizacji w ramach priorytetu		Lata planowanej realizacji			Etap/ zaawansowanie
Nazwa zadania	Koordynator	2020	2025	2030	
Zagospodarowanie obszaru Naramowic	Miejska Pracownia Urbanistyczna, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Zarząd Dróg Miejskich, Poznańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o., Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych sp. z o.o., Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta	X	X	X	Prace planistyczne, projektowe, planowanie poprawy warunków transportowych, budowa mieszkań komunalnych, placówek oświatowych
Zagospodarowanie obszaru Strzeszyna	Miejska Pracownia Urbanistyczna, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Zarząd Dróg Miejskich, Poznańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o., Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych sp. z o.o., Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta	X	X	X	Prace planistyczne, projektowe, planowanie poprawy warunków transportowych, budowa mieszkań TBS, placówek oświatowych
Realizacja projektu „Centrum”	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Zarząd Transportu Miejskiego, Zarząd Dróg Miejskich	X	X		W 2019 r. został zakończony pierwszy etap inwestycji, obejmujący przebudowę ul. Św. Marcin na odc. od ul. Gwarnej do ul. Ratajczaka. Trwały przygotowania do rozpoczęcia prac na kolejnym odcinku tej ulicy oraz prace projektowe II etapu projektu, obejmującego budowę nowej trasy tramwajowej w ul. Ratajczaka.
Rewitalizacja obszaru Śródk, starej gazowni, elektrociepłowni Garbary i	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Miejska Pracownia Urbanistyczna, Zarząd Dróg Miejskich, Wielkopolskie Centrum	X	X	X	Prace projektowe, koncepcyjne

zajezdni tramwajowej przy ul. Madalińskiego	Wspierania Inwestycji sp. z o.o., Miejski Konserwator Zabytków, Wydział Gospodarki Nieruchomościami				
Rewitalizacja obszaru Jeżyce-Północ	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Miejska Pracownia Urbanistyczna, Zarząd Dróg Miejskich, Miejski Konserwator Zabytków	X	X	X	Opracowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Jeżyce-Północ poddany został konsultacjom społecznym
Rewaloryzacja Starego Rynku i placu Kolegiackiego oraz realizacja projektu „Wolny Dziedziniec”	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Gabinet Prezydenta, Wydział Zamówień i Obsługi Urzędu, Wydział Kultury	X	X	X	Stary Rynek - w 2019 r. podpisano Umowę o dofinansowanie projektu w ramach dz. 9.2.1. „Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, przemysłowych i powojennych” WRPO 2014+. Zlecono Spółce PIM realizację prac przed-projektowych. W 2020 r. planowane jest ogłoszenie przetargu na realizację robót budowlanych wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej w trybie Zaprojektuj i wybuduj. Zakończenie inwestycji planowane jest na II kw. 2023 r. Plac Kolegiacki - w 2019 r. trwały badania archeologiczne, rozpoczęto wykonanie elementów rzeźbiarskich (Zegar Historii i elementy stalowe fontanny) oraz rozpoczęto roboty budowlane. Zakończenie projektu przewidziane jest na jesień 2020 r. W ramach cyklu wydarzeń #NaWolnym odbyły się seanse kina plenerowego, koncerty i spektakle.
Modernizacja rynków miejskich	Biuro Koordynacji Projektów i	X			Rynek Łazarski – w grudniu 2019 r. został

(rynek Jeżycki, Łazarski, Bernardyński, Wildecki)	Rewitalizacji Miasta, Zarząd Dróg Miejskich, Zarząd Transportu Miejskiego				rozstrzygnięty przetarg na przebudowę Rynku. Zakończenie inwestycji planowane jest na jesień 2021 r. Rynek Jeżycki – trwały prace koncepcyjne
Renowacja zabytkowych kamienic miejskich oraz obiektów zabytkowych o walorach turystycznych	Miejski Konserwator Zabytków, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych sp. z o.o., Wielkopolskie Centrum Wspierania Inwestycji sp. z o.o.	X	X	X	Działanie ciągłe. Dofinansowanie prac konserwatorskich w 10 zabytkowych kamienicach, 11 zabytkowych kościołach zlokalizowanych w Śródmieściu oraz zabytkowym dworku przy ul. Łopianowej, Pałacu Mielżyńskich i budynku Psalterii na Ostrowie Tumskim; organizacja konkursu na najlepszą renowację elewacji kamienicy "Dobry Remont"
Budowa mieszkań komunalnych (ul. Rubież, ul. Bolka, ul. Dymka, Zawady, ul. Biskupińska, ul. Opolska, ul. Dojazd)	Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych sp. z o.o.	X	X	X	Prace budowlane, prace projektowe. W 2019 r. oddano do użytku 120 mieszkań komunalnych, rozpoczęto budowę 105 mieszkań komunalnych i socjalnych, przygotowywano do budowy kolejne projekty mieszkań komunalnych. Proces inwestycyjny przyspiesza realizacja zadania: Budowa układu drogowego dla potrzeb rozwoju gminnego budownictwa mieszkalnego
Realizacja projektu „Miejskie Biuro Najmu”	Biuro Spraw Lokalowych	X	X	X	Działanie ciągłe, 100 wynajętych lokali Mieszkalnych w 2019 r.
Realizacja programów „Mieszkanie dla Seniora” oraz „Mieszkanie dla Absolwenta”	Biuro Spraw Lokalowych	X	X	X	Działanie ciągłe
Budowa placówek przedszkolnych i	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Wydział Oświaty	X	X		W 2018 r. zakończono prace w rejonie Radojewo-

szkolnych (Strzeszyn, Naramowice, Radojewo-Morasko i Umultowo, Piątkowo, Szczepankowo, Krzesiny, os. Kwiatowe)					Morasko i Umultowo (zespół szkolno-przedszkolny dla 550 dzieci). W 2019 r. trwały prace projektowe oraz pozyskiwanie lokalizacji dla budowy obiektu szkolnego na Strzeszynie
Budowa nowych obiektów sportowych (budowa basenu na os. Zwycięstwa, hali lekkoatletycznej przy ul. Warmińskiej, obiektu wielofunkcyjnego w parku J. Kasprowicza, areny sportów walki przy ul. Reymonta) oraz modernizacja basenu na Ratajach - os. Piastowskie	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Wydział Sportu, Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji	X	X		Zakończono budowę pływalni krytej na Ratajach, kontynuowane są prace budowlane basenu na os. Zwycięstwa, kontynuowano prace modernizacyjne obiektu wielofunkcyjnego w Parku Kasprowicza
Udostępnianie przestrzeni publicznej i lokali komunalnych na lokalne działania i inicjatywy społeczne, kulturalne oraz promujące zdrowy tryb życia i lokalne rzemiosło	Zarząd komunalnych Zasobów Lokalowych sp. z o.o., Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Gabinet Prezydenta	X	X	X	Działanie ciągłe, kontynuowano działalność lokalnych centrów kultury, w tym w szczególności Inkubatora Kultury Pireus
Rozbudowa i modernizacja systemu monitoringu wizyjnego Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa	Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa	X	X	X	Działanie ciągłe

Źródło: opracowanie własne

5. Priorytet: „Wspólnotowość i dialog społeczny”

Realizacja priorytetu zakłada tworzenie warunków włączania mieszkańców do odpowiedzialnego współdecydowania o rozwoju miasta. Zgodnie ze Strategią, Miasto prowadzi działania dla budowy świadomego i silnego społeczeństwa obywatelskiego, uczestniczy w dialogu społecznym, wspiera partycypację publiczną, oddaje społeczności lokalnej faktyczną decyzyjność wyboru projektów ważnych dla jakości ich życia, wspiera rozwój lokalnych inicjatyw społecznych na rzecz dobra wspólnego. Miasto przygotowuje ofertę dla mieszkańców, która uwzględnia wszystkie grupy społeczne i buduje solidarność oraz wspólnotowość. W ramach rozwijania idei otwartego miasta promowane są i wspierane zachowania i wartości wspierające osoby społecznie słabsze i zagrożone wykluczeniami, integrację przybyszów w lokalnym środowisku, przeciwdziałanie wszelkim rodzajom

dyskryminacji. Wdrażane są działania na rzecz podniesienia poziomu wykorzystania inteligentnych technologii w usługach publicznych oraz zaangażowania mieszkańców w rozwój miasta, budowy otwartej administracji, otwierania danych i informacji o mieście, prowadzone są działania i kampanie informacyjno-edukacyjne przeciwdziałające różnym formom wykluczenia społecznego.

W ramach zadań kluczowych w 2019 r. realizowano:

w zakresie dialogu społecznego

- **Poznański Budżet Obywatelski** - na realizację zadań wybranych przez mieszkańców w projekcie PBO na rok 2020 przeznaczono 21 mln zł, z tego 15 mln zł przydzielono projektom rejonowym, a pozostałe 6 mln zł projektom ogólnomiejskim. W edycji PBO20 zgłoszono 350 wniosków, w głosowaniu udział wzięło ponad 68 tys. mieszkańców, wybrano do realizacji 35 projektów – 3 projekty ogólnomiejskie i 32 rejonowe. Zorganizowano **otwarte konsultacje społeczne** na ważne dla rozwoju miasta tematy, m.in. prowadząc otwarte konsultacje społeczne na temat programowania wieloletniego, planowania przestrzennego, realizacji inwestycji drogowych i transportowych. Miasto podejmowało szereg kampanii edukacyjnych, informacyjnych, wizerunkowych aby usprawnić i uatrakcyjnić komunikację z mieszkańcami.
- program rozwoju społeczności lokalnej oraz promowania aktywności społecznej „**Centrum Inicjatyw Lokalnych**”, który wspiera realizację inicjatyw odpowiadających na potrzeby mieszkańców i angażujących ich we współpracę na rzecz lokalnej społeczności. W 2019 r. zrealizowano 127 inicjatyw mieszkańców w ramach CIL, z tego 66 inicjatyw oddolnych mieszkańców oraz 61 inicjatyw dofinansowanych na zasadach regantingu.

w zakresie pomocy społecznej

- **budowa nowej siedziby dla Domu Pomocy Społecznej (DPS) przy ul. Bukowskiej.** Nowa siedziba DPS nr 1 **powstanie przy ul. Żołnierzy Wyklętych na Strzeszynie dla 100 pensjonariuszy w pokojach jedno- i dwuosobowych. Trwały prace przygotowawcze i projektowe do planowanej rozbudowy budynku Zakładu Opiekuńczo- Leczniczego i Rehabilitacji przy ul. Mogileńskiej o nowe skrzydło.**
- **Centrum Usług Wspólnych (CUW)** zapewnia obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną dla 19 jednostek z Poznania, dla których organem prowadzącym jest Miasto Poznań (domy pomocy społecznej, żłobki, ośrodki wsparcia rodzin i pieczy zastępczej, pozostałe centra i ośrodki wsparcia jak: Miejskie Centrum Interwencji Kryzysowej, Centrum Inicjatyw Senioralnych, Dzienny Ośrodek Adaptacyjny, Ośrodek dla Bezdomnych). **Centrum Usług Wspólnych poprzez proces** konsolidacji obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej obsługiwanych jednostek oraz standaryzację realizowanych procesów i narzędzi ich wspierania powoduje obniżenie

kosztów obsługi o charakterze biurowym, pozwalając na adekwatne zwiększenie nakładów na usługi świadczone bezpośrednio mieszkańcom. W 2019 r. Prezydent Miasta powołał zarządzeniem User Field Sprawa = Zespół Roboczy ds. zaprojektowania i wdrożenia działań związanych z obsługą przez Centrum Usług Wspólnych jednostek oświatowych.

w zakresie wspierania rodzin

- **Centrum Inicjatyw Rodzinnych** prowadziło we współpracy z partnerami i organizacjami pozarządowymi projekty z zakresu polityki prorodzinnej i integracji międzypokoleniowej, w tym **zajęcia edukacyjne, rozwojowe i artystyczne dla dzieci oraz projekty, warsztaty i szkolenia dla rodziców**. Wydawało także certyfikaty Miejsce Przyjazne Rodzinie i Karty Dużej Rodziny oraz świadczyło kompleksowe usługi informacyjne dla rodzin, m.in. o wydarzeniach kulturalno-edukacyjnych, ofercie żłobków oraz placówek oświatowych i wychowawczych, Poznańskiego Centrum Świadczeń. Ofertę dla rodzin przygotowały także inne miejskie jednostki organizacyjne, jak Centrum Sztuki Dziecka, CK Zamek, Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o.
- wdrażanie **Standardów Dostępności Miasta Poznania**, dzięki którym obiekty miejskie będą dostępne na płaszczyźnie architektonicznej, komunikacyjnej i informacyjnej dla osób z niepełnosprawnościami, seniorów, osób przemieszczających się z dziećmi, z ciężkim bagażem, czy rowerzystów. Prowadzone były także działania mające na celu poprawę dostępności obiektów Urzędu Miasta Poznania dla osób z niepełnosprawnościami.

w zakresie Smart City

- **inteligentne rozwiązania z zakresu zarządzania i e-usług**, jak m.in.: e-administracja, elektroniczny system rezerwacji wizyt, ePUAP, system otwartego dostępu do informacji i danych Miasta (API) oraz projekt otwarcia baz danych i informacji o mieście BaDaM, Cyfrowy Model Przestrzenny 3D Miasta Poznania, serwisy internetowe, w tym danych przestrzennych, aplikacje mobilne, systemowa rekrutacja oświatowa, internetowe giełdy tematyczne, system obsługi procedowania zadań dotacyjnych WITKAC, system wspomagania planowania przestrzennego Geobaza Miasta Poznania, elektroniczne systemy zarządzania, system głosowania na projekty Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego, platforma internetowa Otwarty Poznań. Większość miejskich e-usług była udostępniona poprzez elektroniczną platformę informacyjno-usługową Miejski Informator Multimedialny. Liczba unikatowych użytkowników tej platformy w 2019 r. wyniosła ponad 3 mln. Z e-usług oferowanych przez Miasto Poznań w 2019 r. skorzystało ponad 245 tys. użytkowników. Wykorzystywano **nowoczesne narzędzia wspierające w systemie zarządzania i administrowania miastem**. W działaniach informacyjnych Miasto korzystało z mediów społecznościowych, jak FB, Twitter, Instagram oraz serwisu internetowego YouTube, a także z systemu SMS wysyłanych nieodpłatnie do zainteresowanych mieszkańców. Kontynuowano realizację projektów

poprawiających jakość obsługi klienta w Urzędzie Miasta Poznania i miejskich jednostkach organizacyjnych. Proces ten obejmuje zarówno poprawę dostępu do usług (w tym elektronicznych) oraz informacji, a także dostosowywanie miejskich obiektów do potrzeb ludzi o różnych możliwościach przemieszczania się.

Etapy realizacji zadań kluczowych przypisanych do priorytetu „Wspólnotowość i dialog społeczny”

Kluczowe zadania przewidziane do realizacji w ramach priorytetu		Lata planowanej realizacji			Etap/ zaawansowanie
Nazwa zadania	Koordinator	2020	2025	2030	
Realizacja projektu Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego	Gabinet Prezydenta	X	X	X	Działanie ciągłe. Na realizację zadań wybranych przez mieszkańców w projekcie PBO20 przeznaczono 21 mln zł. Podsumowanie dotychczasowych edycji PBO oraz wnioski i rekomendacje wynikające z podsumowania ankiet zawiera Raport ewaluacyjny – Poznański Budżet Obywatelski 2020
Tworzenie i wspieranie Centrów Inicjatyw Lokalnych	Gabinet Prezydenta	X	X	X	W 2019 r. zrealizowano 127 inicjatyw mieszkańców w ramach CIL, z tego 66 inicjatyw oddolnych mieszkańców oraz 61 inicjatyw dofinansowanych na zasadach regrantingu.
Uruchomienie centrum usług wspólnych do obsługi wszystkich jednostek miejskich	Międzynarodowe Targi Poznańskie sp. z o.o.	X			W trakcie prac koncepcyjnych. Dotychczas działa CUW dla placówek polityki społecznej. W 2019 r. Prezydent Miasta powołał zarządzeniem Zespół Roboczy ds. zaprojektowania i wdrożenia działań związanych z obsługą przez Centrum Usług Wspólnych jednostek oświatowych.
Dostosowanie budynków publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Wydział Zamówień i Obsługi Urzędu, Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej sp. z o.o., Zarząd	X	X	X	Działanie ciągłe, wdrażane są Standardy Dostępności Miasta Poznania. W 2019 r. zamontowano

	Komunalnych Zasobów Lokalowych sp. z o.o., Termy Maltańskie sp. z o.o.				znaczniki elektroniczne Totupoint, które ułatwiają dostępność budynku UMP przy pl. Kolegiackim dla osób z niepełnosprawnością wzrokową, oznakowano w alfabecie Braille'a wejścia do sal obsługi mieszczących się w budynkach Urzędu Miasta Poznania, wymieniona została platforma dla osób niepełnosprawnościami w budynku przy ul. Słowackiego 22.
Wykorzystanie nowoczesnych technologii i narzędzi w procesie public relations	Gabinet Prezydenta	X	X	X	Działanie ciągłe
Realizacja projektów poprawiających jakość obsługi klienta w Urzędzie Miasta Poznania i miejskich jednostkach organizacyjnych	Wydział Organizacyjny, Gabinet Prezydenta, Wydział Informatyki, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Zarząd Geodezji i Katastru Miejskiego GEOPOZ, Biuro Poznań Kontakt, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej sp. z o.o., Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych sp. z o.o., Poznańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o., Zarząd Transportu Miejskiego, Zarząd Dróg Miejskich, Termy Maltańskie sp. z o.o., Międzynarodowe Targi Poznańskie sp. z o.o., Port Lotniczy Poznań Ławica sp. z o.o.	X			Działanie ciągłe
Prowadzenie Centrum Inicjatyw Rodzinnych	Poznańskie Centrum Świadczeń	X	X	X	Działanie ciągłe
Modernizacja infrastruktury	Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych	X			W 2019 r. rozpoczęto prace przy budowie

obiektów pomocy społecznej (Dom Pomocy Społecznej przy ul. Bukowskiej – nowa siedziba, budowa dwóch domów przy ul. Żołnierzy Wyklętych, rozbudowa Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego i Rehabilitacji Medycznej przy ul. Mogileńskiej)					nowej siedziby dla Domu Pomocy Społecznej przy ul. Bukowskiej. Nowa siedziba DPS nr 1 powstanie przy ul. Żołnierzy Wyklętych na Strzeszynie. ZOLiRM - trwały prace przygotowawcze i projektowe do planowanej rozbudowy
Utworzenie Centrum Medycyny Senioralnej i Paliatywnej	Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych	X			Przesunięcie realizacji na późniejsze lata

Źródło: opracowanie UMP

III. Nakłady budżetu Miasta na realizację zadań kluczowych i projektowych

Zakłada się, że na realizację Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+ bezpośredni wpływ mają wszystkie zadania projektowe. Podczas projektowania konkretnego zadania, w systemie KSAT w module „planowanie i monitorowanie budżetu” następuje przypisanie go do Strategii poprzez wybór odpowiedniego priorytetu i działania strategicznego, na realizację którego dane zadanie będzie w największym stopniu oddziaływać.

Łączna wartość nakładów z budżetu Miasta na realizację wszystkich zadań projektowych w 2019 r. (na podstawie informacji ze sprawozdania z realizacji budżetu) wyniosła 761,7 mln zł. Znaczącą część inwestycji realizują także inne podmioty i instytucje, jak spółki prawa handlowego, w których Miasto Poznań posiada udziały lub akcje, a które realizują zadania własne w imieniu Miasta oraz jednostki zewnętrzne działające na rzecz rozwoju Poznania, w tym inne jednostki samorządu terytorialnego i ich organizacje, instytucje, przedsiębiorstwa państwowe, firmy i osoby prywatne.

W 2019 r. w strukturze wydatków na zadania kluczowe i projektowe najwyższy udział posiada priorytet „Zielone, mobilne miasto” (60,4%). Na zadania realizowane w ramach priorytetu „Przyjazne osiedla” wydatkowano 14% wydatków ogółem na zadania kluczowe i projektowe. Na zbliżonym poziomie 13,1% kształtowały się wydatki na zadania realizowane w ramach priorytetu „Wspólnotowość i dialog społeczny”. Najniższy poziom wydatków – 4,5% przeznaczono na realizację zadań w ramach priorytetu „Silna Metropolia”.

W 2019 r. nakłady poniesione z budżetu Miasta na realizację zadań kluczowych i projektowych w ramach priorytetów strategicznych wyniosły:

- **Priorytet „Silna Metropolia”:** 34,2 mln zł na 45 zadań projektowych
Dodatkowo, w ramach inwestycji o zasięgu regionalnym i metropolitalnym, zainwestowane zostały środki innych partnerów, w tym spółek, w których Miasto posiada udziały oraz instytucji i podmiotów zewnętrznych. Wśród zadań projektowych Miasta dominowały projekty wspierające rozwój funkcji metropolitalnych Poznania oraz współpracę regionalną i międzynarodową.
- **Priorytet „Nowoczesna przedsiębiorczość”:** 60,9 mln zł na 78 zadań projektowych
Dotyczyły one głównie poszerzenia bazy kulturalnej, sportowej i spędzania wolnego czasu, zwiększenia efektywności kształcenia zawodowego i ustawicznego oraz rozwoju infrastruktury wsparcia rozwoju nowych firm. Dodatkowo znaczący udział w realizacji priorytetu miały, nieuwzględnione w podsumowaniu rzeczowym i finansowym, działania spółki Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o. o.
- **Priorytet „Zielone, mobilne miasto”:** 460,4 mln zł na 116 zadań projektowych
Wśród zadań realizowanych w ramach tego priorytetu dominowały inwestycje usprawniające układ transportowy miasta, rozwój transportu publicznego i ekomobilność. We wdrażanie tego priorytetu zaangażowanych było wiele innych podmiotów, także prywatnych.
- **Priorytet „Przyjazne osiedla”:** 106,4 mln zł na 246 zadań projektowych
W ramach priorytetu przeważały zadania ważne dla społeczności lokalnych, poprawiające jakość życia, ofertę usług społecznych, kulturalnych, oświatowych i rekreacyjnych na osiedlach, a także aktywizujące i wspierające rozwój społeczności osiedlowych.
- **Priorytet „Wspólnotowość i dialog społeczny”:** 99,7 mln zł na 69 zadań projektowych
Zadania realizowane w ramach tego priorytetu miały na celu zapewnienie rodzinom odpowiednich warunków rozwoju, zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom, młodzieży, osobom starszym, zagrożonym wykluczeniami, z niepełnosprawnościami. Realizowane projekty dotyczyły także zapewnienia właściwego poziomu infrastruktury ochrony zdrowia, nowoczesnych form komunikacji z mieszkańcami oraz inteligentnych rozwiązań w zakresie e-usług.

Podsumowanie

Strategia Rozwoju Miasta Poznania 2020+ koncentruje się na 5 wzajemnie powiązanych następujących obszarach, uznanych za priorytetowe dla rozwoju miasta: Silna Metropolia; Nowoczesna przedsiębiorczość; Zielone, mobilne miasto; Przyjazne osiedla; Wspólnotowość i dialog społeczny. Dla zachowania crossowego charakteru Strategii odstąpiono od wyznaczania programów strategicznych. Odejście od silosowego dzielenia kierunków i działań strategicznych w obrębie danego obszaru funkcjonowania miasta spowodowało, że działania o określonym charakterze, ale różnej skali, przypisane zostały do kilku priorytetów i tak np. edukacja na poziomie akademickim do priorytetu „Silna Metropolia”, edukacja zawodowa i kształcenie ustawiczne do priorytetu „Nowoczesna przedsiębiorczość”, a edukacja szkolna i zajęcia pozaszkolne do priorytetu „Przyjazne osiedla”. Wydarzenia kulturalne o randze krajowej i międzynarodowej przypisane zostały do priorytetu „Silna Metropolia”, aktywność kulturalna o zasięgu miejskim i eventy lokalne założone zostały w priorytecie „Przyjazne osiedla”. Przyjęcie crossowego charakteru Strategii oznacza, że monitorowanie zmian zachodzących w danej dziedzinie funkcjonowania miasta wymaga analiz efektywności działań podejmowanych we wszystkich obszarach priorytetowych.

Analiza wskaźników statystycznych, w odniesieniu do roku bazowego, za który przyjęto rok 2010 wykazuje, że w wielu przypadkach utrzymywany jest dotychczasowy trend, który potwierdza silną pozycję Poznania wobec pozostałych porównywanych miast: Warszawy, Krakowa, Wrocławia i Łodzi. Metropolia Poznań notuje stały wzrost mieszkańców. Coraz silniejsze powiązania funkcjonalno-przestrzenne Poznania z okolicznymi gminami i dobre skomunikowanie między nimi powodują, że miasto mieszkańcom Metropolii zapewnia miejsca

pracy i nauki, w nim koncentrują się centra usług: edukacyjnych, zdrowotnych, sportowych, kulturalnych, z których korzystać mogą wszyscy jej mieszkańcy.

Miasto pozostaje jednym z najsilniejszych ośrodków akademickich w kraju, dlatego wielu młodych ludzi wybiera poznańskie uczelnie, coraz większy jest poziom umiędzynarodowienia studiów.

Dziedzictwo kulturowe i rozbudowywana oferta turystyczna przyciąga coraz większą liczbę turystów, choć jest ich mniej niż w Krakowie, Warszawie czy Wrocławiu. Mniej niż w pozostałych porównywanych miastach jest też beneficjentów oferty kultury wysokiej przy jednoczesnym większym zainteresowaniu ofertą kultury lokalnej i masowych imprez artystyczno-rozrywkowych. Większość wskaźników obrazujących zmiany w obszarze priorytetowym „Silna Metropolia” wskazuje na utrzymanie dotychczasowego trendu i wolne, jednakże stałe budowanie konkurencyjności.

Na zadania realizowane w ramach priorytetu „Silna Metropolia” wydatkowano w 2019 r. z budżetu Miasta Poznania 34,2 mln zł na 45 zadań projektowych, co stanowi 4,5% wszystkich środków przeznaczonych na wdrażanie zadań kluczowych i projektowych w ramach Strategii. Dodatkowo, w ramach inwestycji o zasięgu regionalnym i metropolitalnym, zainwestowane zostały środki innych partnerów, w tym spółek, w których Miasto posiada udziały oraz instytucji i podmiotów zewnętrznych. Wśród zadań projektowych Miasta dominowały projekty wspierające rozwój funkcji metropolitalnych Poznania oraz współpracę regionalną i międzynarodową.

Wartości wskaźników gospodarczych przypisanych do priorytetu „Nowoczesna przedsiębiorczość” potwierdzają mocną pozycję Poznania. W mieście notuje się najniższe bezrobocie w kraju, wysoki jest poziom przedsiębiorczości, rozwija się innowacyjność i nowe technologie. Istotnym czynnikiem budującym konkurencyjność gospodarczą jest edukacja zawodowa zapewniająca wykwalifikowaną kadrę pracowniczą w specjalizacjach poszukiwanych na rynku pracy. Szkolnictwo zawodowe cieszy się coraz większym zainteresowaniem młodych ludzi, jednak lokalna gospodarka odczuwa niedobór wykształconych i wykwalifikowanych pracowników. Dlatego konieczna jest dalsza promocja i rozwój szkolnictwa zawodowego oraz dywersyfikacja kierunków studiów pod kątem poszukiwanych na rynku pracy zawodów.

Na zadania realizowane w ramach priorytetu „Nowoczesna przedsiębiorczość” wydatkowano w 2019 r. z budżetu Miasta Poznania 60,9 mln zł na 78 zadań projektowych, co stanowi 8% wszystkich środków przeznaczonych na wdrażanie zadań kluczowych i projektowych w ramach Strategii. Wdrażane projekty dotyczyły głównie przygotowania do budowy nowych siedzib dla instytucji kultury, poszerzenia bazy sportowej i spędzania wolnego czasu, zwiększenia efektywności kształcenia zawodowego i ustawicznego oraz rozwoju infrastruktury wsparcia rozwoju nowych firm. Dodatkowo znaczący udział w realizacji priorytetu miały, nieuwzględnione w podsumowaniu rzeczowym i finansowym, działania spółki Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o. o.

Wartości wskaźników priorytetu „Zielone, mobilne miasto” potwierdzają, że Poznań jest jednym z najbardziej zmotoryzowanych miast w Polsce, a prawie połowa mieszkańców najczęściej korzysta z własnych samochodów. To jeden z powodów zatłoczenia poznańskich ulic,

problemów ze znalezieniem miejsca do zaparkowania oraz znacznego poziomu zanieczyszczenia powietrza i wysokiego poziomu hałasu. Władze miasta próbują wpływać na zachowania komunikacyjne mieszkańców promując transport publiczny, zachęcając do korzystania z alternatywnych środków transportu i elektromobilność. Pomimo dobrej dostępności do otwartych terenów zieleni ważne jest udostępnianie nowych zagospodarowanych zielonych obszarów.

W 2019 r. w strukturze wydatków na zadania kluczowe i projektowe priorytet „Zielone, mobilne miasto” posiada najwyższy udział (60,4%) co oznacza, że na realizację 116 zadań projektowych w ramach tego priorytetu wydatkowano z budżetu Miasta 460,4 mln zł. Wśród zadań realizowanych w ramach tego priorytetu dominowały inwestycje wspierające rozwój transportu publicznego, usprawniające układ transportowy miasta i ekomobilność. We wdrażanie tego priorytetu zaangażowanych było wiele innych podmiotów, także prywatnych.

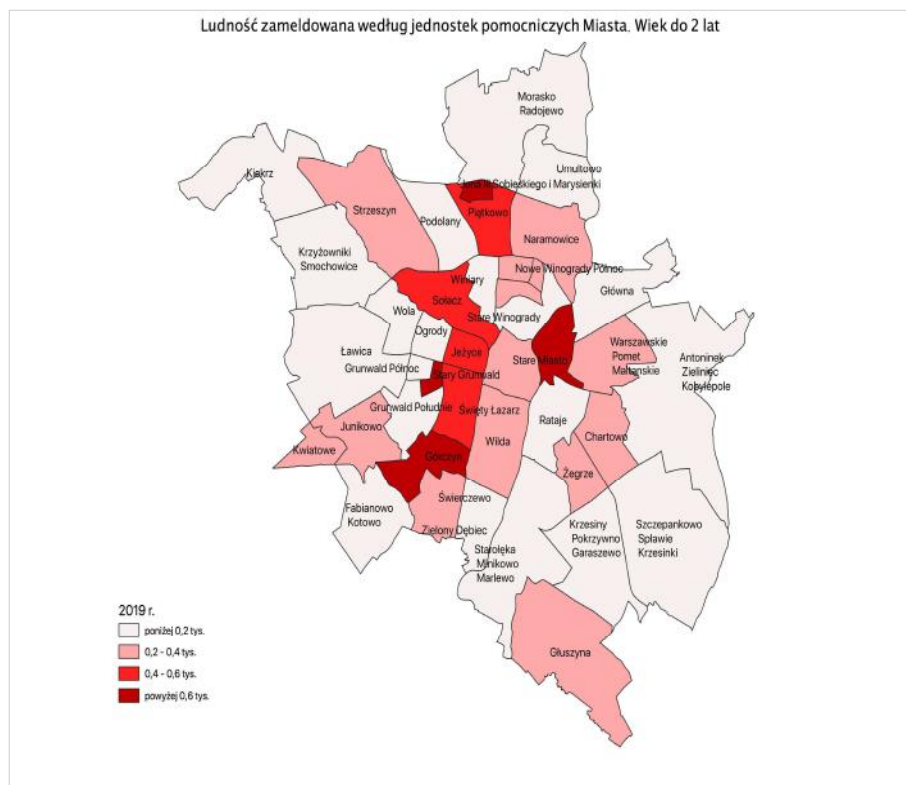
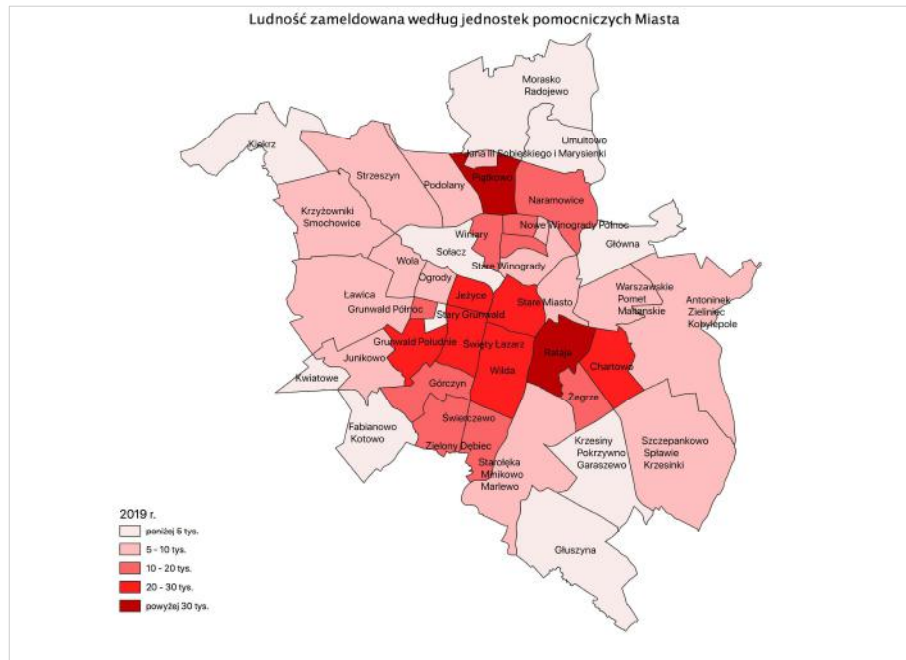
Działania realizowane w ramach priorytetu „Przyjazne osiedla” ukierunkowane są na zapewnieniu mieszkańcom wszystkich osiedli dostępu do usług publicznych, stworzenia w ramach osiedli miejsc spotkań, aktywności, rekreacji i wspólnego spędzania wolnego czasu. Ważnym aspektem dotyczącym powrotu młodych matek do aktywności zawodowej jest zapewnienie opieki żłobkowej i przedszkolnej. Dzięki inwestycjom w rozbudowę placówek, zwiększa się udział dzieci korzystających z instytucjonalnych form tej opieki. Rosnące z roku na rok nakłady na zadania osiedli umożliwiły realizację inwestycji w drogi, chodniki, ścieżki rowerowe, tereny zieleni i rekreacyjne. Dzięki tych nakładom realizowanych było wiele lokalnych inicjatyw kulturalnych oraz edukacyjnych. Na zadania realizowane w ramach priorytetu „Przyjazne osiedla” wydatkowano w 2019 r. z budżetu Miasta Poznania 106,4 mln zł na 246 zadań projektowych, co stanowi 14% wszystkich środków przeznaczonych na wdrażanie zadań kluczowych i projektowych w ramach Strategii. W ramach priorytetu przeważały zadania ważne dla społeczności, poprawiające jakość życia, ofertę usług społecznych, kulturalnych, oświatowych i rekreacyjnych na osiedlach, a także aktywizujące i wspierające rozwój społeczności osiedlowych.

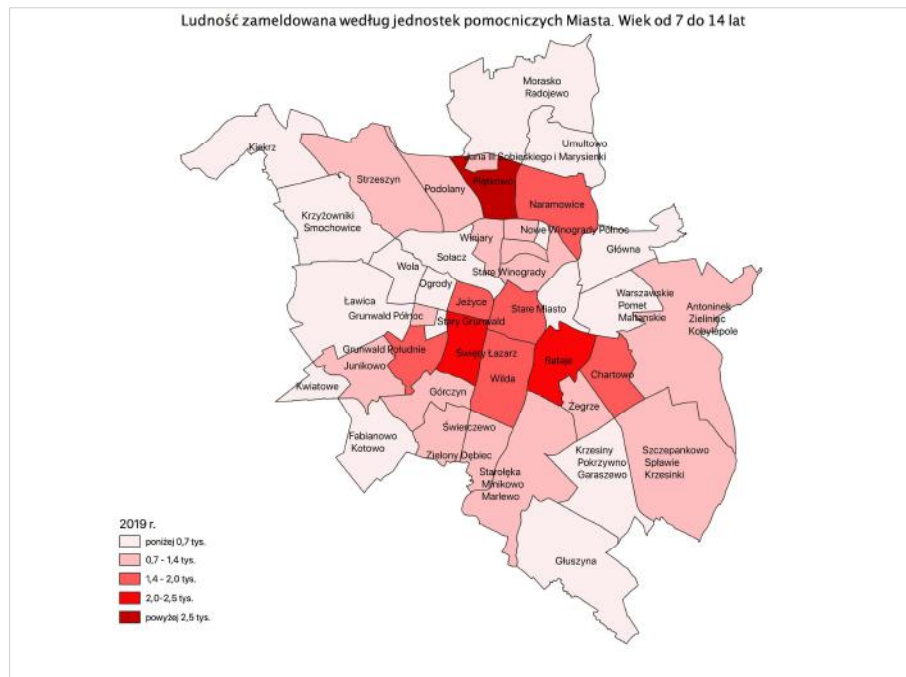
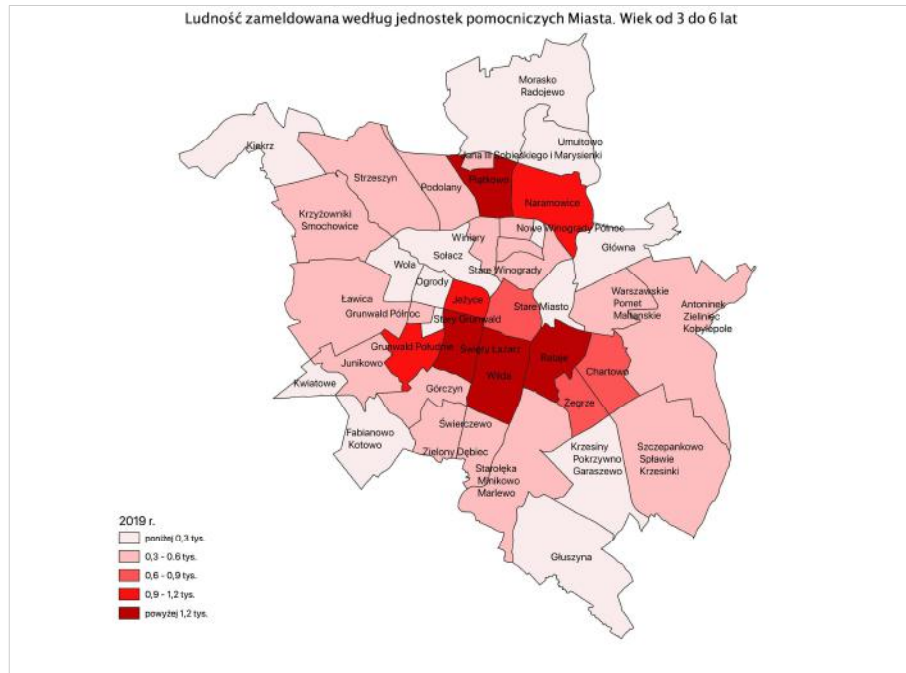
Działania realizowane w priorytecie „Wspólnotowość i dialog społeczny” potwierdzają, że mieszkańcy Poznania są aktywnymi obywatelami, wielu z nich angażuje się w działalność organizacji pozarządowych, które w ramach otwartych konkursów ofert realizuje zadania publiczne. Mieszkańcy korzystają z otwartych konsultacji społecznych, możliwości realizacji swoich projektów w ramach Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego i Centrów Inicjatyw Lokalnych. Jednakże nadal oczekują na wspieranie przez Miasto bezpłatnych dla mieszkańców, atrakcyjnych inicjatyw i wydarzeń kulturalnych, sportowych czy edukacyjnych. Miasto realizuje działania na rzecz budowy społeczeństwa obywatelskiego wprowadzając nowe rozwiązania usprawniające współpracę z mieszkańcami i możliwość wpływu na podejmowanie decyzji dotyczących polityki miasta.

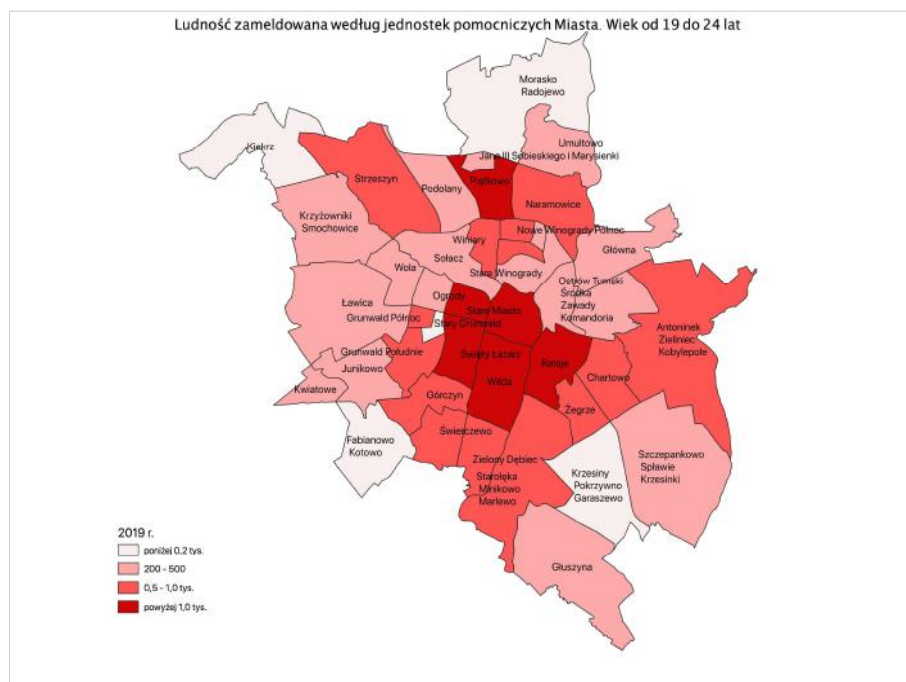
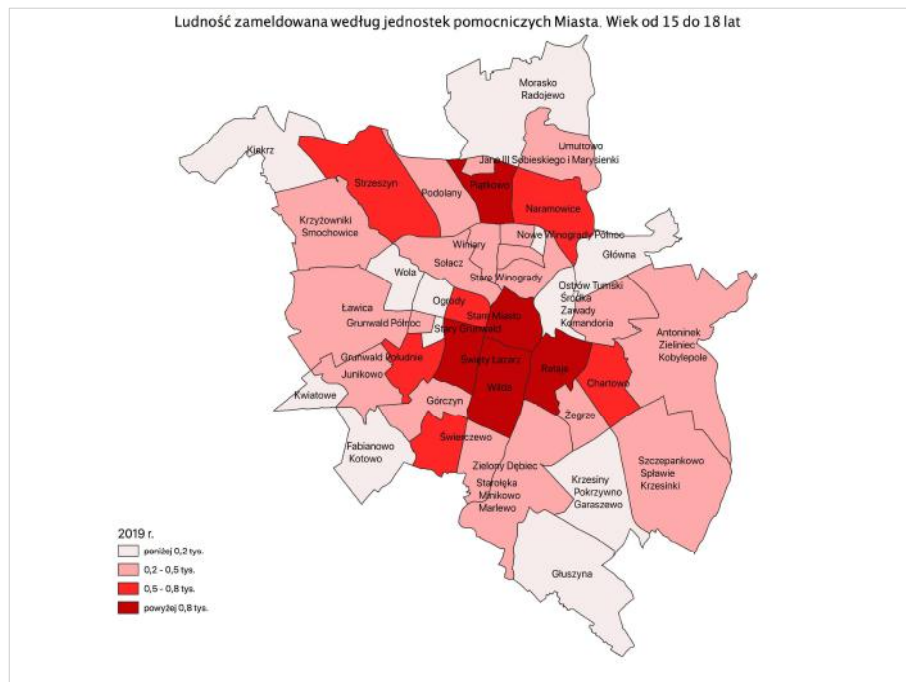
Wydatki na zadania realizowane w ramach priorytetu „Wspólnotowość i dialog społeczny” kształtowały się na poziomie 13,1% wydatków ogółem na zadania kluczowe i projektowe Strategii (99,7 mln zł na 69 zadań projektowych). Zadania realizowane w ramach tego priorytetu miały na celu zapewnienie rodzinom odpowiednich warunków rozwoju, zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom, młodzieży, osobom starszym, zagrożonym wykluczeniami, z niepełnosprawnościami. Realizowane projekty dotyczyły także zapewnienia właściwego

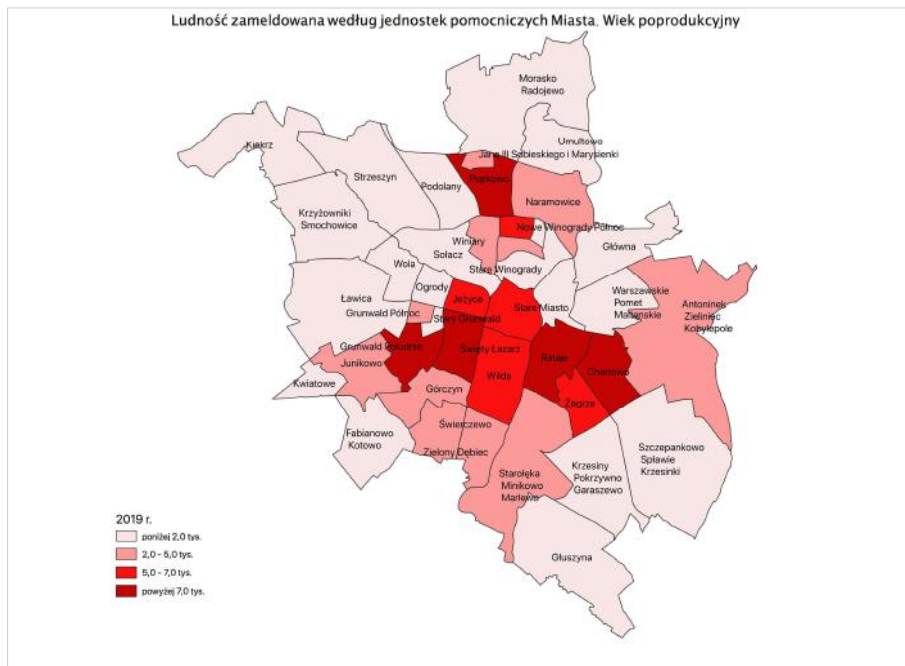
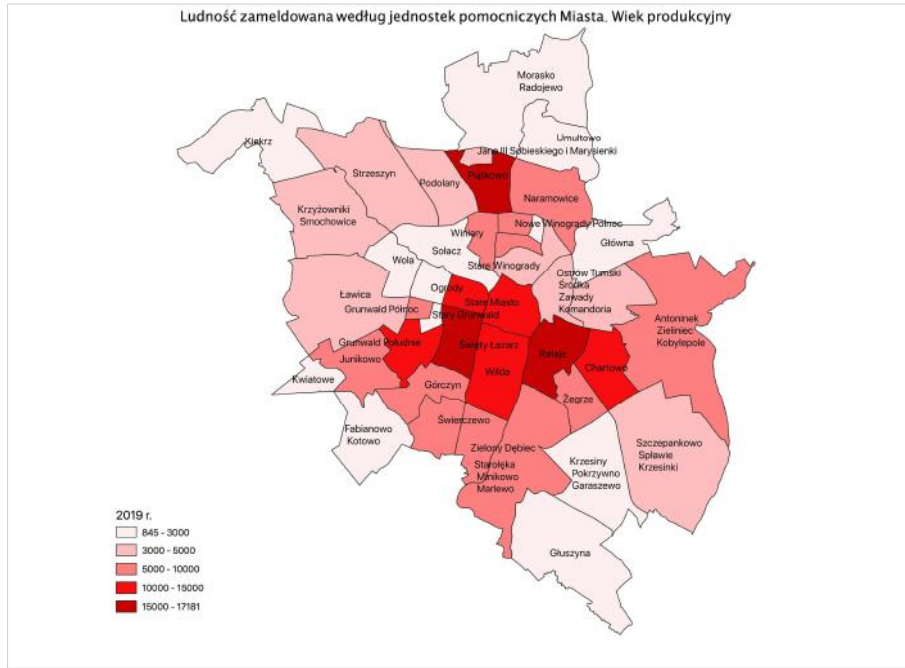
poziomu infrastruktury ochrony zdrowia, nowoczesnych form komunikacji z mieszkańcami oraz inteligentnych rozwiązań w zakresie e-usług.

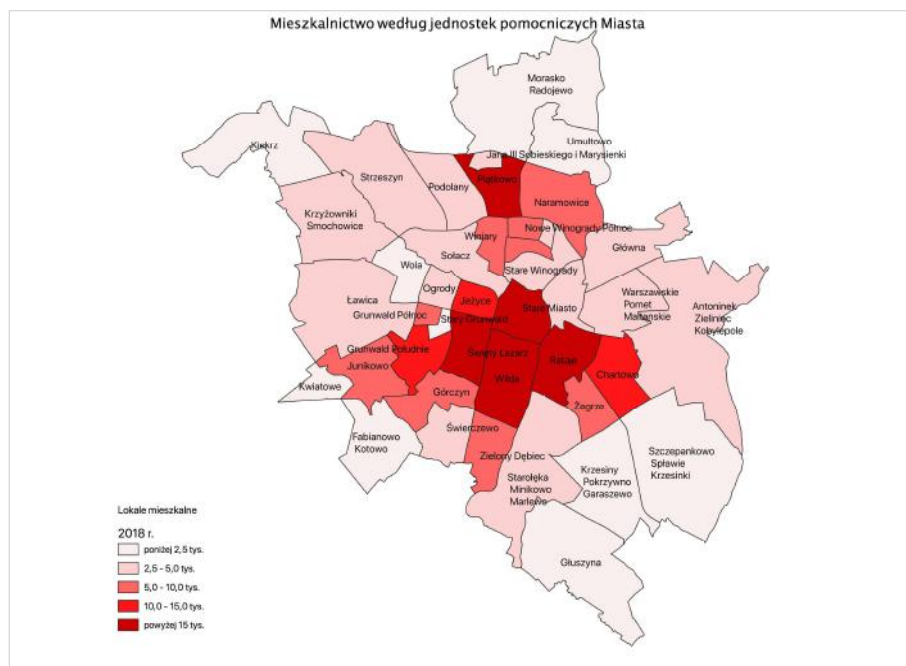
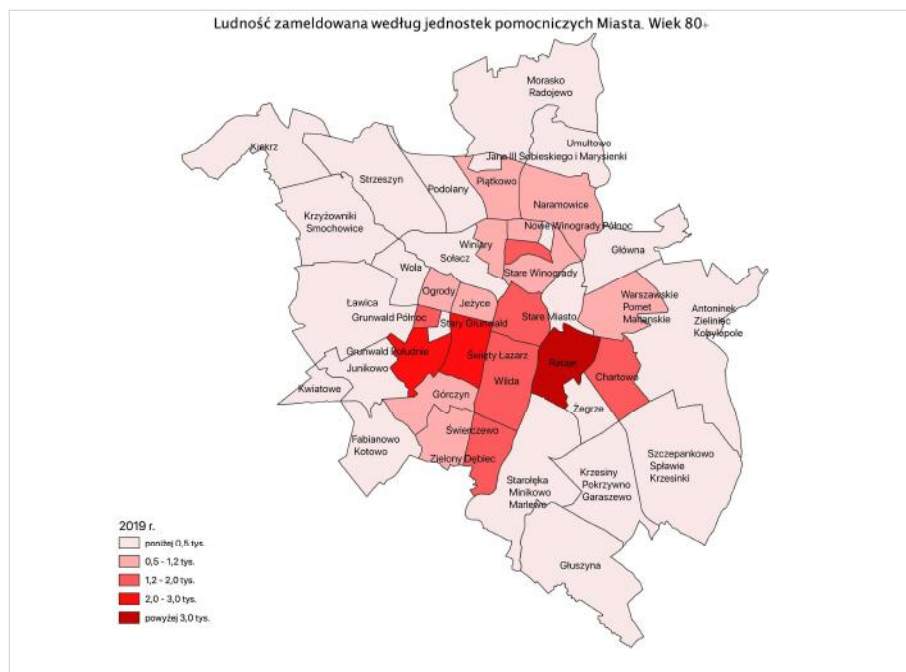
Benchmarking jednostek pomocniczych Miasta Poznania

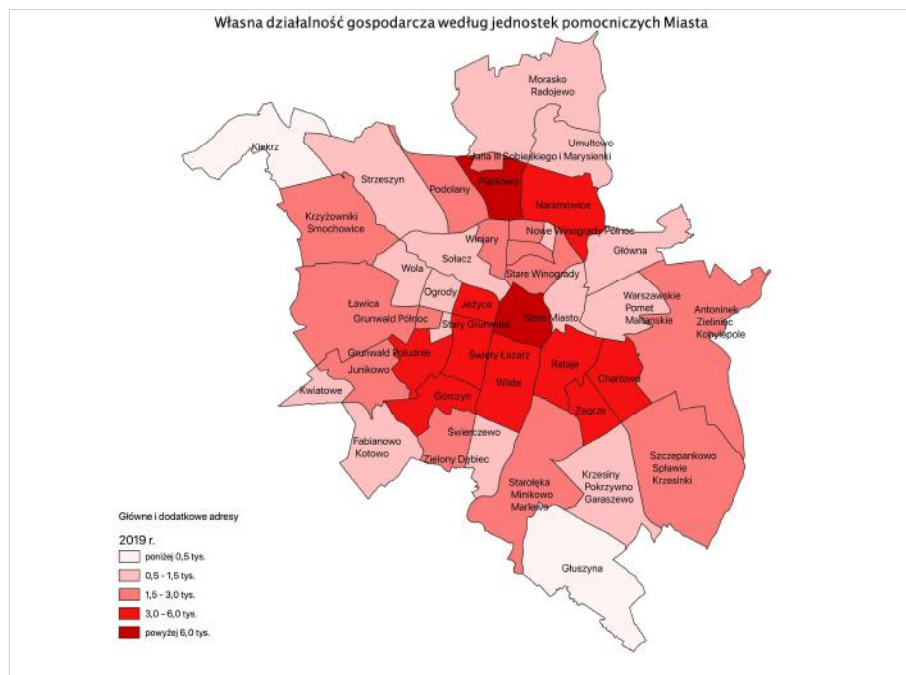
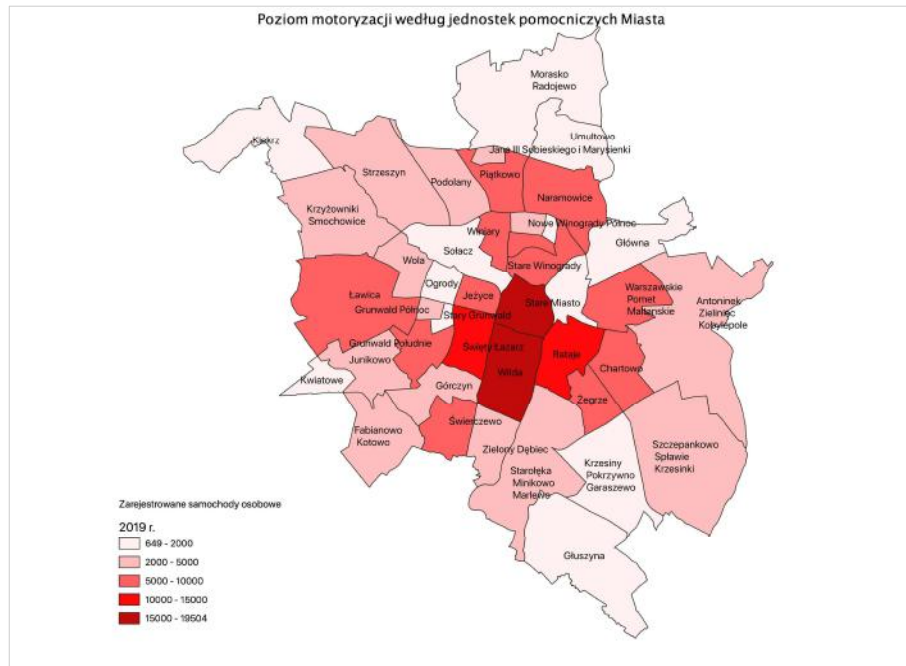

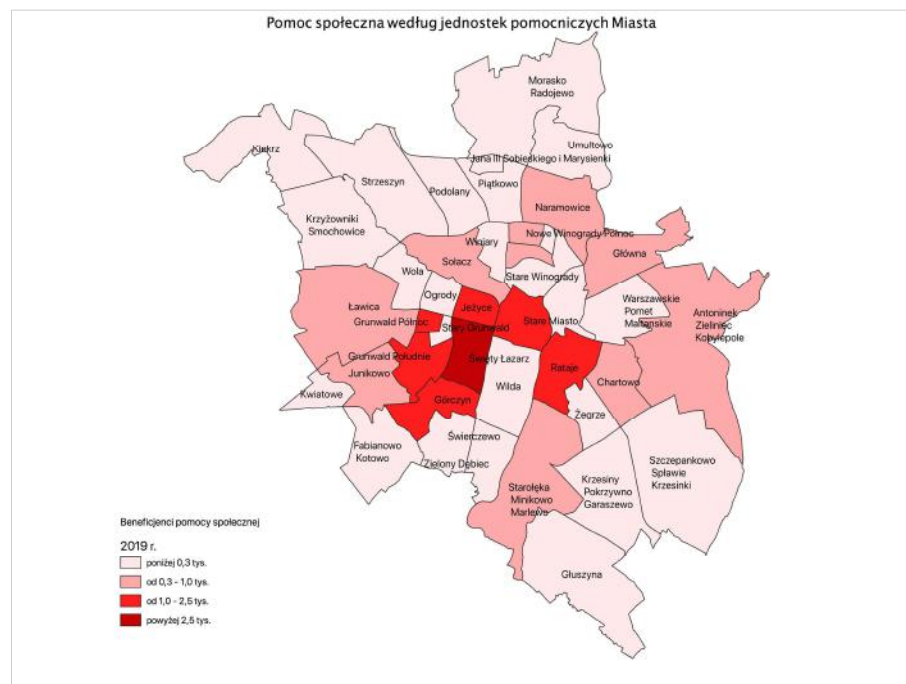
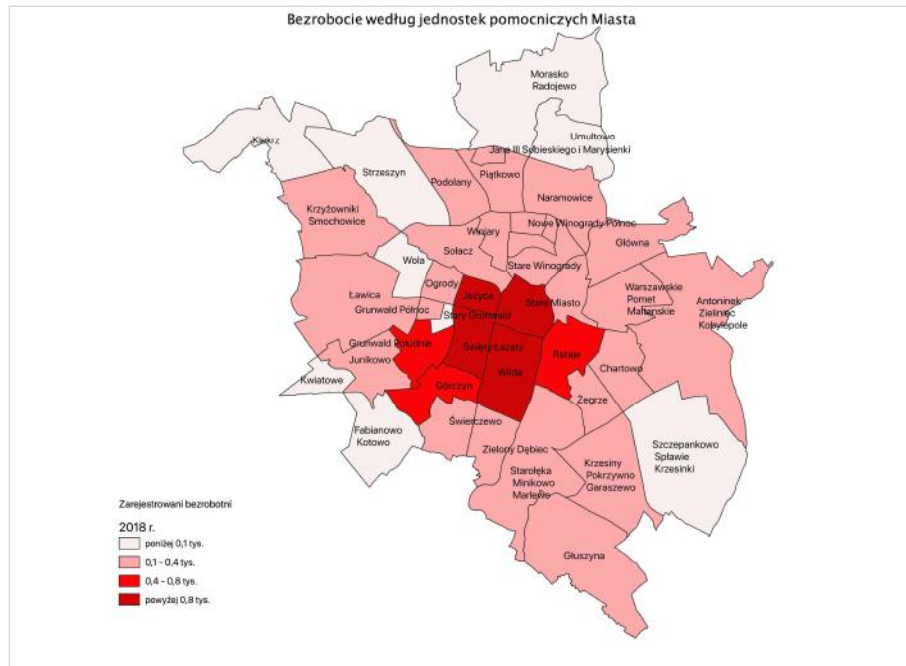

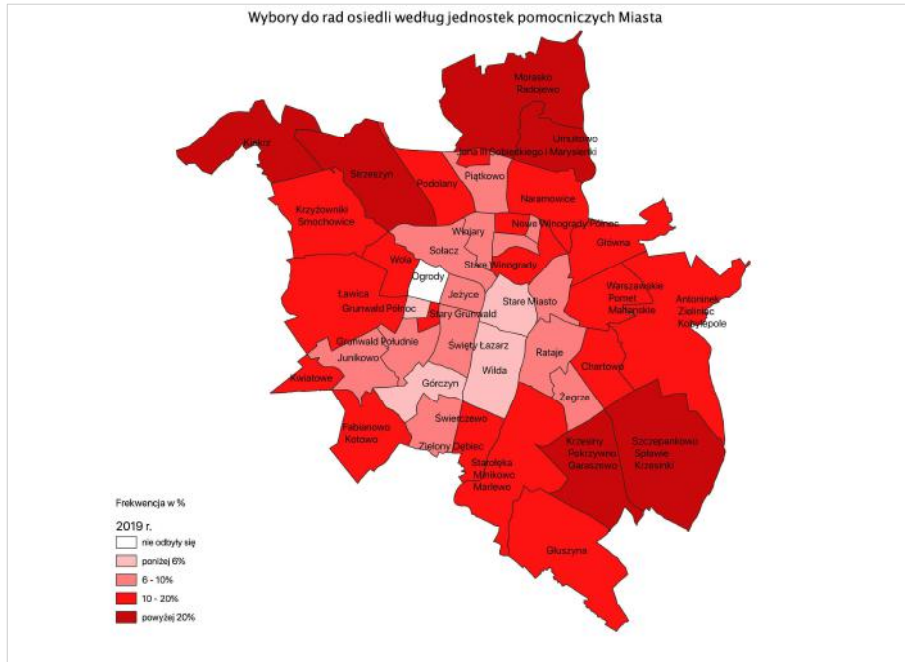

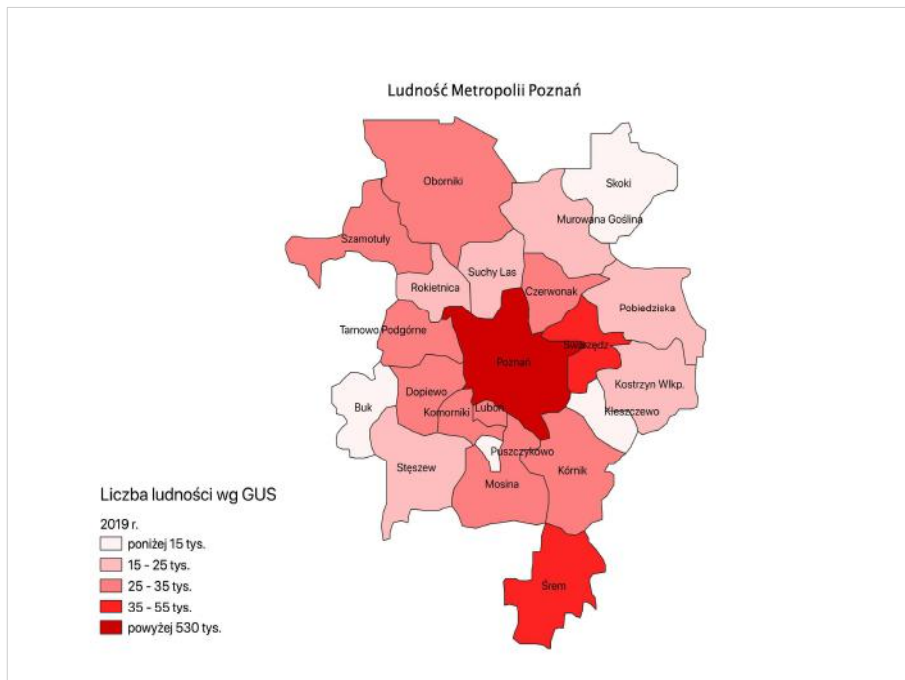

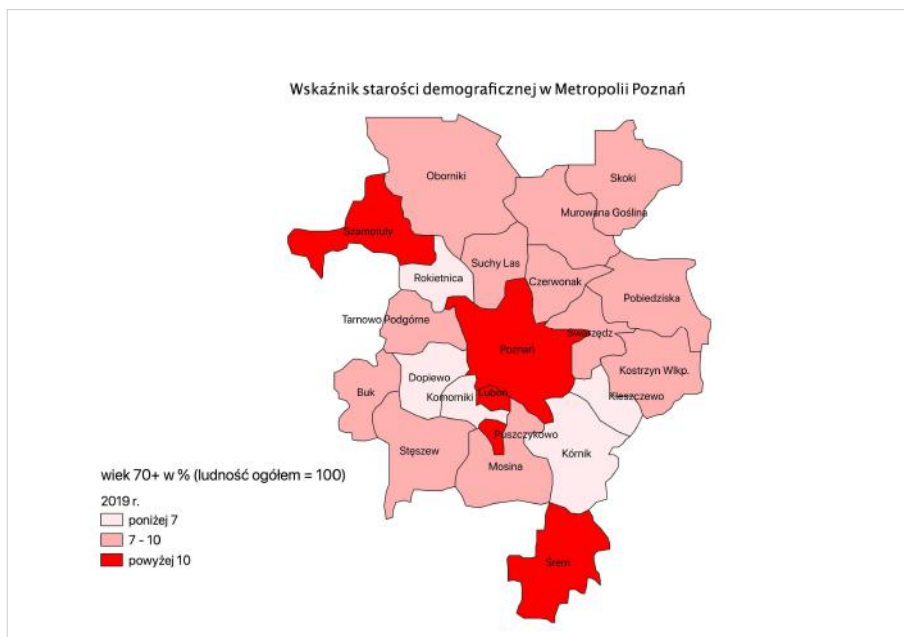
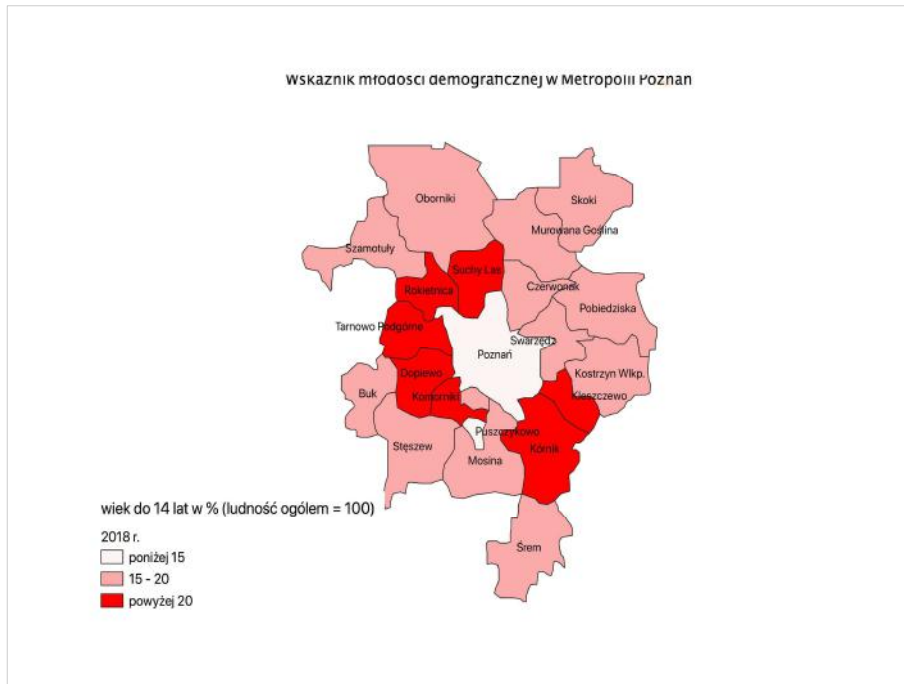

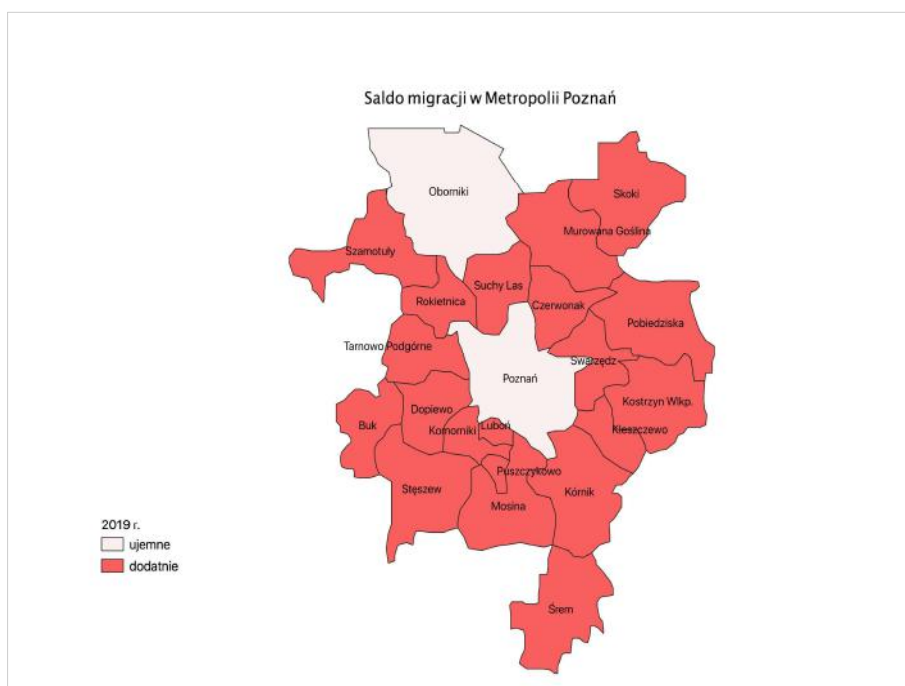
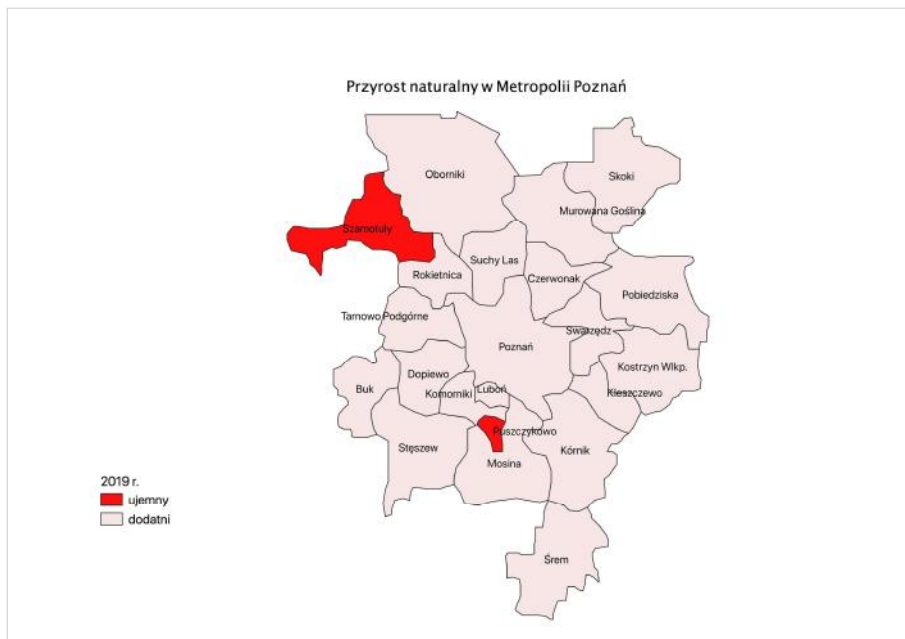

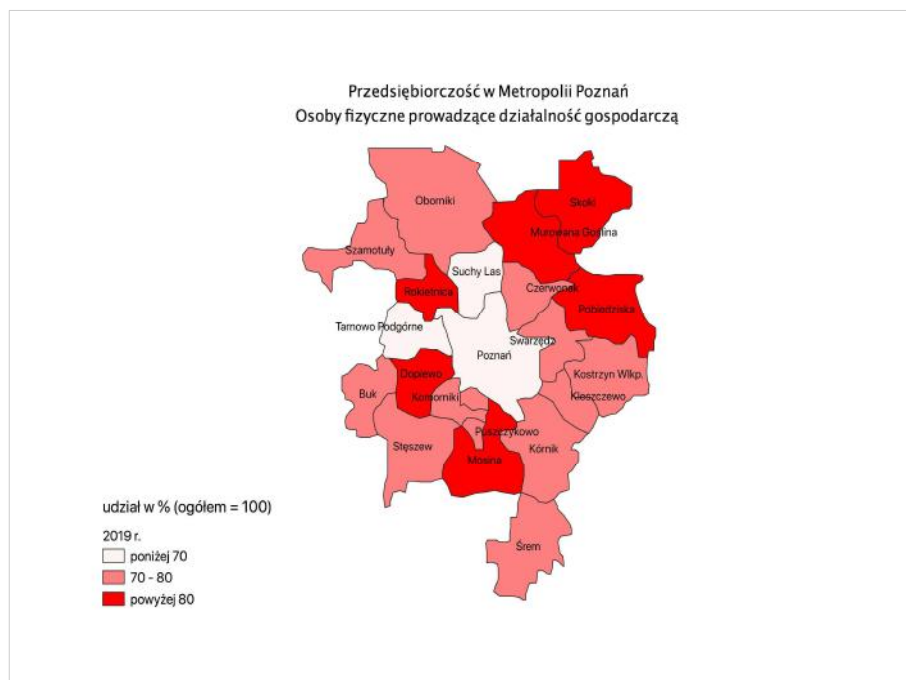
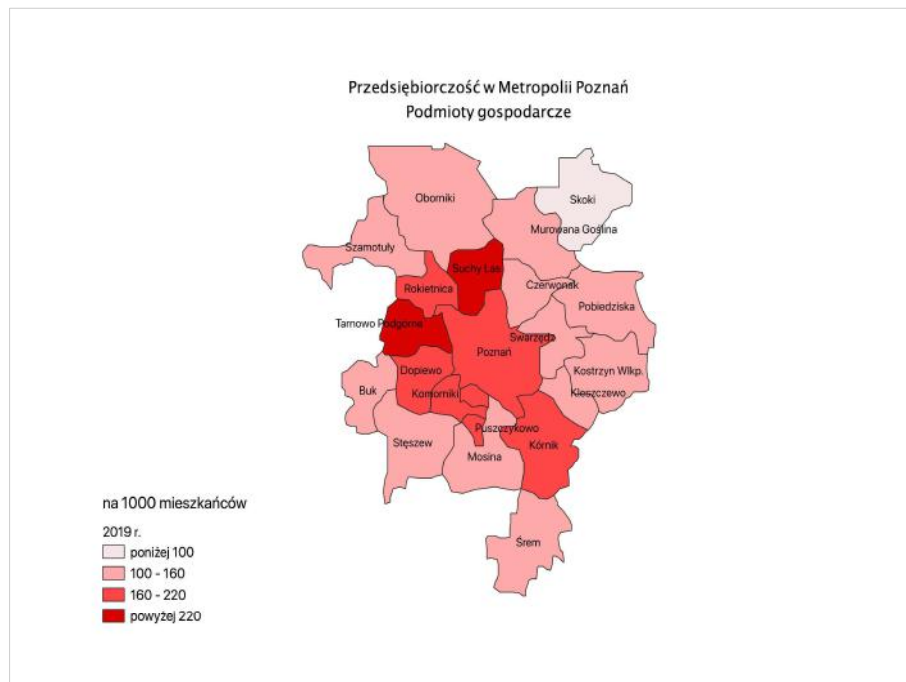

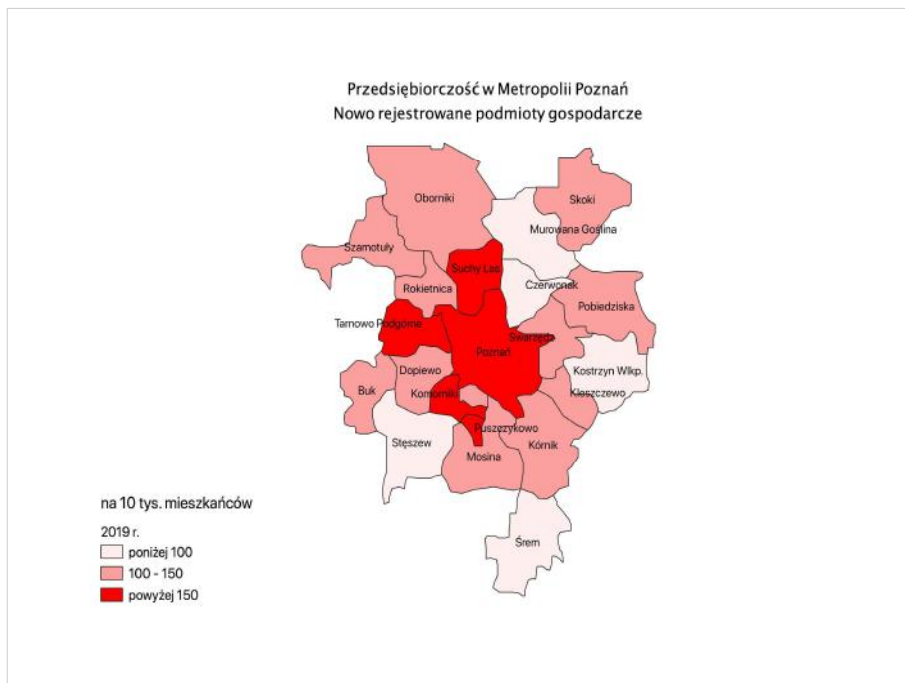
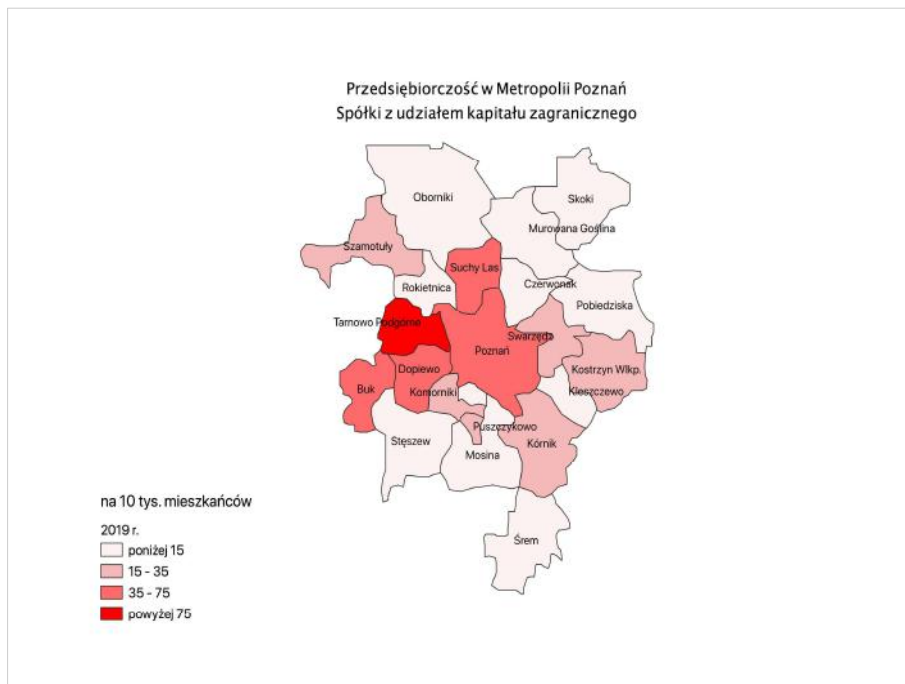
Benchmarking gmin Metropolii Poznań

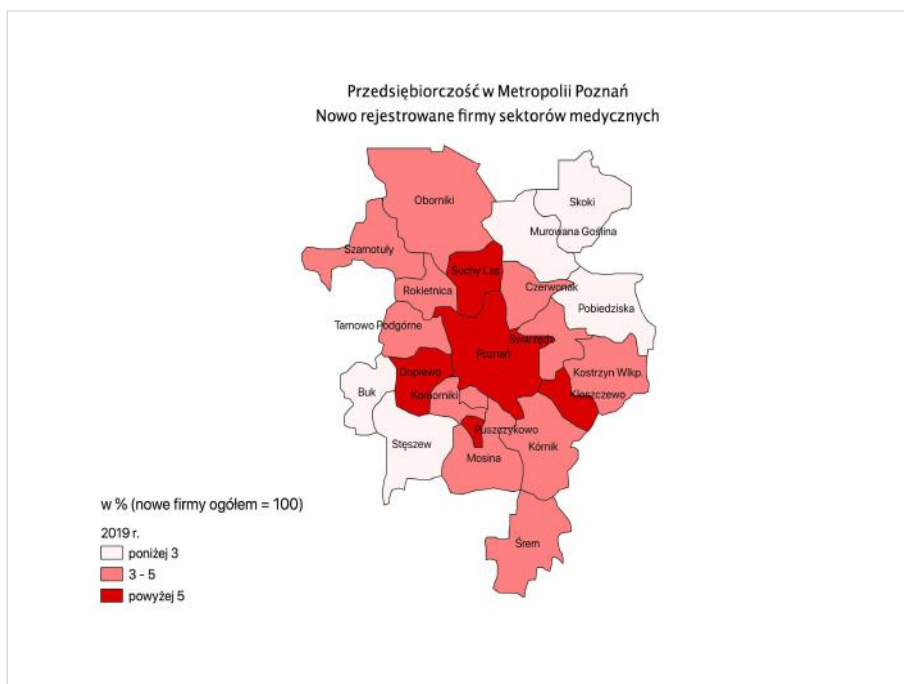
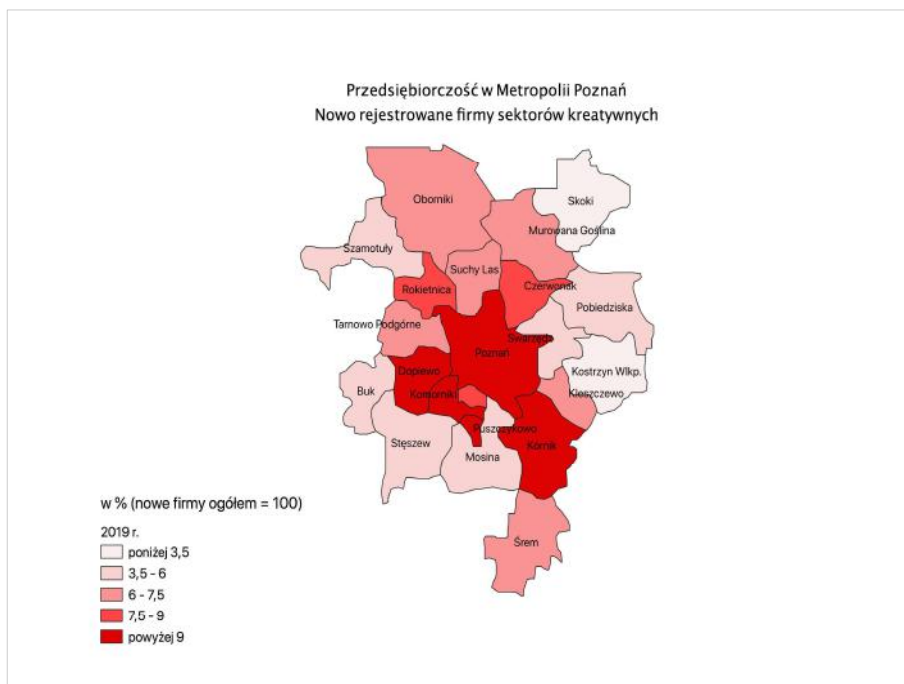

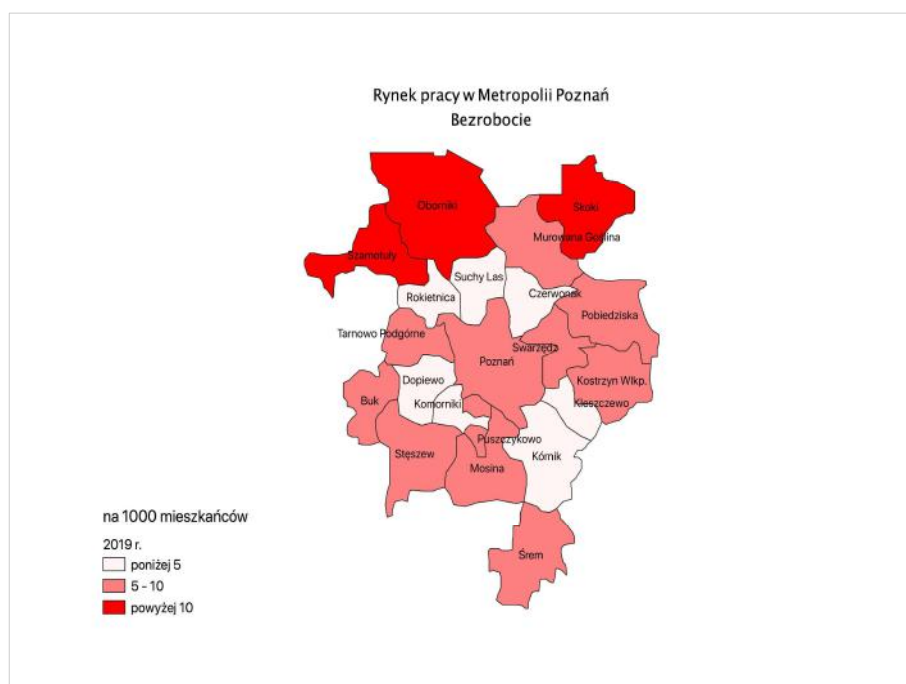
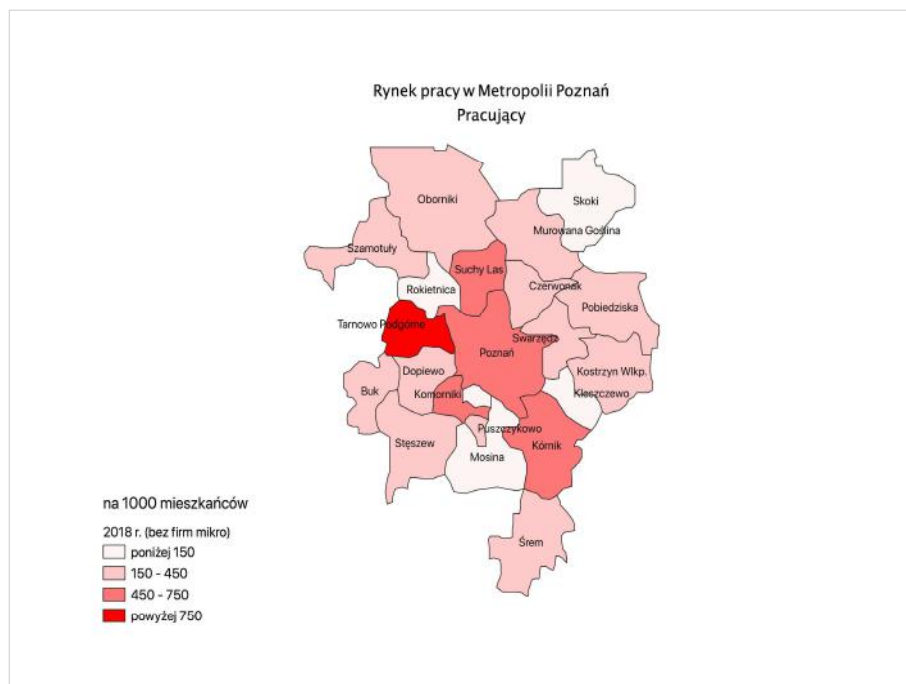

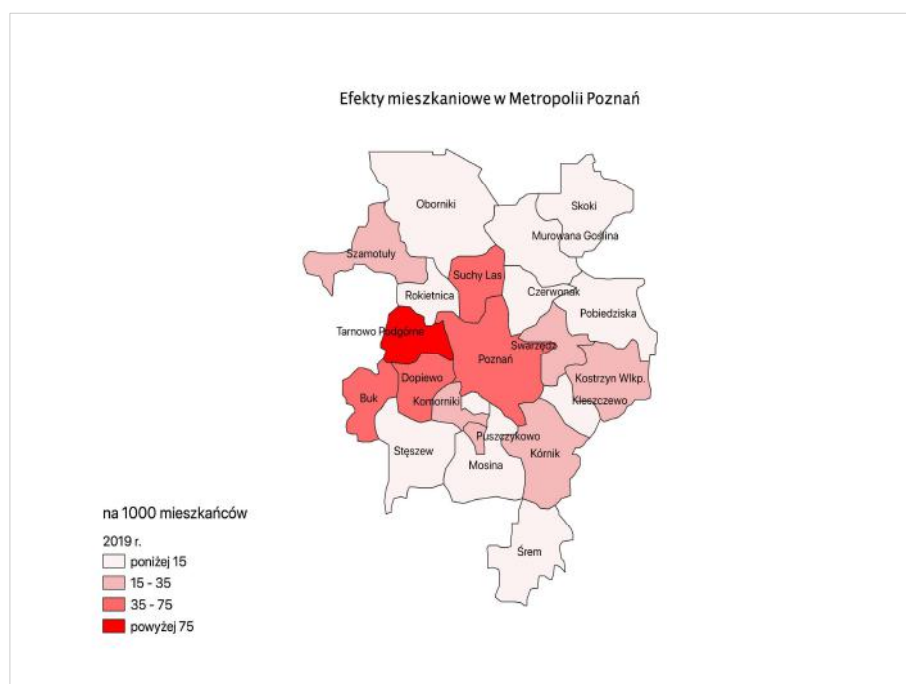
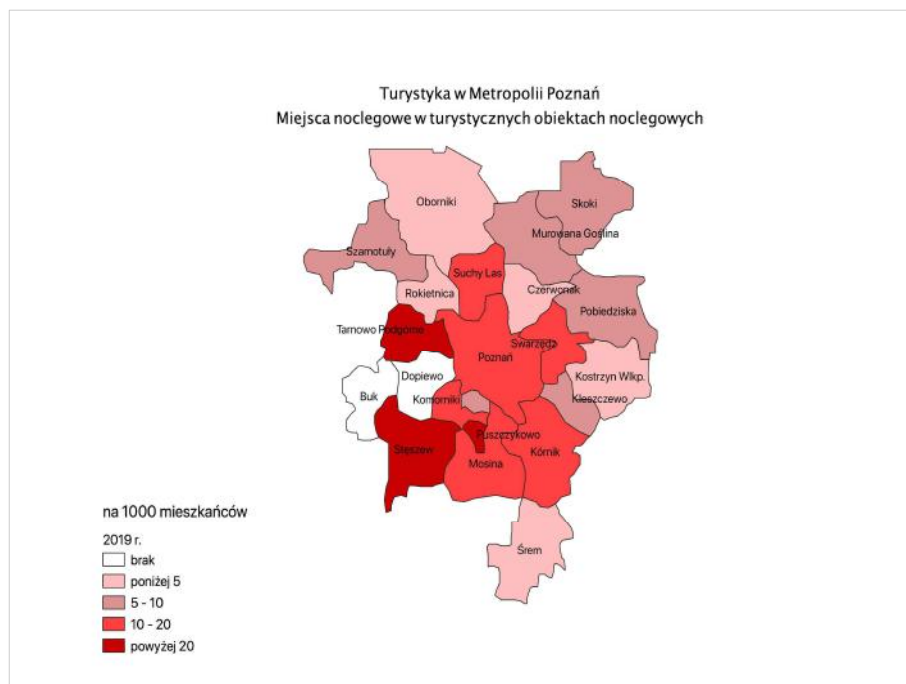

Opracowanie:

Wydział Rozwoju Miasta i Współpracy Międzynarodowej, Urząd Miasta Poznania, 2020 r.